

DEBRECENI EGYETEM

Gazdaságtudományi Kar

**PÉNZÜGY ÉS SZÁMVITEL
ALAPSZAK
/LEVELEZŐ TAGOZAT/
TEMATIKA
2017/18.**

Megjegyzés: Az oktatók a változtatás jogát fenntartják a tematikák vonatkozásában!

A tantárgy neve:	magyarul:	Gazdasági matematika I.				Kódja:	GT_APSL001-17
	angolul:	Calculus for Economics I.					
Felelős oktatási egység:		Kutatásmódszertan és Statisztika Tanszék					
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:	
Típus	Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat				
Nappali					Gyakorlati jegy		Magyar
Levelező	X	Féléves	10	Féléves			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Szőke Szilvia			beosztása:	Adjunktus
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása:	
A kurzus célja, hogy a hallgatók							
A felsőbb matematika alapjainak megismertetése, biztos alap nyújtása a különböző gazdasági és statisztikai tárgyak elsajátításához. Az órákon elhangzott tananyag elsajátítása olyan szinten, hogy gyakorlati problémák kezelése lehetővé váljon.							
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul							
<i>Tudás:</i>							
A kurzus folyamán megtanulják az alapvető összefüggéseket, amik szükségesek a közgazdasági ismeretek elsajátításához és a statisztikai elemzési módszerekhez.							
<i>Képesség:</i>							
A tanult elmélet és módszerek gyakorlati alkalmazásával képesek lesznek a hallgatók rendszerezni, elemezni, önállóan következtetéseket levonni.							
<i>Attitűd:</i>							
Az újszerű megoldások értékelésével fejlesztjük az önálló és egyéni problémamegoldást. A gyakorlati példák, az alkalmazási területek megmutatása a szakmai ismeretekre és módszerekre való nyitottságot hivatott növelni.							
<i>Autonómia és felelősség:</i>							
Erős módszertani alappozással, gyakorlatias problémamegoldás gyakorlásával biztos alappozást adunk a későbbi módszertani tanulmányokhoz, hogy felelősséget tudjon vállalni a hallgató az önálló elemző munkák készítésével kapcsolatban.							
A kurzus rövid tartalma, témakörei							
Matematikai analízis: függvények, határértékszámítás, differenciálszámítás és integrálszámítás.							
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek							
Elsősorban tanári magyarázat, illetve lehetőség szerint minél több önálló feladatmegoldás jellemzi az órákat.							
Értékelés							
A félévet gyakorlati jeggyel zárjuk. Értékelni a féléves folyamatos munkát kívánjuk. A félév során három zárthelyi dolgozat alapján szereshető meg az aláírás és a gyakorlati jegy. A három dolgozatból 120 pont szereshető. Az aláírás feltétele legalább 30 pont elérése, a gyakorlati jegyhez pedig legalább 70 pont szükséges.							
Kötelező szakirodalom:							
Sydseater – Hammond: Matematika közgazdászoknak (Aula kiadó) ISBN: 963 9478 56 3							
A kari honlapon hétről hétre elhelyezett előadásjegyzet, kézirat							
Ajánlott szakirodalom:							
Denkinder – Gyurkó: Analízis gyakorlatok Tankönyvkiadó. ISBN: 963 17 9667 1							
Drimba – Farkas – Katona – Kovács – Szőke: Gazdasági matematika és alkalmazott matematikai példatár I. (Egyetemi jegyzet)							
Farkas: Differenciálszámítás (Gyakorlati jegyzet)							
Obádovics: Felsőbb matematikai feladatgyűjtemény. Scolar Kiadó, ISBN 963 9193 72 0							

Konzultációkra bontott tematika	
1. (5 óra)	<p>Halmaz fogalma, műveletek halmazokkal. Nevezetes számhalmazok. Inverz és összetett függvény fogalma. Az egyváltozós valós függvények jellemzői (korlátosság, monotonitás, szélsőérték, konvexitás, inflexiós pont, párosság, periodicitás). Egyváltozós valós függvények osztályozása. Algebrai, transzcendens és egyéb nevezetes függvények fogalma, grafikonja, jellemzői.</p> <p>TE* Középiskolai ismeretek összefoglalása, ismétlése. A függvényekkel kapcsolatos gyakorlati alkalmazások megismerése, függvénytranszformációk értelmezése, feladatmegoldás.</p>
2. (5 óra)	<p>Végtelen valós számsorozat definíciója. Korlátosság, monotonitás, szélsőérték, határérték. Határérték számítási tételek. Nevezetes határértékek. Egyváltozós függvények határértéke és határértékszámítási tételei. Egyváltozós függvények folytonosságának fogalma. Egyváltozós valós függvény differencia- és differenciálhányadosa. Elemi függvények differenciálhányados függvényei. A differenciálhatóság és a folytonosság kapcsolata. A deriválás általános szabályai. Magasabbrendű deriváltak fogalma.</p> <p>TE A határérték fogalmának bevezetése, elmélyítése. A határérték fogalmának kiterjesztése függvényekre. A differenciálhányados fogalmának megtanulása, a deriválási szabályok gyakorlása, feladatmegoldás.</p>
3. (5 óra)	<p>A differenciálszámítás alkalmazásai: monotonitás, szélsőérték, inflexiós pont, konvexitás meghatározása. Teljes függvényvizsgálat lépései. L'Hospital-szabály. Elaszticitás fogalma, meghatározása, alkalmazása. Szöveges szélsőérték feladatok megoldása. Kétváltozós függvények első- és másodrendű parciális deriváltjainak fogalma. Kétváltozós függvény szélsőértékének meghatározása.</p> <p>TE A differenciálszámítás alkalmazása a gyakorlatban, A differenciálszámítás kiterjesztése kétváltozós függvényekre, feladatmegoldás.</p>
4. (5 óra)	<p>Egyváltozós valós függvények határozatlan integrálja. Integrálási szabályok. Helyettesítéses és parciális integrálás. Egyváltozós valós függvények határozott integrálja. A Newton-Leibniz-formula. Az integrálszámítás alkalmazásai.</p> <p>TE Az integrál fogalmának elsajátítása, az integrálási szabályok gyakorlása, területszámítási problémák gyakorlása, a határozott integrál alkalmazása a valószínűségszámításban. Térfogatszámítási alkalmazások megismerése, feladatmegoldás.</p>

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Gazdasági matematika II.				Kódja:	GT_APSL012-17	
	angolul:	Calculus for Economics II.						
Felelős oktatási egység:		Kutatásmódszertan és Statisztika Tanszék						
Kötelező előtanulmány neve:		Gazdasági matematika I.				Kódja:	GT_APSL001	
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		Kollokvium	Magyar	
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Szóke Szilvia			beosztása:	Adjunktus	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása:		
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
A felsőbb matematika alapjainak megismertetése, biztos alap nyújtása a különböző gazdasági és statisztikai tárgyak elsajátításához. Az órákon elhangzott tananyag elsajátítása olyan szinten, hogy gyakorlati problémák kezelése lehetővé váljon.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
A kurzus folyamán megtanulják az alapvető összefüggéseket, amik szükségesek a közgazdasági ismeretek elsajátításához és a statisztikai elemzési módszerekhez.								
<i>Képesség:</i>								
A tanult elmélet és módszerek gyakorlati alkalmazásával képesek lesznek a hallgatók rendszerezni, elemezni, önállóan következtetéseket levonni.								
<i>Attitűd:</i>								
Az újszerű megoldások értékelésével fejlesztjük az önálló és egyéni problémamegoldást. A gyakorlati példák, az alkalmazási területek megmutatása a szakmai ismeretekre és módszerekre való nyitottságot hivatott növelni.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
Erős módszertani alappozással, gyakorlatias problémamegoldás gyakorlásával biztos alappozást adunk a későbbi módszertani tanulmányokhoz, hogy felelősséget tudjon vállalni a hallgató az önálló elemző munkák készítésével kapcsolatban.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
Többváltozós függvények vizsgálata, a mátrixok, determinánsok, lineáris terek és a valószínűségszámítás.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Elsősorban tanári magyarázat, illetve lehetőség szerint minél több önálló feladatmegoldás jellemzi az órákat.								
Értékelés								
A félév során két dolgozat írására kerül sor, ez alapján lehetőség van megajánlott jegy szerzésére. A félév kollokviummal zárul, formája: írásbeli.								
Kötelező szakirodalom:								
Sydseater – Hammond: Matematika közgazdászoknak (Aula kiadó) ISBN: 963 9478 56 3 A kari honlapon hétről hétre elhelyezett előadásjegyzet, kézirat								
Ajánlott szakirodalom:								
Denkinder – Gyurkó: Analízis gyakorlatok Tankönyvkiadó. ISBN: 963 17 9667 1 Denkinder: Valószínűségszámítás Denkinder: Valószínűségszámítás gyakorlatok Obádovics: Felsőbb matematikai feladatgyűjtemény. Scholar Kiadó, ISBN 963 9193 72 0 Obádovics: Valószínűségszámítás és matematikai statisztika Scharnitzky: Mátrixszámítás (Bolyai könyvek) Solt György: Valószínűségszámítás (Bolyai-könyvek sorozat) Műszaki Könyvkiadó, Budapest								

Konzultációkra bontott tematika	
1. (5 óra)	Mátrix fogalma, speciális mátrixok. Műveletek mátrixokkal. Determináns fogalma, tulajdonságai, alkalmazása, mátrix invertálása. Lineáris egyenletrendszerek megoldása. TE* Számítási feladatok megoldása a mátrixok, determinánsok témaköréből. Az új fogalmak, műveletek megismerése, ezekkel kapcsolatos feladatmegoldás. Egyenletrendszer megoldása Gauss eliminációval, Cramer-szabállyal, inverz-mátrix módszerrel.
2. (5 óra)	Többváltozós függvény fogalma. Lokális, globális szélsőérték fogalma. Parciális deriválás, feltétel nélküli szélsőérték meghatározása. Többváltozós függvény elaszticitása. Szöveges szélsőérték feladatok. Lineáris programozási feladat matematikai modelljének elkészítése, megoldása grafikus módszerrel. TE A differenciálszámítás kiterjesztése n változós függvényekre. Szélsőérték-feladatok megoldása. Többváltozós függvények alkalmazása a gyakorlati problémák megoldására. Feladatmegoldás a lineáris programozás témaköréből. Gyakorlati problémák megbeszélése, szállítási feladat megismerése.
3. (5 óra)	Kombinatorika. Eseményalgebra. Klasszikus valószínűség számítás. Geometriai valószínűség. Mintavételezés. Feltételes valószínűség. A valószínűség meghatározás események együttes bekövetkezése esetén. Teljes valószínűség tétele, Bayes tétel. TE A középiskolai ismeretek felelevenítése, gyakorlása Az új tételek megismerése, gyakorlása. Feladatmegoldás.
4. (5 óra)	Valószínűségi változók és jellemzőik. Várható érték, szórás, valószínűség eloszlás, sűrűség függvény, eloszlás függvény. Nevezetes diszkrét valószínűségi változók. Nevezetes folytonos valószínűségi változók. TE A valószínűségi változók fogalmának elsajátítása, a valószínűségi változók csoportosítása, jellemzése. A binomiális eloszlás, a Poisson-eloszlás, az egyenletes eloszlás, és a normális eloszlás megismerése, alkalmazása feladatmegoldás során.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Statisztika I.				Kódja:	GT_APSL018-17	
	angolul:	Statistics I.						
Felelős oktatási egység:		Kutatásmódszertan és Statisztika Tanszék						
Kötelező előtanulmány neve:		Matematika II.				Kódja:	GT_APSL012-17	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		gyakorlati jegy	5	magyar
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. habil. Huzsvai László			beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:	Dr.Csipkés Margit			beosztása:	adjunktus	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók a gazdasági elemzésben használható leíró statisztikai módszereket megismerjék, és a gazdaság és szervezéstudományok területén használható eljárásokat készség szinten alkalmazni tudják a gyakorlati feladatok megoldása során.</p> <p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i> Elsajátította a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek alapvető elméleteit és jellemzőit, birtokában van az alapvető információ-gyűjtési, matematikai és statisztikai elemzési módszereknek.</p> <p><i>Képesség:</i> A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.</p> <p><i>Attitűd:</i> Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására.</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i> Az elemzésekért, következtetéseikért és döntéseikért felelősséget vállal.</p>								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
Mintavételezés, leíró statisztika, koncentráció, indexek, nevezetes eloszlások, hipotézis vizsgálatok, nem paraméteres próbák.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Az egymásra épülő anyagrészek megértése, alkalmazásuk és begyakorlása érdekében rendszeres otthoni felkészülést kérünk a hallgatóságtól. A félév végi aláírás feltétele a gyakorlatokon való aktív részvétel és az EXCEL táblázatkezelő program felhasználói szintű ismerete. Az előadások látogatása ajánlott, a gyakorlatoké kötelező.								
Értékelés								
A félév gyakorlati jeggyel zárul, amely elméleti és gyakorlati részből áll, melyet számítógépes rendszerben teljesítenek a hallgatók. A gyakorlati anyag: feladatmegoldás az Excel táblázatkezelő programban. Az elméleti rész számonkérése számítógépes teszttel történik. A sikeres gyakorlati jegyhez mindkét résznek legalább elégséges szinten kell teljesülnie. A végső minősítést az elméleti és gyakorlati tudás átlaga adja.								
Kötelező szakirodalom:								
Huzsvai L.: Statisztika gazdaságelemzők részére, Excel és R alkalmazások. Seneca Books, 2012. ISBN 978-963-08-5016-2								
Ajánlott szakirodalom:								
Hunyadi L. – Vita L.: Statisztika I. Aula Kiadó, Budapest, 2008. 1-348. o. Hunyadi L. – Vita L.: Statisztika II. Aula Kiadó, Budapest, 2008. 1-300. o. Hunyadi L. – Vita L.: Statisztikai képletek és táblázatok (oktatási segédlet), Aula Kiadó, Budapest, 2008. 1-51. o. Szűcs I.: Alkalmazott Statisztika Agroinform Kiadó, Budapest, 2002. 1-551. o.								

Heti bontott tematika	
	A statisztika fogalma, részterületei. Statisztikai alapfogalmak: alapsokaság, ismérv, paraméter, minta. A statisztikai munka fázisai.
	A statisztika alapfogalmai. Adatgyűjtési és adathasznosítási módok, adatforrások. Statisztikai lehetőségek az Excel táblázatkezelő programban. Függvények és eljárások, statisztikai alapműveletek.
	Mintavételezési eljárások, véletlen minta, szisztematikus hiba, paraméter. Adatbázisok. A jó adatbázis kritériumai. Adatbázis készítés szabályai.
	Független, azonos eloszlású minta, egyszerű minta, rétegzett minta. Csoportos minták, nem véletlen mintavételi eljárások, kombinált és mesterséges minták. Nem válaszolások a mintában. Kiválasztási arány számítása.
	Az adatok mérési szintjei. A különböző mérési szintekhez tartozó adatok jellemző értékeinek meghatározása. Adatábrázolások.
	Különböző mérési szintű változók jellemző értékeinek meghatározása. Diagramok készítése és értelmezése.
	Viszonyszámok. Összefüggések a viszonzyszámok között.
	Megoszlási, koordinációs, összehasonlító, teljesítmény viszonzyszámok számítása. Intenzitási viszonzyszámok meghatározása.
	Centrális mutatók: medián, módusz, számított középértékek.
	Centrális mutatók meghatározása különböző mérési szintű változók esetén.
	Középértékek: számtani, geometriai, harmonikus, négyzetes. Súlyozott átlagok számítása.
	Átlagok (a számtani átlag és főbb tulajdonságai, egyéb átlagfajták és jellegzetes alkalmazási területeik).
	A szóródás mutatói: szórás, variancia, terjedelem, abszolút, relatív eltérések, variációs együttható, relatív variációs együttható.
	Szóródási mutatók számítása a teljes sokaságból és mintából.
	A koncentráció mérése, Lorenz görbe. Herfindahl-Hirschman-index. Összefüggések a koncentráció és szórás között.
	A koncentráció elemzés gyakorlata.
	Indexek
	Az érték-, ár- és volumenindex számítás alapjai. A Laspeyres- és Paasche-féle indexek. Index-összefüggések. A Fisher-féle indexek.
	A normális eloszlás mint modell. Eloszlás és sűrűség függvény. Ferdeség és csúcosság jellemzése
	Normáleloszlás előállítása. Sűrűség és eloszlás függvény elemzése. Standardizálás. Ferdeség és csúcosság számítása, gyakorlati értelmezése.
	A standard normál eloszlás nevezetes értékei, törvényszerűségei. Egyoldali aszimmetrikus, kétoldali szimmetrikus valószínűségek.
	Standard normális eloszlás előállítása. Az eloszlás függvény alapján a jellemző értékek meghatározása. Egyoldali, kétoldali valószínűségek meghatározása. Az Excel standard normális eloszlás függvényei és értelmezésük.
	Student-féle t-eloszlás. Az átlag standard hibája. Megbízhatósági tartományok.
	A standard hiba meghatározása. Különböző valószínűségekhez tartozó konfidencia intervallumok számítása. A megbízhatósági tartományok gyakorlati alkalmazása.
	Statisztikai hipotézisvizsgálatok, nem paraméteres próbák. Khi-négyzet próba.
	Függetlenségvizsgálat, illeszkedésvizsgálat, homogenitás-vizsgálat. Khi-négyzet próbák.
	Összefoglalás
	Gyakorlás a sikeres gyakorlati jegy megszerzése érdekében.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Statisztika II.				Kódja:	GT_APSL024	
	angolul:	Statistics II.						
Felelős oktatási egység:		Kutatásmódszertan és Statisztika Tanszék						
Kötelező előtanulmány neve:		Statisztika I.				Kódja:	GT_APSL018	
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	5	magyar
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. habil. Huzsvai László			beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:	Dr. Csipkés Margit			beosztása:	adjunktus	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók a Statisztika I. tárgy ismereteire építve a gazdaság és szervezéstudományok területén használható eljárásokat készség szinten alkalmazni tudják a gyakorlati feladatok megoldása során.</p> <p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i> Elsajátította a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek alapvető elméleteit és jellemzőit, birtokában van az alapvető információ-gyűjtési, matematikai és statisztikai elemzési módszereknek.</p> <p><i>Képesség:</i> A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.</p> <p><i>Attitűd:</i> Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására.</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i> Az elemzésekért, következtetéseikért és döntéseikért felelősséget vállal.</p>								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
Paraméteres statisztikai próbák, variancia-analízis, korrelációk, regresszió-analízis, idősorok analízise.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Az egymásra épülő anyagrészek megértése, alkalmazásuk és begyakorlása érdekében rendszeres otthoni felkészülést kérünk a hallgatóktól. A félév végi aláírás feltétele a gyakorlatokon való aktív részvétel és az EXCEL táblázatkezelő program felhasználói szintű ismerete. Az előadások látogatása ajánlott, a gyakorlatoké kötelező.								
Értékelés								
A félév kollokviummal zárul, amely elméleti és gyakorlati részből áll, melyet számítógépes rendszerben teljesítenek a hallgatók. A gyakorlati anyag: feladatmegoldás az Excel táblázatkezelő programban. Az elméleti rész számonkérése számítógépes teszttel történik. A sikeres kollokviumhoz mindkét résznek legalább elégséges szinten kell teljesülnie. A végső minősítést az elméleti és gyakorlati tudás számtani átlaga adja.								
Kötelező szakirodalom:								
Huzsvai L.: Statisztika gazdaságelemzők részére, Excel és R alkalmazások. Seneca Books, 2012. ISBN 978-963-08-5016-2								
Huzsvai L. – Vincze Sz.: SPSS könyv. Seneca Books, 2012. ISBN 978-963-08-5666-9								
Ajánlott szakirodalom:								
Hunyadi L. – Vita L.: Statisztika I. Aula Kiadó, Budapest, 2008. 1-348. o.								
Hunyadi L. – Vita L.: Statisztika II. Aula Kiadó, Budapest, 2008. 1-300. o.								
Hunyadi L. – Vita L.: Statisztikai képletek és táblázatok (oktatási segédlet), Aula Kiadó, Budapest, 2008. 1-51. o.								
Szűcs I.: Alkalmazott Statisztika Agroinform Kiadó, Budapest, 2002. 1-551. o.								

Heti bontott tematika	
	<p>Matematikai statisztika, hipotézis vizsgálatok. A nullhipotézis és az alternatív hipotézis felírása. . Az átlag és középérték összehasonlító tesztekhez szükséges minimális mintaszám meghatározása.</p> <p>A döntés és az elkövethető hibák, elsőfajú, másodfajú hiba. Egyoldali, kétoldali hipotézisek. Elfogadási, elutasítási tartományok. Kritikus értékek. . Az átlag és középérték összehasonlító tesztekhez szükséges minimális mintaszám meghatározása.</p>
	<p>Paraméteres próbák. A paraméteres próbák alkalmazhatósági feltételei. Középérték összehasonlító tesztek. Egymintás z és t-próba. Független kétmintás t-próba. Párosított t-próba. Validálás.</p> <p>Példák kétmintás, két független mintából származó egyoldalú és kétoldalú próbák (várható értékek, arányok, szórásnégyzetek) összehasonlítása különböző mintanagyság és különböző szignifikancia szint mellett.</p>
	<p>A t-próba általánosítása. Egy-szemponos variancia-analízis. ANOVA tábla készítése és értelmezése. Az alkalmazás néhány gyakorlati kérdése. Szignifikáns differencia.</p> <p>Példa variancia-analízis alkalmazására. Az ANOVA tábla készítése és értelmezése. Példák hipotézis-ellenőrzések készítése táblázatkezelő programmal. Az eredmények értelmezése és értékelése.</p>
	<p>A variancia-analízis alkalmazhatósági feltételei. A validálás menete.</p> <p>Az első és másodfajú hiba meghatározása. A variancia-analízis ereje.</p> <p>Példa variancia-analízis alkalmazására. Az ANOVA tábla készítése és értelmezése. Példák hipotézis-ellenőrzések készítése táblázatkezelő programmal. Az eredmények értelmezése és értékelése.</p>
	<p>Összefüggés vizsgálatok I. Korreláció. Szorzatmomentum korreláció: Pearson. Rangkorrelációk: Kendall, Spearman.</p> <p>Példák a különböző korrelációk meghatározásához. Az eredmények értelmezése.</p>
	<p>Összefüggés vizsgálatok II. Regresszió-analízis. A regresszió-analízis alkalmazásának feltételei.</p> <p>Példák a regressziós függvények meghatározásához. Az eredmények értelmezése.</p>
	<p>Kétváltozós lineáris regresszió. Lineáris korrelációs együttható. Determinációs együttható. Statisztikai következtetések lineáris regresszió alapján (paraméterek tesztelése, regressziós becslések készítése). Interpoláció, extrapoláció.</p> <p>Példa kétváltozós lineáris regresszió számítására, a becsült paraméterek tesztelésére és a szignifikánsnak bizonyuló eredmények értelmezésére.</p>
	<p>Többváltozós lineáris regresszió. Parciális regressziós együtthatók tesztelése és értelmezése. Korrelációs index.</p> <p>Példák többváltozós lineáris regresszióra. (Regressziós modell összeállítása, paraméterek becslése, tesztelése, értelmezése. Parciális elaszticitási együttható és értelmezése. Regressziós becslés készítése. Példák táblázatkezelő programmal, többváltozós lineáris regresszió készítésére. Becsült paraméterek tesztelése és értelmezése. Optimális modell előállítás.</p>
	<p>A jó modell kritériumai és mérése. Elaszticitás fogalma, mérése. Parciális elaszticitás. Cobb-Douglas függvény.</p> <p>Példák az elaszticitás meghatározásához. A Cobb-Douglas függvény gyakorlati alkalmazása.</p>
	<p>Idősorok analízise. Trend, ciklus, szezonális hiba. Az idősorok dekompozíciója. Az idősorok elemzése átlagokkal (a jelenség átlagos nagysága, az abszolút és relatív változások átlaga).</p> <p>Példa az idősor adatainak átlagolására stock és flow típusú sokaságokra nézve. Példa az átlagos abszolút és az átlagos relatív változás számítására és értelmezésére. (HV I. 5.)</p>
	<p>Idősorok analízise. Trend analízis: mozgó átlagolás, analitikus trendszámítás (lineáris regresszió).</p> <p>Példák mozgó átlagok számítására, és az eredeti idősorral együtt történő ábrázolására. Példa lineáris trend számítására és a paraméterek értelmezésére.</p>
	<p>Szezonális jellege és mérése. Additív és multiplikatív modellek.</p> <p>Példák a szezonális eltérése és szezonindexek számítására és értelmezésére. Példák extrapoláció készítésére. Számítógépes idősorelemzés készítése, az outputok értelmezése.</p>

	Szezonális eltérések és szezonindexek számítása, értelmezése és felhasználása. Szezonális kiigazítás. Extrapoláció.
	Példák a szezonális eltérése és szezonindexek számítására és értelmezésére. Példák extrapoláció készítésére. Számítógépes idősorelemzés készítése, az outputok értelmezése.
	Összefoglalás
	Gyakorlás a sikeres kollokviumi jegy megszerzése érdekében.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Üzleti informatika				Kódja:	GT_APSL013-17	
	angolul:	Business informatics						
Felelős oktatási egység:		Alkalmazott Informatika és Logisztika Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-----				Kódja:	-----	
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		gyakorlati jegy	3	magyar
Levelező	L	Féléves	5	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Lengyel Péter			beosztása:	adjunktus	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása:		
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
<p>A hallgatóknak előképzettségüktől függetlenül készség szinten el kell sajátítani azokat az informatikai ismereteket, amelyek a további tanulmányaikban felhasználhatók, illetve egy felsőfokú végzettséggel rendelkező szakember gyakorlati munkájában szükségesek lehetnek. Azaz interneten fellelhető ismereteket össze tudják gyűjteni, és ezek felhasználásával valamint az Office programcsomag használatával képesek legyenek komplex feladataik megoldására is. A képzés alapján alkalmazás orientált, számos gyakorlati feladat megoldásával. További cél, hogy a hallgatók gyakorlati ismereteket, gyakorlati készséget sajátítsanak el egy kis- és középvállalkozás számára ajánlott ERP rendszer használatában, bevezetésében. A gyakorlatok során egy mintavállalat jellemző folyamatit modellezzük a kiválasztott ERP rendszerben (beállítások, beszerzés, értékesítés, raktározás, ügyfélmenedzsment).</p>								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<p><i>Tudás:</i> Birtokában van a legalapvetőbb információgyűjtési, elemzési, feladat-, illetve probléma megoldási módszereknek.</p> <p><i>Képesség:</i> Egyszerűbb szakmai beszámolókat, értékeléseket, prezentációkat készít, illetve előad.</p> <p><i>Attitűd:</i> Fogékony az új információk befogadására, szakmai ismeretekre és módszertanokra.</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i> Munkaköri feladatát önállóan végzi, szakmai beszámolóit, jelentéseit, kisebb prezentációit önállóan készíti. Szükség esetén munkatársi, vezetői segítséget vesz igénybe.</p>								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
<p>Táblázatkezelő rendszerek elemei (függvények, diagramok, sorba rendezések és kimutatások stb.). Adatbázis kezelő rendszerek elemei (adatbázisok, táblák, lekérdezések, űrlapok és jelentések készítése, kezelése). Internet szolgáltatások (Web, FTP, e-mail, stb.). Egy ERP rendszer: törzs adatmodellje (cikktörzs, partnertörzs, eseménytípusok, dokumentumtípusok, feladattípusok, bizonylattípusok).</p>								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
<p>A hallgatók az előadásokon elsajátíthatják azokat az elméleti alapokat, amelyek a gyakorlaton bemutatásra kerülő feladatok megoldásaihoz szükségesek. Az előadásokon prezentáció formájában kapják a hallgatók az ismereteket, a gyakorlatokon pedig a táblázatkezelő és adatbázis kezelő rendszerek elemeivel illetve használatával ismerkednek meg,</p>								
Értékelés								
<p>0 - 60 % elégtelen, 61 - 70 % elégséges, 71 - 80 % közepes, 81 - 90 % jó, 91 - 100 % jeles.</p>								

Kötelező szakirodalom:

Tanszéki szerzői kollektíva (2011) Üzleti informatika elektronikus jegyzet. Herdon Miklós-Rózsa Tünde (2011): Információs rendszerek az agrárgazdaságban. Szaktudás Kiadó Ház, Budapest.

Ajánlott szakirodalom:

Dobay Péter (1997): Vállalati információ-menedzsment. Nemzeti Tankönyvkiadó. Heteyi József (2004): ERP rendszerek Magyarországon a 21. században. ComputerBooks, Budapest. Heteyi József (2009): ERP rendszerek Magyarországon a 21. században. ComputerBooks, Thomas F. Wallance: ERP-vállalatirányítási rendszerek

Heti bontott tematika	
	Informatikai alapok Irodai alkalmazások, táblázatkezelő rendszerek
	TE* Táblázatkezelő rendszer használat. Alapműveletek. Adattípusok. adatbevitel. Szerkesztés. Formázások.
	TE Képletek. Operátorok. Feltételes kifejezések, logikai operátorok alkalmazása.
	Függvények (Matematikai, Statisztikai, Pénzügyi), Diagramok Táblázatkezelő rendszerek üzleti alkalmazásai
	TE Függvények. Dátumfüggvények. Szövegfüggvények. Keresőfüggvények
	TE Statisztikai alkalmazások. Pénzügyi függvények
	Adatbázis kezelés alapjai Adatbázis kezelő rendszerek TE Diagramok készítése
	TE Excel adatlisták kezelése. Adatbázisfüggvények
	Számítógép architektúrák Operációs rendszerek TE Beszámolási hét
	TE Adatbázis kialakítás, táblák létrehozása kezelése, űrlapok használata
	Számítógép-hálózatok Internet szolgáltatások TE Lekérdezési lehetőségek (QBE rács, SQL)
	TE Jelentéskészítés, kifejezések, műveletek használata. Relációs táblák kezelése, kulcsok szerepe
	Rendszerelméleti alapok TE Űrlapok és lekérdezések (akcióorientált) készítése
	TE Internet szolgáltatások (Web, FTP, e-mail, stb.)
	Információs rendszerek Integrált vállalatirányítási információs rendszerek TE Gyakorlati beszámoló adatbázisból
	TE Egy kiválasztott ERP rendszer: törzs adatmodellje (cikktörzs, partnertörzs, eseménytípusok, dokumentumtípusok, feladattípusok, bizonylattípusok)

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Bevezetés a közgazdaságtanba				Kódja:	GT_APSL002-17	
	angolul:	Introduction to Economics						
Felelős oktatási egység:		Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar Közgazdaságtan Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	N	Heti	2	Heti	0	kollokvium	3	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Kapás Judit			beosztása:	egyetemi tanár	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:	Vona Máté			beosztása:	egyetemi adjunktus	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerjék a közgazdasági szemléletmód legalapvetőbb sajátosságait, illetve a közgazdasági elemzés fő alkalmazási területeit. A kurzus végére a hallgatóknak tisztában kell lenniük a mikro- és a makroökonómia legfontosabb alapfogalmaival, és képesnek kell lenniük arra, hogy az alapvető elemzési eszközöket egyszerű problémák megoldása során alkalmazzák.</p>								
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i> Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan</p> <p><i>Képesség:</i> A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.</p> <p><i>Attitűd:</i> Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra.</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i> Az elemzésekért, következtetéseikért és döntéseikért felelősséget vállal.</p>								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <p>A félév első fele az alapelvekre és a mikroökonómia alapfogalmakra koncentrál, a második fele pedig a leglényegesebb makroökonómiai mutatókra és összefüggésekre. A közgazdaságtan tárgyának és módszerének, illetve alapelveinek áttekintése után a kereslet és kínálat modellje s annak alkalmazása következik. A makroökonómiai mutatók közül a GDP és az árindexek kapnak hangsúlyt, illetve a gazdasági növekedés stilizált tényeiről, a munkapiaccal és a pénzzel kapcsolatos alapfogalmakról is szó van egy-egy előadásban.</p>								
<p>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek Előadás diák használatával, néhány számolási példa megoldásával.</p>								
<p>Értékelés A vizsga írásbeli. Az írásbeli vizsgán elért eredmény adja a kollokviumi jegyet az alábbiak szerint: 0 - 50% – elégtelen 50%+1 pont - 63% – elégséges 64% - 75% – közepes 76% - 86% – jó 87% - 100% – jeles</p>								

Kötelező szakirodalom:

Mankiw, G. N. (2011): *A közgazdaságtan alapjai*. Osiris, Budapest.

Ajánlott szakirodalom:

Heyne, P. – Boettke, P. – Prychitko, D. (2004): *A közgazdasági gondolkodás alapjai*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest

Heyne, P. – Boettke, P. – Prychitko, D. (2004): *A közgazdasági gondolkodás alapjai. Munkafüzet*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.

Levitt, S. D. – Dubner, S. J. (2007): *Lökönómia. Egy kóbor közgazdász a dolgok mögé néz*. Európa Könyvkiadó, Budapest.

Óráként bontott tematika	
	A közgazdaságtan alapvető kérdései és módszere
	TE*: A közgazdaságtan tudomány és társadalomtudomány voltának megértése
	A közgazdaságtan tíz alapelve
	TE: A racionális viselkedés alapfogalmainak ismerete
	A közgazdaságtan tíz alapelve
	TE: A piac együttműködésként való értelmezése, a láthatatlan kéz metafora megértése
	A termelési lehetőségek határa, alternatív költségek
	TE: Az alternatív költség grafikus értelmezése
	Hogyan működnek a piacok? I
	TE: A keresleti és a kínálati görbe koncepciójának megértése
	Hogyan működnek a piacok? II
	TE: Az egyensúlyi ár és mennyiség értelmezése, komparatív statika
	Kínálat, kereslet és kormányzati intézkedések
	TE: Az árszabályozás hatásainak értelmezése
	A nemzeti jövedelem mérése I
	TE: A nominális GDP koncepciójának megértése
	A nemzeti jövedelem mérése II
	TE: A reál GDP kiszámolása
	A megélhetési költségek mérése
	TE: Az infláció és az árszínvonal jelentése, GDP-deflátor és a fogyasztói árindex megismerése
	Termelés és gazdasági növekedés
	TE: A gazdasági növekedés (az országok közötti jövedelemkülönbségek) stilizált tényeinek ismerete
	A pénz jelentősége és funkciói
	TE: A pénz definíciója a pénzhasználat jelentőségének megértése
	A pénz jelentősége és funkciói
	TE: A bankrendszer pénzteremtésben játszott szerepének megértése
	Munkanélküliség
	TE: A munkapiaccal kapcsolatos alapfogalmak elsajátítása

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Mikroökonómia				Kódja:	GT_APSL014-17	
	angolul:	Microeconomics						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Közgazdaságtan Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		Bevezetés a közgazdaságtanba			Kódja:	GT_APSL002		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti	10	Heti	10	kollokvium	5	magyar
Levelező	X	Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Kapás Judit			beosztása:	egyetemi tanár	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:	Karcagi-Kováts Andrea Nádasi Levente			beosztása	adjunktus tanársegéd	
A kurzus célja								
<p>hogy a hallgatók elsajátítsák a mikroökonómia alapvető fogalmait, modelljeit és használni tudják azokat, illetve képesek legyenek ezeket alkalmazni. A hallgatóknak a kurzus végére ismerniük kell a fogyasztói és a vállalati viselkedés elemzéséhez szükséges legfontosabb elméleteket, fogalmakat, illetve eszközöket, és ezek alapján képesnek kell lenniük különböző problémák elemzésére.</p>								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<p><i>Tudás:</i> Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan.</p> <p><i>Képesség:</i> A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.</p> <p><i>Attitűd:</i> Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra.</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. - Az elemzéseikért, következtetéseikért és döntéseikért felelősséget vállal. - Önállóan kíséri figyelemmel a társadalmi-gazdasági-jogi környezet szakterületét érintő változásait. 								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
<p>A kurzus először áttekinti a mikroökonómiai alapelveket és módszereket, és a korábban már megismert fogalmakat (kereslet, kínálat, egyensúly) kibővítve vezet be új alkalmazási lehetőségeket (pl. árszabályozás). Ezután a fogyasztói optimalizálás levezetése következik: hasznossági függvény, költségvetési korlát, egyéni és piaci kereslet. A második nagy egységben a termeléselmélet, a profitmaximalizálás, és két alapvető iparági szerkezet (tökéletes verseny és monopólium) elemzése történik.</p>								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Előadás és szemináriumi foglalkozások, feladatmegoldás								
Értékelés								
<p>A vizsga írásbeli. Az írásbeli vizsgán elért eredmény adja a kollokviumi jegyet az alábbiak szerint:</p> <p>0 - 50% – elégtelen 50%+1 pont - 63% – elégséges 64% - 75% – közepes 76% - 86% – jó</p>								

87% - 100% – jeles

Kötelező szakirodalom:

Jack Hirschleifer, Amihai Glazer, David Hirschleifer (2009): Mikroökonómia - Árelmélet és alkalmazásai - Döntések, piacok és információk. Osiris Kiadó, 2009

Berde, Éva (szerk.): Mikroökonómiai és piacelméleti példatár. TOKK, Budapest, 2009. (e-book formában az alábbi linken: <https://bookandwalk.hu/Mikroekonomiai-es-piacelméleti-feladatgyujtemeny-9915-ebook.aspx>)

Ajánlott szakirodalom:

Varian, Hal R.: Mikroökonómia középokon. KJK Kerszöv, Budapest, 2001. (vagy újabb kiadás)

Kopányi, M. (szerk.): Mikroökonómia. Műszaki Könyvkiadó, Budapest, 1997.

Mankiw, G. N. (2011). A közgazdaságtan alapjai. Osiris, Budapest.

Bergstrom, Theodore C. – Varian, Hal R.: Mikroökonómiai gyakorlatok. Veszprémi Egyetemi Kiadó, 2002.

Heti bontott tematika	
1.	A mikroökonómia alapelvei
	TE: Határelemzés, racionalitás, önérdékkövetés, alternatív költség, pozitív-normatív elemzés
	Elemzési eszközök
	TE: piaci kereslet, kínálat, egyensúly optimalizálás, adózás, árszabályozás
	Költségvetési korlát
	TE: jövedelem, költségvetési egyenes, piaci cserearány
	Hasznosság és preferenciák
TE: preferenciarendezés, közömbösségi görbék, hasznossági függvény, határhaszon	
2.	Fogyasztói döntés
	TE: a fogyasztói optimum meghatározása a helyettesítési határráta és a piaci cserearány által
	A keresletelmélet néhány alkalmazása
	TE: jövedelem-fogyasztás görbe, Engel-görbe, ár-fogyasztás görbe, egyéni kereslet levezetése
	Piaci kereslet
TE: piaci kereslet levezetése egyéni keresletből, rugalmassági mutatók	
3.	A vállalat I.
	TE: vállalat tulajdonosa és vezetője közti különbség azonosítása, számviteli és gazdasági költség koncepció, profitmaximalizálás mint fő cél, költségfüggvények rövid és hosszú távon
	A vállalat II.
	TE: kompetitív vállalat rövid távú profitmaximalizálása, fedezeti és üzembezárási pontok
	A kompetitív piac egyensúlya
TE: kompetitív iparág rövid és hosszú távon, a tökéletes verseny jóléti többletei	
4.	Monopólium I.
	TE: monopolista profitmaximalizálási döntése, határbevétel
	Monopólium II.
	TE: monopólium melletti jóléti többletek, holtteher-veszteség
	A termelési tényezők kereslete
	TE: rövid távú termelési függvény, határtermék, reálbér
Összefoglalás	

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	makroökonómia				Kódja:	GT_APSL017-17	
	angolul:	macroeconomics						
Felelős oktatási egység:		Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar Közgazdaságtan Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		mikroökonómia				Kódja:	GT_APSL014-17, GT_APSL001-17	
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	5	magyar
Levelező	L	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Czeglédi Pál			beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:	Czeglédi Pál			beosztása:	egyetemi docens	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerkedjenek a makroökonómia alapvető kérdéseivel, tárgyával és a makroökonómiai kérdések megválaszolásához szükséges eszközrendszer alapjaival. A kurzus során a hallgatóknak képessé kell válniuk arra, hogy a zárt gazdaság elemzéséhez szükséges makroökonómiai modelleket használják különböző gazdasági folyamatok illetve gazdaságpolitikai akciók hatásainak elemzésében.</p>								
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i> Elsajátította a gazdaság makro szerveződési szintjeinek alapvető elméleteit és jellemzőit</p> <p><i>Képesség:</i> A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.</p> <p><i>Attitűd:</i> Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i> Az elemzésekért, következtetéseikért és döntéseikért felelősséget vállal</p>								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <p>A makroökonómia kérdései. A makroökonómiai aggregátumok mérésének elvei: a gazdasági körforgás és a GDP, nominális és reál GDP, a GDP felhasználása, a GDP-deflátor és a fogyasztói árindex; a munkanélküliség mérése. A gazdaság hosszú távon: az árupiac és a kölcsönforrások piacának egyensúlya, a tényezőpiaci egyensúly és a jövedelemelosztás; a természetes munkanélküliség elméletei. A pénz jelentősége és az infláció: a pénz funkciói és a pénzkínálat; a pénz mennyiségi elmélete; a pénzkereslet; az infláció társadalmi költségei. A gazdaság rövid távú modelljei: a keynesi kereszt, az IS-LM modell. A rövid és a hosszú távú következtetések viszonya: a várákozásokkal kiegészített Phillips-görbe, és a fogyasztási függvény Friedman- és Modigliani-féle elméletei.</p>								
<p>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek</p> <p>Előadás, feladatmegoldás, hipotetikus gazdaságpolitikai és egyéb változások hatásának magyarázata a grafikus és matematikai formában felírt modellekben</p>								
<p>Értékelés</p> <p>A vizsga írásbeli. Az írásbeli vizsgán elért eredmény adja a kollokviumi jegyet az alábbiak szerint: 0 - 50% – elégtelen 50%+1 pont - 63% – elégséges 64% - 75% – közepes 76% - 86% – jó 87% - 100% – jeles</p>								

Kötelező szakirodalom:

Mankiw, G. (1999): Makroökonómia. Osiris, Budapest.

Ajánlott szakirodalom:

Pete Péter (1996): Bevezetés a monetáris makroökonómiába. Osiris, Budapest.

Misz József – Palotai Dániel (2004): Makroökonómia feladatgyűjtemény. Panem, Budapest.

Kaufmann, R. T. (2002): Makroökonómiai munkafüzet és feladatgyűjtemény N. Gregory Mankiw Makroökonómia című tankönyvéhez. Osiris, Budapest.

Heti bontott tematika	
1.	Bevezetés: A makroökonómia fő kérdései és módszertana
	TE*: A makroökonómiai jellegű problémák sajátosságai
	A makroökonómiai aggregátumok
	TE: A GDP és az infláció kiszámolásának alapelvei
	A gazdaság hosszú távon: az árupiac és a kölcsönforrások piacának egyensúlya
	TE: A reálkamatláb árupiac-tisztító szerepe
	A tényezőpiaci egyensúly és a jövedelemelosztás
	TE: Az Euler-tétel és feltételei
2.	A munkapiac és munkanélküliség
	TE: A természetes munkanélküliség okai
	A pénz funkciói a pénz mennyiségi elmélete
	TE: Az infláció és a pénzkínálat hosszú távú kapcsolata
	Pénzkereslet, pénzkínálat
	TE: A pénzkereslet és a nominális illetve reál GDP kapcsolata
	Az infláció, az infláció költségei, Fisher-hatás
	TE: A reál és a nominális kamatláb különbsége, a várt infláció szerepe
3.	A keynesi kereszt
	TE: A kiadási és adómultiplikátor magyarázata
	Az IS-LM-modell
	TE: A pénz és az árupiaci folyamatok összefüggése
	Gazdaságpolitikai az IS-LM modellben
TE: A modellen belül értelmezhető fiskális és monetáris akciók hatása az outputra és a kamatlábra	
4.	Phillips-görbe
	TE: Az infláció és a munkanélküliség rövid távú kapcsolata
	A fogyasztási függvény Friedman- és Modigliani-féle elméletei
	TE: A jelenbeli fogyasztás és a jövőben várható jövedelem kapcsolata

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	nemzetközi közgazdaságtan				Kódja:	GT_APSL023-17	
	angolul:	International Economics						
Felelős oktatási egység:		Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar Közgazdaságtan Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		Makroökonómia				Kódja:	GT_APSL017-17	
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	4	magyar
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	5			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Kapás Judit			beosztása:	egyetemi tanár	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:	Kovács István			beosztása:	adjunktus	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerjék a nemzetközi közgazdasági elmélet alapvető összefüggéseit. A tárgy keretében a hallgatók megismerik a nemzetközi kereskedelem alapvető elméleteit, a kereskedelempolitika eszközeit, a nemzetközi fizetésekkel kapcsolatos legalapvetőbb összefüggéseket, valamint a jövedelem meghatározódását nyitott gazdaságban.</p> <p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i> Elsajátította a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek alapvető elméleteit és jellemzőit</p> <p><i>Képesség:</i> A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.</p> <p><i>Attitűd:</i> Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i> Az elemzésekért, következtetéseikért és döntéseikért felelősséget vállal</p>								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <p>A kurzus első fele a tiszta kereskedelem elméletét tekinti át, a második fele a pedig a nemzetközi pénzügyek alapösszefüggéseivel ismerteti meg a hallgatókat. A tiszta kereskedelem elméletével foglalkozó rész tárgyalja a ricardói komparatív előnyök tanát, a nemzetközi kereskedelem sztenderd (neoklasszikus) modelljét, a Heckscher-Ohlin-modellt, illetve a protekcionizmus jóléti hatásait. A nemzetközi pénzügyekre fókuszáló második rész a devizapiac alapfogalmait, a fedezetlen kamatparitás, illetve a vásárlóerő-paritás elméleteit tárgyalja, és megismerteti a hallgatókat a nyitott gazdaság egyszerű makroökonómiai modelljével.</p>								
<p>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek</p> <p>Előadás, feladatmegoldás, hipotetikus gazdaságpolitikai és egyéb változások hatásának magyarázata a grafikus és matematikai formában felírt modellekben</p>								
<p>Értékelés</p> <p>A vizsga írásbeli. Az írásbeli vizsgán elért eredmény adja a kollokviumi jegyet az alábbiak szerint: 0 - 50% – elégtelen 50%+1 pont - 63% – elégséges 64% - 75% – közepes 76% - 86% – jó 87% - 100% – jeles</p>								

Kötelező szakirodalom:

Bock Gyula – Misz József: Nemzetközi közgazdaságtan. Trimester, Tatabánya, 2006.
 Bock Gyula – Misz József: Nemzetközi közgazdaságtan feladatok gyűjteménye. Trimester, Tatabánya, 2002. (vagy: Bock Gyula: Nemzetközi közgazdaságtan feladatok. Trimester, Tatabánya, 2007.)
 Bock Gyula – Martin Hajdu György – Réz András – Tóth Ferenc: Nemzetközi közgazdaságtan. Aula Kiadó, Budapest, 1995.
 Major Klára – Szabó-Bakos Eszter – Szilágyi Katalin: Nemzetközi gazdaságtan feladatgyűjtemény. Panem Könyvkiadó, 2004, Budapest

Ajánlott szakirodalom:

Paul R. Krugman – Maurice Obstfeld: Nemzetközi gazdaságtan. Elmélet és gazdaságpolitika. Panem Könyvkiadó, 2003, Budapest.

Heti bontott tematika	
1.	<p>Bevezetés: a nemzetközi közgazdaságtan tárgya és legfontosabb kérdései, a zárt és a nyitott gazdaság elemzésének eltérése</p> <p>TE*: A nemzetközi közgazdaságtan fő kérdései. A mikro- és makroökonómiai tudás alkalmazásának szükségessége</p> <p>A nemzetközi munkamegosztás alapelve: a komparatív előnyök tana. A ricardói modell</p> <p>TE: A komparatív előny fogalmának megértése, a komparatív előny és a kereskedelem szerkezete közötti összefüggés</p> <p>Csökkenő hozadék a ricardói modellben. A nemzetközi kereskedelem alapmodellje I.</p> <p>TE: A termelési lehetőségek határa a neoklasszikus feltevések szerint, az autark és a szabadkereskedelem melletti egyensúly kis ország esetén</p> <p>A nemzetközi kereskedelem alapmodellje II.</p> <p>TE: Komparatív előny a neoklasszikus modellben, egyensúly két országgal, számolási példa</p> <p>A Heckscher-Ohlin modell. Leontief paradoxon</p> <p>TE: A tétel megfogalmazása és értelmezése: relatív tényezőellátottság, tényezőintenzitás. Teljesülnek-e a modell predikciói?</p>
2.	<p>A kereskedelempolitika eszközei I.</p> <p>TE: A protekcionista eszközök osztályozása, a vám jóléti hatása parciális elemzéssel</p> <p>A kereskedelempolitika eszközei II.</p> <p>TE: A kvóta jóléti hatása parciális elemzéssel, a protekcionista gazdaságpolitika értékelése, néhány megállapítás a protekcionizmus politikai gazdaságtanából</p> <p>A nemzetközi fizetési mérleg</p> <p>TE: A nemzetközi fizetési mérleg szerkezete és a könyvelési elvek</p> <p>Devizapiac, kamatparitás</p> <p>TE: Az árfolyammal és a devizapiaci tranzakciókkal kapcsolatos legalapvetőbb fogalmak, a kamatparitás levezetése és értelmezése</p>
3.	<p>Árfolyamrezsimek</p> <p>TE: A rögzített és a lebegő árfolyamrezsim közötti különbségek, a devizapiaci intervenció szerepe és értelmezése, a gyakorlatban létező árfolyamrezsim-típusok éttekintése</p> <p>Valutaárfolyam-elméletek</p> <p>TE: A kamatparitás mint árfolyamelmélet, az abszolút és a relatív vásárlóerő-paritás értelmezése. Mennyiben teljesül a vásárlóerő-paritás?</p> <p>Nyitott gazdaság rövid távú egyensúlya</p> <p>TE: Rövid távú jövedelemmeghatározódás zárt tőkepiacú nyitott gazdaságban</p> <p>Nemzetközi pénzügyi rendszer</p> <p>TE: A nemzetközi pénzügyi rendszer fejlődésének négy fő állomása és azok rövid jellemzése</p>

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Pénzügytan				Kódja:	GT_APSL009-17	
	angolul:	Finance studies						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Számviteli és Pénzügyi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		1 zárthelyi dolgozat min. 60 %-os teljesítése	6	magyar
Levelező	kötelező	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató:		neve:	Dr. Darabos Éva			beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása:		
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerjék a pénzügyi alapfogalmakat, bankrendszer felépítését, a Magyar Nemzeti Bank feladatait, eszközrendszerét, a bankügyleteket, fizetési módokat, az értékpapírok és a valuta, deviza forgalmát, működését. A szemináriumokon a hallgatók a pénz időértékéhez és az értékpapírokhoz kapcsolódó számításokat sajátítják el.</p>								
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Elsajátította a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek alapvető elméleteit és jellemzőit, birtokában van alapvető információ-gyűjtési, matematikai és statisztikai elemzési módszereknek. Ismeri a projektben, teamben, munkaszervezetben való együttműködés, a projektvezetés szabályait és etikai normáit. - Ismeri a bankrendszer felépítését, működését. - Ismeri a pénzügy és a számvitel alapfogalmait, a pénzügyi termékeket és piacokat, a számviteli információs rendszert, a beszámoló részeit, illetve az azt alátámasztó könyvelési folyamatokat. - Ismeri a pénzügyi és számviteli összefüggéseket, áttekintése van a legfontosabb elméleti megközelítésekről, elsajátította a pénzügyi és a számviteli gondolkodás alapjait. - Érti a vállalati gazdálkodás céljait, alapvető törvényszerűségeit. - Ismeri a vállalati gazdálkodás finanszírozási, számviteli-adózási alrendszerét, a vállalati finanszírozás alapelveit, közvetlen és közvetett finanszírozás formáit. - Ismeri az államháztartás feladatait és felépítését, a költségvetési gazdálkodás alapvető törvényszerűségeit, a költségvetési finanszírozás alapelveit és lehetséges technikáit, valamint a magyar ellenőrzési és felügyeleti rendszert. <p><i>Képesség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Képes a pénzügyi, befektetési, finanszírozási, beruházási döntések előkészítésére, a hitelkérelmek, pénzügyi tervek, pályázatok készítésére, értékelésére. - Képes a pénzügyi és a számviteli nyilvántartási rendszerek használatára. - Számviteli beszámolókat, pénzügyi kimutatásokat készít és elemez. - Képes a témához kapcsolódó önálló szakirodalmi feldolgozásra. <p><i>Attitűd:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelőségek vállalására. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre. - Nyitott a pénzügyeket és számvitelt érintő jelenségek, problémák iránt, elkötelezettek a megoldásukat illetően. - Folyamatosan törekszik az önképzésre, tudása, ismeretei aktualizálására. <p><i>Autonómia és felelősség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Alkalmos önálló munkavégzésre a pénzügyek területén (módszertan, technika kiválasztása; a munka szervezése, tervezése, irányítása; az adatok gyűjtése, rendszerezése, elemzése, értékelése; általános és szakmai fejlődése, magyar és idegen nyelven szakirodalom feldolgozása). 								

A kurzus rövid tartalma, témakörei

A pénz időértéke, bankrendszer felépítése, pénzügyi szolgáltatások, bankügyletek, belföldi és külföldi fizetési módok, értékpapírok, valuta, deviza, árfolyamok, államháztartás rendszere, fizetési mérleg.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

- az előadásokon és a gyakorlatokon való aktív részvétel,
- a gyakorlatokon az eredményes munkához szükséges tárgyi feltételek: a gyakorlat anyaga nyomtatott formában, és a számításokhoz táblázatok (kamat, diszkont, annuitás).

Értékelés

A megfelelő felkészülés érdekében elvárt és ajánlott az előadásokon való részvétel. Követelmény a gyakorlati foglalkozásokon való felkészült megjelenés és aktív részvétel.

- A félév során 1 zárthelyi dolgozat 60%-os teljesítése szükséges a gyakorlat anyagából, a mi a kollokviumi jegy részét képezi.
- Sikertelen zárthelyi dolgozat csak egy alkalommal javítható, aki a szorgalmi időszak alatt nem teljesíteti a követelményt, a vizsgaidőszak első három hetében pótolhat.
- Írásbeli kollokvium az előadások anyagából a vizsgaidőszakban megadott időpontban, minimum 60%-os teljesítés szükséges.
- **Érdemjegy:** a gyakorlat és az előadás anyagából elért eredmény 50-50%-os arányban számít be.

Aki az aláírást megszerezte, de a zárthelyi dolgozatok eredménye nem éri el az 60%-ot, az adott félévben nem teljesíti a tárgyhoz előírt kreditet. A következő félévben vizsgakurzusként veheti fel, a vizsgaidőszakban megadott időpontokban a gyakorlat és az előadás anyagából egyszerre vizsgázik. A vizsgaidőszakban 3 vizsga alkalom kerül meghirdetésre. Minimum 50-50% teljesítése szükséges a sikeres érdemjegy eléréséhez.

Kötelező szakirodalom:

Az előadások és a gyakorlat anyaga. (E-learningben elérhető)

Ajánlott szakirodalom:

1. Jánosi-Madár-Sági-Szabó-Szebellédi- Zeller: Pénzügyek alapjai. BGF 2007.
2. Paróczai Péterné: Pénzügyi és vállalkozás finanszírozási ismeretek, Perfekt 2012
3. Brealey-Myers: Modern vállalati pénzügyek (Panem-McGraw-Hill)
4. **PÉNZÜGY –SZÁMVITEL:** <http://odin.agr.unideb.hu/hefop/>
5. **PÉNZÜGY SZEMLE, HITELINTÉZETI SZEMLE, STATISZTIKAI SZEMLE, KÜLGAZDASÁG, HVG, FIGYELŐ FOLYÓIRATOK AKTUÁLIS CIKKEK.**

Bontott tematika	
1.	A pénz funkciói, pénz időértéke. A pénzügyi intézményi rendszer. Az MNB jogállása és feladatai. A monetáris politika, eszközszerkeze. Prudens működés. Pénzügyi szolgáltatások. Bankügyletek (aktív-, passzív bankügyletek).
	TE: Időérték számítás elsajátítása: jövőérték és jelenérték számítás.
2.	Hitelek csoportosítása, formái, biztosítékok. Faktoring, forfait, lízing. A pénzforgalom lebonyolítása: készpénzes-, készpénzhelyettesítő- és készpénz nélküli fizetési módok. Külkereskedelemben használatos fizetési módok.
	TE: Speciális pénzáramlás sorozatok – egyszerű és növekvő tagú örökjáradék számítás elsajátítása.
3.	Értékpapírok: Értékpapírok fogalma, csoportosítása, fajtái, jellemzői.
	TE: Annuitás jelenértéke és jövőérték számítás elsajátítása, gyakorlati alkalmazása.
4.	Valuta, deviza, konvertibilitás, valutaárfolyamok külgazdaságban betöltött szerepe. Fizetési mérleg. Államháztartás rendszere, állami költségvetés.
	TE: Váltó, kötvény, részvény árfolyamának meghatározása, mutatók számítása, értelmezésük elsajátítása.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Vállalatgazdaságtan						Kódja:	GT_APSL003-17 Számvitel pénzügy. BA	
	angolul:	Managrrial Economics								
Felelős oktatási egység:		Debreceni Egyetem, Gazdálkodástudományi Intézet, Vállalatgazdaságtani Tanszék								
Kötelező előtanulmány neve:								Kódja:		
Típus		Heti óraszámok						Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat		Labor				
Nappali		Heti		Heti		Heti		aláírás+kollokvium	4	magyar
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	5	Féléves				
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Prof. Dr. Nábrádi András				beosztása:	egyetemi tanár	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók</p> <ul style="list-style-type: none"> • megismerkedjenek a vállalati gazdaságtan területeivel, általános menedzsment feladatokkal, úgymint tervezés, szervezés, emberi erőforrás gazdálkodás, premizálás, ellenőrzés. • A tantárgy feladata továbbá, hogy a hallgatók tisztában legyenek a vállalkozások fogalmával, csoportosításukkal, alapvető gazdasági ismeretekkel, az értékteremtő folyamatok menedzsmentjével. 										
<p>Tanulás eredmények, kompetenciák: a hallgató</p> <p><i>Tudás:</i> A hallgató olyan alapvető ismeretekre tesz szert, amelyek révén eligazodik a vállalat működtetésének módszertanában, azokat megértve tudja a speciális eljárásokat, megközelítéseket elsajátítani. A kurzus előadásai három fő tématerület köré fókuszálódnak: 1. A vállalat és annak működése, tervezése, 2. Alapvető stock és flow folyamatok értelmezése, 3. Értékteremtő folyamatok menedzsmentje. A tantárgy révén a hallgató megismeri a menedzsment legfontosabb feladatait, döntési kompetenciáit.</p> <p><i>Képesség:</i> Legyen tisztában a menedzsment alapfunkcióival, a vállalkozások működtetésének feltételeivel. Tudja az alapvető stock és flow folyamatok összefüggéseit. Értse az értéktermelő folyamatok és a menedzsment kapcsolatát. Legyen képes ismereteit felhasználni az üzleti- és a menedzsment kérdésköreinek bővítésére. Tudja alkalmazni a gyakorlatban, pl. iparági fejlesztésekben, a tantárgy tanulásakor megszerzett ismereteket.</p> <p><i>Attitűd:</i> A tantárgy elősegíti, hogy a hallgató megfelelő gazdálkodástudományi tudás birtokában a végzés után megfelelően értelmezni és értékelni tudja a menedzsment feladatait, továbbá alkalmas legyen gazdaságtudományi ismereteit gyarapítani. A hallgató ennek köszönhetően olyan gazdaságtudományi alapokkal bír, ami hozzásegíti ahhoz, hogy a szakmai feladatait hatékonyan végezze.</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i> A kurzus hozzásegíti a hallgatót ahhoz, hogy munkájában innovatív, egyben befogadó és hatékony legyen, továbbá szakmai jövőépítéssel kapcsolatos kérdésekben megalapozottan és felelősséggel formáljon véleményt.</p>										
<p>A kurzus tartalma, témakörei</p> <p>A Vállalat és a vállalkozás fogalma, csoportosításuk, a stock és a flow folyamatok, a termelési érték, a termelési költség a jövedelem és kategóriái, a hatékonyság és annak mérése. A befektetett eszközök, a befektetések és a beruházás sajátosságai, beruházás-gazdaságossági számítások, gazdálkodás forgóeszközökkel, a készletgazdálkodás és a logisztikai rendszerek, az értéktermelő folyamatok menedzsmentje, a termelés és a szolgáltatás sajátosságai. Az emberi erőforrás gazdálkodás kérdései, területei, feladatai. A tervezés és az üzleti tervezés kapcsolata, a tervek csoportosítása, típusai, a tervezés eszközei. A stratégiai tervezés és menedzsment területei, a tervezés speciális módszerei, használatuk lehetősége és korlátai.</p>										
<p>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek</p> <p>Előadások modern infokommunikációs eszközök felhasználásával. Interaktív, elektronikus tananyag a moodle keretprogramban. Az elméleti anyag illusztrációja problémák közösen történő kidolgozásával. Lehetőség konzultációra.</p>										

Értékelés

- A félév során a hallgatók két alkalommal zárthelyi dolgozatot írnak, melyek eredményei alapján a tantárgyfelelős megajánlott jegyet adhat. Az a hallgató, aki min. 61 %-ot teljesít, megajánlott jegyet kap. Ha a megajánlott jegyet a hallgató nem fogadja el, akkor vizsgaidőszakban kollektívum dolgozatot köteles megírni. Az értékelés ötjegyű. Levelező hallgatók írásbeli kollektívumot tesznek.

Kötelező olvasmány:

- Nábrádi A.: Vállalkozási ismeretek, Debreceni Egyetem ISBN 978-963-12-3048-2

Ajánlott szakirodalom:

- Chikán A. Vállalatgazdaságtan, Aula Kiadó, Budapest, 2010.
- Andy Schmitz (2013): Principles of Managerial Economics, <http://lardbucket.org>

Heti bontott tematika	
	Bevezető előadás, a vállalkozások kialakulása, a társterületek menedzsment és annak feladatai, a tervezés a szervezés a csapatépítés az ösztönzés és az ellenőrzés feladatköreivel szemben támasztott alapvető követelmények. <hr/> TE: A menedzsment feladatának konkretizálása, szerepe a vállalatok működésében.
	A vállalat és a vállalkozás kapcsolata, a vállalkozások csoportosítása, főbb hasonlóságok és eltérések a különböző típusú vállalkozások működtetésében, vezetésében és felelősségvállalásában. <hr/> TE: Vállalkozási formák csoportosítása méret, tevékenység, adózás, szektorba-sorolás és tulajdonforma alapján.
	A vállalkozások flow folyamatai, a bevételek menedzsmentje. <hr/> TE: A termelési értéket kialakító tényezők, a hozam fajtái, az árak fajtái, a termelési értéket befolyásoló egyéb tényezők.
	A vállalkozások flow folyamatai, a ráfordítások menedzsmentje, a jövedelem növelésnek menedzsment szintű feladatai. <hr/> TE: A termelési költséget kialakító tényezők, a ráfordítások típusai, a jövedelem kategóriái. A jövedelmet befolyásoló tényezők készség szintű ismerete.
	A hatékonyság és a menedzsment összefüggései, a hatékony gazdálkodás feltételrendszere. <hr/> TE: A gazdasági hatékonyság kategóriái, a termelékenység, az igényesség, az ellátottság és a jövedelem-arányossági mutatók értelmezése, az átlagos a pótlólagos és a marginális hatékonyság számítása.
	Az I. ZH megíratása <hr/> TE:
	Gazdálkodás befektetett eszközökkel. <hr/> TE: A befektetett eszközök csoportjai, vállalatgazdaságtani sajátosságai. Az immateriális javak, a tárgyi eszközök és a befektetett pénzügyi eszközök csoportjai, a fenntartási és az értékcsökkenési költségek sajátosságai.
	A beruházás és befektetés gazdaságossági számítások <hr/> TE: Az NPV, az IRR, a PI, DDP számításmenete, összefüggései
	A forgóeszköz-gazdálkodás menedzsmentje. <hr/> TE: A készletek, a követelések a rövid távú pénzügyi befektetések és a pénzeszközök sajátosságai, a forgóeszköz szükségletet befolyásoló tényezők vizsgálata.
	Értéktermelő folyamatok menedzsmentje <hr/> TE: A termelés és a szolgáltatás sajátosságai, a termelés-menedzsment területei.
	A II. ZH megíratása

	TE:
	Bevezetés az Emberi Erőforrás Gazdálkodás kérdésibe
	TE: Az EEG területei, munkaerő-gazdálkodás, bér-gazdálkodás, munkaerő fejlesztés, a munkavégzés szervezése
	Bevezetés az üzleti tervezés folyamatába
	TE: Az üzleti terv részei, felépítésének hangsúlyos elemei, a pénzügyi terv
	Bevezetés a stratégiai tervezésbe
	TE: A stratégiai terv részei, jövőkép, külső-belső faktorok elemzése, stratégiai irányok, GE, SWOT, BCG, GSM mátrixok.

A tantárgy neve:		magyarul:	Gazdasági közjog			Kódja:	GT_APSL038-17	
		angolul:	Business Public Law					
Felelős oktatási egység:		DE GTK Világgazdasági és Nemzetközi Kapcsolatok Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-			Kódja:	-		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		V	3	magyar
Levelező	+	Féléves	10	Féléves	0			
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Károlyi Géza		beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása:		
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
megismerkedjenek a gazdasági jog makro szintű szegmensének, az államháztartás rendszerének jogi szabályaival. A félév központi témája az adójog, amellyel a hallgatók elméleti és gyakorlati szinten is megismerkedhet.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
A hallgató olyan alapvető gazdasági-pénzügyi jogi ismereteket sajátít el, melyek révén képes eligazodni a különböző adónemek alapvető anyagi jogi és eljárásjogi sajátosságai között. A kurzus előadásai három fő tématerület köré fókuszálódnak: 1. Az államháztartás alrendszerei: központi és helyi önkormányzati alrendszer felépítése és költségvetése. 2. Az adóigazgatási eljárás, az adókötelezettség eljárási szabályai. 3. Az egyes adónemek: természetes személyek és vállalkozások költségvetési kapcsolatai.								
<i>Képesség:</i>								
Legyen tisztában az államháztartás rendszerszintű felépítésével és kategóriáival, költségvetési jellemzőivel. Tudja elhelyezni az egyes adónemeket a költségvetési bevételek megfelelő csoportjában, ismerje tanult adónemek alapvető szabályait (adóalanyok köre, adóalap meghatározása, adómérték, adókedvezmények).								
Legyen képes a természetes személyhez és a cégekhez kapcsolódó egyes adófajták közötti különbségek meghatározására.								
Tudja alkalmazni a gyakorlatban, pl. saját vállalkozás alapítása esetén a vonatkozó adónemek átlátása útján a tantárgy tanulásakor megszerzett ismereteket.								
<i>Attitűd:</i>								
A tantárgy elősegíti, hogy a hallgató megfelelő adójogi tudás birtokában átlassa és elkülönítse a magyar adórendszer tagozódását és lényegét, a munkája során felmerülő alapvető adójogi formákat magabiztosan és megfelelően értelmezni és értékelni tudja, a jogi ismereteit folyamatosan gyarapítsa.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
A kurzus hozzásegíti a hallgatót ahhoz, hogy a gazdasági szféra jogintézményei körében az általános információkhoz képest egy magasabb szakmai szinten megalapozottan és felelősséggel formáljon véleményt az egyes adónemeket érintő kérdésekben.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A gazdasági közjog fogalma. Az államháztartás rendszere. Adójogi alapfogalmak, az adózás rendje, adóigazgatási eljárás. A személyi jövedelemadó: összevonas alá eső jövedelmek, külön adózó jövedelmek. Egyéni vállalkozók, mezőgazdasági termelők adózása, járulékfizetése. VSZJA, EVA, KATA szerint adózó vállalkozások adózása. Társasági adóalanyok köre, adóalap meghatározása, adókedvezmények. Az általános forgalmi adó, jövedéki adó. Helyi adók. Illetékjog.								

<p>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek előadás, igény szerint konzultáció, joggyakorlat megismerése jogesetek bemutatásán keresztül</p>
<p>Értékelés Írásbeli kollokvium, melynek értékelése ötfokozatú. 2-es (elégséges) érdemjegy a vizsgán maximálisan elérhető pontok 50 %-ától.</p>
<p>Kötelező szakirodalom: Károlyi –Törő (2015): Természetes személyek és vállalkozások költségvetési kapcsolatai. Debrecen, Kiadta: Kebo Print Kft.</p> <p>Ajánlott szakirodalom: Fézer-Károlyi-Petkó-Törő (2014): Jogi személyek a gazdasági forgalomban. Debrecen, Kapitális Kft.</p>

bontott tematika	
1-5 óra	<p>Adójogi alapfogalmak, az adózás rendje, adóigazgatási eljárás: az adókötelezettség fogalma, megsértésének jogkövetkezményei. Az adóigazgatási eljárás formái és szabályai, jogorvoslati lehetőségek. TAO és KIVA szerint adózó vállalkozások: A társas vállalkozások által választható két adónem összevetése és értékelése. Az általános forgalmi adó szabályai: Az áfa jellemzői, gazdasági tevékenység fogalma. Közösségen belüli termékértékesítés áfa szabályai. Termékelexport és import fogalma, adózása. Előzetesen felszámított áfa és fizetendő áfa fogalma. Adólevonási jog korlátozása. Helyi és települési adók sajátosságai: A helyi adók típusai: vagyoni típusú helyi adók, kommunális adók és iparüzési adók kivetésének főbb szabályai. A települési adók sajátosságai. Illetékjog: Az illeték fogalma, rendszere: vagyonszerzési illetékek (ingyenes és visszerthes), valamint eljárási illetékek (bírószági és közigazgatási) fajtái.</p> <hr/> <p>TE: Ismeri az adójog által használt alapvető fogalmak jelentését, az adóhatóság által lefolytatható adóigazgatási eljárás szakaszait, a jogorvoslati formákat. Ismeri a cégek jövedelme utáni adózási formákat, el tudja határolni azokat. Ismeri az áfa elszámolás főbb elemeit, az elszámolandó áfa megállapításának alapvető szabályait. Ismeri a helyi önkormányzatok által alkalmazható adók két nagy csoportját, el tudja különíteni a helyi és a települési adók fajtáit. Ismeri az illetékek rendszerét, helyesen használja a fogalmakat és ismeri a főbb szabályokat.</p>
6-10 óra	<p>A személyi jövedelemadó: összevonás alá eső jövedelmek: Szja alanyok köre, adóköteles és adómentes bevételek köre. Az összevonás alá eső jövedelmek kategóriái: önálló tevékenység, nem önálló tevékenység, egyéb tevékenység, általában megállapított jövedelem szabályai. Adóalapot csökkentő tételek: családi kedvezmény, első házastulók kedvezménye. A mezőgazdasági vállalkozások formái és adózásuk: A mezőgazdasági vállalkozók köre: őstermelő és kistermelő fogalma és adózási szabályaik. Az egyéni vállalkozó adózása: az egyéni vállalkozó fogalma, szja szerinti adózásának két formája: a külön adózó vszja és osztalékadó szabályai, az összevonás alá eső általányszja jellemzői. Az eva és a kata főbb szabályai: adóalanyok köre, adóalap meghatározása. Külön adózó jövedelmek: tőkejövedelmek, vagyonátruházásból származó jövedelmek, egyes juttatások és vegyes jövedelmek formái és adózásuk.</p> <hr/> <p>TE: Ismeri a természetes személyek szja-köteles jövedelmének kategóriáit, az összevonás alá eső és a külön adózó jövedelem megállapítási szabályait. Különbséget tud tenni a mezőgazdasági vállalkozók között és ismeri az adózásuk főbb szabályait. Alapos ismereteket sajátít el az egyéni vállalkozó adózási lehetőségeit illetően, képes elkülöníteni a választható négyféle adónem jellemezőit.</p>

A tantárgy neve:	magyarul:	Marketing alapjai				Kódja:	GT_APSL015-17	
	angolul:							
Felelős oktatási egység:		DE GTK Marketing és Kereskedelem Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		K	4	magyar
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	5			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Szakály Zoltán			beosztása:	egyetemi tanár	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:	Dr. Soós Mihály			beosztása:	adjunktus	
<p>A kurzus célja,</p> <p>megismertetni a hallgatókat a marketing alapvető összefüggéseivel, különös tekintettel a szegmentációra, a célpiacok kiválasztására és a pozicionálásra. Kiemelt figyelmet szentelünk a marketing eszközrendszerének elemzésére, így részletesen tárgyaljuk a termék-, az ár-, az elosztási csatorna- és a marketingkommunikációs stratégiákat és eszközöket.</p>								
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i> Ismeri a marketing fogalmát, koncepcióját, eszközrendszerét és módszertanát az üzleti és nonprofit szférában. Ismeri a marketing szerepét a vállalat, intézmény működésében, a marketing kapcsolatát a szervezet más folyamataival, funkcióival.</p> <p><i>Képesség:</i> Képes a marketing és értékesítés rövid- és középtávú döntési folyamataiban való eligazodásra, a gyors piaci változások felismerésére, és azokhoz való alkalmazkodásra.</p> <p><i>Attitűd:</i> Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, és a munkatársaival való együttműködésre.</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i> Az elemzésekért, következtetéseikért és döntéseikért felelősséget vállal.</p>								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <p>A kurzus a következő témaköröket öleli fel: A marketing alapfogalmai, A vállalati piacorientáció típusai, Vevőérték, vevőelégedettség, A modern marketing folyamata, A marketing-információ rendszer (MIR) és a marketingkutatás, A fogyasztói magatartás elemzése, A stratégiai marketing alapjai: szegmentáció, A stratégiai marketing alapjai: célcsoport kiválasztás és pozicionálás, Termék-életciklusok menedzselése, a piacfejlődés elmélete, A termékstratégia alapjai, Az árstratégia alapjai, Az elosztási stratégia alapjai, A marketingkommunikációs stratégia alapjai, Az online marketing alapjai</p>								
<p>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek</p> <p>Előadások tananyagának megismerése.</p>								
<p>Értékelés</p> <p>Szóbeli vizsga</p>								

Kötelező szakirodalom:

Az előadások anyaga és az elektronikus jegyzet.

Keller, K. L., Kotler, P.: Marketingmenedzsment. Akadémiai Kiadó, 2008, 1-986.

Ajánlott szakirodalom:

Bauer A., Berács J.: Marketing. Aula Kiadó, 2006, 1-658.

Féléves bontott tematika	
1.	A marketing alapfogalmai A vállalati piacorientáció típusai Vevőérték, vevőelégedettség A modern marketing folyamata A marketing-információ rendszer (MIR) és a marketingkutató A fogyasztói magatartás elemzése A stratégiai marketing alapjai: szegmentáció
2.	A stratégiai marketing alapjai: célcsoport kiválasztás és pozicionálás Termék-életciklusok menedzselése, a piacfejlődés elmélete A termékstratégia alapjai Az árstratégia alapjai Az elosztási stratégia alapjai A marketingkommunikációs stratégia alapjai Az online marketing alapjai

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Számvitel I. (A számvitel alapjai)						Kódja:	GT_APSL016-17	
	angolul:	Financial Accounting								
2017/2018/1										
Felelős oktatási egység:		DE GTK Számviteli és Pénzügyi Intézet								
Kötelező előtanulmány neve:							Kódja:			
Típus		Heti óraszámok						Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat		Labor				
Nappali		Heti		Heti		Heti		kollokvium	magyar	
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	10	Féléves				
Tantárgyfelelős oktató		neve: Dr. Bács Zoltán						beosztása:	egyetemi tanár	
A kurzus célja, hogy bemutassa a hallgatóknak a számvitel elméleti és gyakorlati alapjait, alapelveit.										
Tanulás eredmények, kompetenciák: A kurzus betekintést ad a vállalkozások könyvvezetési és beszámolási kötelezettségeinek jellegébe, a beszámoló egyes részeinek, elsősorban a számviteli mérleg és az eredménykimutatás összeállításának folyamataiba, elsősorban a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény szabályozási rendszerében.										
<i>Tudás:</i> A hallgató megismeri a számvitel alapfogalmait, a számviteli információs rendszert, a beszámoló részeit, illetve az azt alátámasztó könyvelési folyamatokat, az alapvető számviteli összefüggéseket, elsajátítja a számviteli gondolkodás alapjait.										
<i>Képesség:</i> A hallgató képessé válik alapvető számviteli és kettős könyvviteli feladatok megoldására, a pénzügyi kimutatások összefüggéseinek értelmezésére, a számviteli nyilvántartási rendszerek használatára.										
<i>Attitűd:</i> A hallgató nyitott a számvitelt érintő jelenségek, problémák iránt, elkötelezett a megoldásukat illetően.										
<i>Autonómia és felelősség:</i> Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi a munkaköri leírásban meghatározott feladatokat. Alkalmos önálló munkavégzésre.										
A kurzus tartalma, témakörei A számvitel fogalma. Számviteli rendszer, a számviteli törvény. A számviteli munka szakaszai. Beszámolás és könyvvezetés.										
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek Elméleti és gyakorlati ismertek átadása illusztratív példákon keresztül.										
Értékelés A megszerzett ismeretek számonkérése írásbeli dolgozat és szóbeli vizsga formájában történik. Az írásbeli dolgozatok tartalma: a gyakorlati, számítási, kettős könyvelési feladatok, pénzügyi kimutatások egyes részeinek összeállítása. A szóbeli vizsga az elméleti ismeretek, valamint a gyakorlat és az elmélet összefüggéseinek számonkérésére irányul.										
Kötelező olvasmány: Kozma András: Vázlatok a számvitel tanuláshoz 1. kötet, Keletlombard Kft., Debrecen, 2004 Kozma András: Vázlatok a számvitel tanuláshoz 2. kötet, Keletlombard Kft., Debrecen, 2001 Dr. Kozma András: Számviteli gyakorlatok I. Az előadásokon és a szemináriumokon kiadott anyagok, feladatok és a kar Moodle oldalára feltöltött tananyagok										
Ajánlott szakirodalom: Róth - Adorján - Lukács – Veit: Pénzügyi számvitel, Magyar Könyvvizsgálói Kamara Oktatási Központ Kft., Budapest, 2015 Sztánó Imre: A számvitel alapjai, Perfekt Gazdasági Tanácsadó, Oktató és Kiadó Részvénytársaság, Budapest, 2015 Horváth Katalin: Számvitel a gyakorlatban Saldo kiadó Éva Katalin: Számvitelelemzés I-II. 2000. évi C. törvény a számvitelről										

Bontott tematika	
5 óra	<p>A számvitel fogalma, célja. A vállalkozási tevékenység tartalma és főbb sajátosságai, a termelési folyamat és kapcsolata a számvittel. A vállalkozó vagyona, fogalma, a vagyon kimutatása. A vállalkozó vagyona, a vagyon kimutatása. Az egyes mérlegsorok tartalma. .</p> <hr/> <p>TE: Ismeri a számvitel fogalmát, célját és a vállalkozási tevékenység tartalmát, a vagyont, és annak kimutatásának lehetőségeit. Ismeri a számviteli mérleg lényegét, tartalmát.</p>
5 óra	<p>Az eredmény fogalma, csoportosítása, kimutatása. Az eredménykimutatás és tartalma, típusai. A gazdasági műveletek és hatásuk a vagyonra. Példa a könyvvezetés, valamint a mérleg és az eredménykimutatás kapcsolatának bemutatására. A bekerülési érték fogalma, összetevői. Az értékcsökkenési fajtái, kiszámításuk, a leírás módja.</p> <hr/> <p>TE: Ismeri az eredménykimutatás lényegét, tartalmát. Az eredménykimutatás felépítését. Ismeri a gazdasági műveletek jellegzetességeit, és vagyonra gyakorolt hatásukat. Ismeri és összefüggéseiben vizsgálja a mérleg és az eredménykimutatás kapcsolatát. Ismeri a bekerülési érték fogalmát, összetevőit, az értékcsökkenés fajtáit, kiszámításuk menetét, a leírás módját.</p>
5 óra	<p>A vállalkozások számviteli információs rendszere. Könyvviteli alapfogalmak – könyvvezetés, egyszeres és kettős könyvvitel, a könyvviteli számla, egységes számlakeret és számlarend. A számviteli munka szakaszai, számviteli bizonylatok, nyilvántartások. A bizonylat fogalma, csoportosítása, általános alaki és tartalmi kellékei. Nyilvántartások a kettős könyvvitel rendszerében, a kettős könyvvitel jellemzői (nyitás, zárás, főkönyvi kivonat). A könyvviteli zárlat.</p> <hr/> <p>TE: Ismeri a könyvvezetés rendszerét, a könyvviteli számla lényegét, az egységes számlakeret rendszerét, a számlarend jellegzetességét. Ismeri a számviteli munka szakaszait, és a számviteli bizonylatok fogalmát, kellékeit. Ismeri a különböző számviteli nyilvántartásokat, a kettős könyvvitel jellemzőit.</p>
5 óra	<p>Beszámolási és könyvvezetési kötelezettség. A számviteli szolgáltatás. A számviteli rendszer, a számviteli törvény. A számviteli alapelvek, a számviteli politika. A beszámoló formája, az éves beszámoló részei.</p> <hr/> <p>TE: Ismeri a beszámolási és könyvvezetési kötelezettségre vonatkozó szabályokat, a számviteli szolgáltatás lényegét. Ismeri a számviteli törvényt, annak felépítését. Ismeri a számviteli alapelveket, számviteli politika célját és lényegét. Ismeri az egyes beszámoló fajtákat, az azt meghatározó feltételeket, a beszámoló részeit.</p>

A tantárgy neve:		magyarul:		Menedzsment		Kódja:	GT_APSL019-17	
		angolul:		Management				
Felelős oktatási egység:				DE GTK Vezetés- és Szervezéstudományi Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:				-		Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	X	Heti	2	Heti	1	kollokvium	3	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Pierog Anita		beosztása:	adjunktus
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:		beosztása:		
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
<p>A hallgatókat bevezetni a menedzsment tudományba. Megismertetni őket a vezetés- szervezés alapjaival, egyfajta gondolkodásmód bemutatása.</p> <p>A tantárgy oktatásának célja, hogy a hallgatók megismerjék azokat az alapvető vezetési elméletek, módszereket és eljárásokat, amelyek révén felkészülhetnek gazdálkodó szervezetek vezetési feladatainak ellátására. A tantárgy vázát a vezetési folyamat olyan jól definiálható feladatainak oktatása jelenti, mint kommunikáció, információmenedzsment, tervezés, döntés, rendelkezés, szervezés, ellenőrzés. Kompetenciák: Ennek révén a végzett hallgatók képessé válnak megfogalmazni a vezetéssel és szervezéssel,</p> <p>kapcsolatos elvárásokat, feladatokat és problémákat. Kiválasztani a legcélravezetőbb eljárásokat, kialakítani az adott vezetési-szervezési helyzet megoldására leginkább megfelelő módszereket. Tudatosan és tervszerűen képes ezek szisztematikus alkalmazására. Képes a stratégiai szemléletű gondolkodásra. A gyakorlati tapasztalatok megszerzése után képessé válik a szervezet és szervezeti egységek tevékenységének összehangolására, szervezésére és irányítására.</p>								

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás:

- Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan.
- Birtokában van a gazdaságtudomány alapvető szakmai szókincsének anyanyelvén és legalább egy idegen nyelven.

Képesség:

- Gazdasági tevékenységet, projektet tervez, szervez, kisebb vállalkozást, gazdálkodó szervezetet, irányít és ellenőriz. A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.
- Képes hatékony munkára gazdasági, gazdálkodó szervezetekben.

Attitűd:

- A minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, proaktív magatartást tanúsít, projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező.
- Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására.
- Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre.
- Törekszik arra, hogy önképzése a szakmai céljai megvalósításának egyik eszközévé váljon.

Autonómia és felelősség:

- Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi a munkaköri leírásban meghatározott feladatokat.
- Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal.
- Önállóan vezet, szervez, irányít gazdálkodó szervezetben szervezeti egységet, munkacsoportot, illetve vállalkozást, kisebb gazdálkodó szervezetet, felelősséget vállalva a szervezetért és a munkatársakért.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

Előadás (téma)	Gyakorlat/szeminárium
Bevezető előadás, követelmények ismertetése, a menedzsment története	Bevezetés, követelmény, vezetői hajlam, másokról alkotott kép
Vezetői feladatok	Bevezetés, követelmény, vezetői hajlam, másokról alkotott kép
Vezetői szerepek I.	Intelligencia
Vezetői szerepek II:	Intelligencia
Vezetési iskolák	Kreativitás
Információmenedzsment	Kreativitás
Szervezeti kommunikáció	Vezetői kommunikáció
A tervezés, mint vezetői funkció	Vezetői kommunikáció
Vezetői döntések	Döntéshozatal
Rendelkezés	Döntéshozatal
Szervezés	Ellenőrzés
Ellenőrzés	Ellenőrzés
Munkahelyi légkör tényezői	Döntéshozatal II.
Vezetői időgazdálkodás	Döntéshozatal II.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

A tantárgyhoz előadás tartozik, mely keretében interaktív módon dolgozzuk fel az egyes témaköröket.

Értékelés

Ötfokozatú skála:

elégtelen (1)

elégséges (2)

közepes (3)

jó (4)

jeles (5)

Kötelező szakirodalom:

Bácsné- Bába É.- Berde Cs.- Dajnoki K. (2015): A vezetés alapjai. (szerk: Berde Cs.), Debreceni Egyetem. Center-Print Nyomda, Debrecen

Berde Cs.- Lácza M (2005): Menedzsment. Nyíregyházi Főiskola Gazdasági és Társadalomtudományi Főiskolai Kar

Előadás anyag

Elektronikus tananyag

Ajánlott szakirodalom:

Maxwell, J. C. (2007): A vezető 21 nélkülözhetetlen tulajdonsága. Bagolyvár Könyvkiadó. ISBN 9789639447950

Maxwell, J. C. (2004): Vezetés 101, amit minden vezetőnek tudnia kell. Bagolyvár Könyvkiadó. ISBN 9789639447400

Anderson, D.R. - Sweeney, D.J. - Williams, T.A. - Camm, J.D. - Cochran, J.J. (2014): An Introduction to Management Science: Quantitative Approaches to Decision Making 14th Edition. Cengage Learning. 877 pp ISBN-13: 978-1111823610

Heti bontott tematika	
1. alkalom	Követelmények ismertetése, a menedzsment története, Vezetői feladatok, szerepek, vezetési iskolák, információmenedzsment, szervezeti kommunikáció
	TE*: A követelmények megismerése, az elhangzott előadások anyagainak megértése, adaptálása
2. alkalom	Tervezés, vezetői döntések, rendelkezés, szervezés, ellenőrzés, munkahelyi légkör tényezői, vezetői időgazdálkodása
	TE: A tanult anyagok elsajátítása
3. alkalom	Gyakorlat: Személyiség, énkép, Kreativitás, Intelligencia, Vezetői kommunikáció, Döntéshozatal, Vezetési szerepek
	TE: A tanult ismeretek elsajátítása

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Kommunikációs alapismeretek				Kódja:	GT_APSL004-17	
	angolul:	Basic of Communication						
Felelős oktatási egység:		Vezetés- és Szervezéstudományi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		Gy	3	magyar
Levelező	X	Féléves	14	Féléves	14			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Juhász Csilla			beosztása	habilitált egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:	Dr. Kotsis Ágnes			beosztása	adjunktus	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
<p>a tantárgy keretében elsajátítsák a kommunikáció alapjait, szintjeit, modelljeit, alapformáit. Videó-felvételes szerepjátékok keretében átélhessék a kommunikációs kapcsolat létrehozását, megteremtését, a meggyőzés formai és tartalmi elemeit, az írásbeliség technikáit. Ezekkel felkészítve őket a munka világában rájuk váró feladatokra, megfelelő készségeket kialakítva bennük.</p>								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Ismeri és alkalmazza a kommunikációs formákat, a kommunikáció buktatóit, szabályszerűségeit. - Ismeri a szóbeli és írásbeli kommunikációt a szakmai életben. 								
<i>Képesség:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Magas szinten dolgozza fel a magyar és idegen nyelvű publikációs forrásait, rendelkezik a hatékony információkutatás, -feldolgozás ismereteivel a szakterülete vonatkozásában. - Szakterületének egyes résztemáiról önálló, szaktudományos formájú összefoglalókat, elemzéseket készít. 								
<i>Attitűd:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Elsajátítva a kommunikációs konfliktuskezelés lehetőségeit, megismerve ennek sikeres megvalósítását és a lehetséges kudarc tipizálható okait, azokat sikerrel alkalmazza. 								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Különböző bonyolultságú és különböző mértékben kiszámítható kontextusokban a módszerek és technikák széles körét alkalmazza önállóan a gyakorlatban 								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
<p>A kommunikáció alapjai; A kommunikáció szintjei; A kommunikáció modelljei, alapformái; A verbális kommunikáció szóban és írásban; A nonverbális kommunikáció; A kommunikációs kapcsolat létrehozása, megteremtése</p>								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
<p>Előadások tartása. A gyakorlatokon tréningek, videó-felvételes szerepjátékok keretében élhetik át a hallgatók a kommunikációs kapcsolat létrehozását, megteremtését, a meggyőzés formai és tartalmi elemeit. beadandó dolgozat készítésekor megtapasztalják a tudományos igényességű írásbeliség technikáit.</p>								

Értékelés

A félév gyakorlati jeggyel zárul. A gyakorlati jegy egyrészt a szemináriumi dolgozat érdemjegyének, másrészt a zárthelyi dolgozat eredményének számtani átlaga. Az elégségeshez 60-69,9%, a közepeshez 70-79,9%, a jóhoz 80-89,9% a jeleshez 90% feletti teljesítmény kell.

Kötelező szakirodalom:

Berde Cs. – Dienesné K. E. – Juhász Cs.: Kommunikációs alapismeretek. Vider plusz Nyomda Debrecen, 2000
Fodor L. – Kriskó E.: A hatékony kommunikáció alapjai. Noran Libro. Budapest 2014
Hofmeister-Tóth Á.: Üzleti kommunikáció és tárgyalástechnika. Akadémiai Kiadó Budapest, 2010
Pease, A.: Testbeszéd. 21. kiadás Park Kiadó Budapest 2012

Ajánlott szakirodalom:

Szabó K.: Kommunikáció felsőfokon Kossuth Kiadó Budapest, 2009
Montágh I.: Figyelem vagy fegyelem? Holnap Kiadó Budapest, 2008
Neményiné Gyimesi I.: Hogyan kommunikáljunk tárgyalás közben? Akadémiai Kiadó Budapest, 2009
Nierenberg, G. – Calero, H.: Testbeszéd-kalauz. Bagolyvár Könyvkiadó Budapest, 1998
Wacha I.: A korszerű retorika alapjai I-II. Szemimpex Kiadó 1996

Hetekre bontott tematika	
1. előadás	Kommunikáció alapjai
	TE*: A hallgató elsajátítja az alábbiakat: a kommunikáció fogalma, csoportosítása, a kommunikáció modellje, folyamata
2. tréning	Követelmények ismertetése. Bemutakozás
	TE A hallgató megismeri a tréning és a beadandó dolgozati követelményeket. Megtanulhatja milyen szempontokat alkalmazhat bemutatkozásnál
3. előadás	Nonverbális kommunikációs alapismertek
	TE: Elsajátítja az alábbiakat: mi a nonverbális kommunikáció, hogyan csoportosítjuk, formái, térköszabályozás
4. tréning	Vitakultúra (szóbeli kommunikációs sajátosságok)
	TE: Megtapasztalja a kulturált vita formáját, sajátosságait.
5. előadás	Nonverbális kommunikáció
	TE: Elsajátítja a nonverbális kifejezőmódok formáit, jellemzőit
6. tréning	Nonverbális kommunikáció hallgatói kiselőadások
	TE: Fejleszti a prezentációs képességét.
7. előadás	Verbális kommunikáció, írásbeliség
	TE: Szembesül az írásbeli kommunikáció sajátosságaival, elsajátítva azokat.
8. tréning	A nemek közötti kommunikációs különbségek
	TE: Tudatosodik a hallgatóban, hogy a nemek kommunikációjában eltérések vannak, megismeri, melyek ezek.
9. előadás	Verbális kommunikáció, szóbeliség
	TE: Megtanulja a szóbeli kommunikáció sajátosságait, jellemzőit.
10. tréning	Kommunikációs zajok, zavarok, információ torzulás
	TE Megtapasztalja, hogy milyen sok kommunikációs zaj fordul elő, a legcsekélyebb szándékosság nélkül.
11. előadás	Zavarok a kommunikációban
	TE Megtanulja, Szembesül a kommunikációjára ható, abban előforduló zavarokkal
12. tréning	Verbális kommunikáció. Írásbeliség
	TE Megtanulja az írásbeli kommunikáció sajátosságait, jellemzőit
13. előadás	A nemek, népek közötti kommunikációs különbségek
	TE: Megtanulja a kommunikációban rejlő kulturális különbségeket.
14. tréning	A nemek, népek közötti kommunikációs különbségek Félév értékelése, zárás
	TE Gyakorolja a kulturális kommunikációs különbségek felismerését, kezelését.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Üzleti szaknyelv I.				Kódja:	GT_APSLNY1-17	
	angolul:	Business Language I.						
Felelős oktatási egység:		Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar Gazdasági Szaknyelvi Kommunikációs Intézet						
Kötelező előtanulmány neve						Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		gyakorlati jegy	3	angol
Levelező	Levelező	Féléves		Féléves	30 óra			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Hajdu Zita				beosztása:	egyetemi adjunktus
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:					beosztása	
<p>A kurzus célja, hogy</p> <p>megismertesse a hallgatókat a legfontosabb üzleti, gazdasági és pénzügyi szakterületekkel, és ezeken keresztül a szakterület jellemző szakszókincsével. A szakmai szókincs elsajátítása különböző feladatokon keresztül történik: szakmai társalgás, képleírások, ábra, grafikon ismertetések, szakmai szituációk, állásinterjúk. A félév során kiemelt figyelmet kap az esetleges nyelvtani hiányosságok megszüntetése, hogy a hallgató a kurzus után hatékonyan, a kommunikációt zavaró nyelvhasználati hibák nélkül tudjon részt venni a társalgásban általános és szakterületéhez kapcsolódó témákban. További cél a szóbeli szakmai nyelvi vizsga feladatainak megismerése, a megoldásukhoz szükséges nyelvi kompetenciák, valamint szókincs és nyelvi struktúrák elsajátítása.</p>								
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i></p> <p>A nyelvtanuló rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével. Elsajátította a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek alapvető elméleteit és jellemzőit, birtokában van az alapvető információgyűjtési, matematikai és statisztikai elemzési módszereknek. Ismeri a pénzügy és a számviteli alapfogalmait, a pénzügyi termékeket és piacokat, a számviteli információs rendszert, a beszámoló részeit, illetve az azt alátámasztó könyvelési folyamatokat. Ismeri a pénzügyi és számviteli összefüggéseket, áttekintése van a legfontosabb elméleti megközelítésekről, elsajátította a pénzügyi és a számviteli gondolkodás alapjait.</p> <p><i>Képesség:</i></p> <p>A nyelvtanuló képes szakszerű, világos, egyértelmű és hatékony kommunikációra írásban és szóban, mind szakmai, mind laikus közönség felé; a pénzügyi, befektetési, finanszírozási, beruházási döntések előkészítésére, a hitelkérelmek, pénzügyi tervek, pályázatok készítésére, értékelésére, gazdasági mutatók kiszámítására és azokból következtetések levonására. Követi és értelmezi a világgazdasági, nemzetközi üzleti folyamatokat, a gazdaságpolitika és a szakterület szerint releváns, kapcsolódó szakpolitikák, jogszabályok változásait, azok hatásait</p> <p>Képes önálló szakirodalmi feldolgozásra idegen nyelven, valamint folyamatosan kommunikál akár anyanyelvű beszédpartnerével, megfelelően használja mind az általános, mind a szaknyelvi lexikát, tud érvelni, véleményt nyilvánítani, állást foglalni.</p>								

Attitűd:

A nyelvtanuló a minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, konstruktív, kezdeményező; nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok vállalására. Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelőségek vállalására. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre.

Nyitott a pénzügyeket és számvitelt érintő jelenségek, problémák iránt, elkötelezett a megoldásukat illetően. Folyamatosan törekszik az önképzésre, tudása, ismeretei aktualizálására.

Autonómia és felelősség:

Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. Az elemzésekért, következtetéseikért és döntéseikért felelősséget vállal. Alkalmas önálló munkavégzésre (módszertan, technika kiválasztása; a munka szervezése, tervezése, irányítása; az adatok gyűjtése, rendszerezése, elemzése, értékelése). Munkáját a minőségi munkavégzés jellemzi. Tudatosan vállalja és közvetíti szakmája etikai normáit.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

A kurzus célja a legfontosabb üzleti, gazdasági és pénzügyi szakterületek idegen nyelven történő áttekintése, és ezeken keresztül a szakterület jellemző szakszókincsének megismertetése. Fontosabb témakörök: a pénzügyi-számviteli szakterület feladatai, az állam szerepe a pénzügyekben, banki szolgáltatások, üzletkötés hazai és nemzetközi környezetben, üzleti utazás, interkulturális különbségek. Prezentációs és tárgyalási készségek idegen nyelven.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Csoportmunka, egyéni feladatok, prezentációk, szituációs feladatok, órai csoportos és egyéni gyakorlás, otthoni munka.

Értékelés

A kurzus első felét lezáró mid-term paper írása, illetve a kurzus végén end-term dolgozat írása kötelező

Kötelező szakirodalom:

Leo Jones – Richard Alexander: New International Business English, CUP, 2001

Ajánlott szakirodalom:

Majdik Zoltánné-Szabó Zoltánné: Angol nyelvtani útmutató

Raymond Murphy: English grammar in use for intermediate students

Viczena Andrea-Szőke Andrea-Molnár Judit: 1000 Questions 1000 Answers Business English

Heti bontott tematika	
1. konzultációs alkalom (5 óra)	Bemutakozás, szakmai tervek és az adott szakterület lehetőségei; eddigi tanulmányok, végzettségek TE: beszédkésztség fejlesztése, szituációs párbeszédgyakorlása
2. konzultációs alkalom (5 óra)	A pénzügyi-számviteli szakterület feladatai; pénzügyi beszámolók részei; prezentációk készítése TE: a fenti témák szakszókincsének elsajátítása
3. konzultációs alkalom (5 óra)	Mid-term paper Szakmai utak (szervezés, telefonálás, jellemző szituációk), üzleti partnerek fogadása TE: üzleti kapcsolattartás idegen nyelven
4. konzultációs alkalom (5 óra)	Fizetési módok; késedelmes fizetések kezelése TE: szövegértési és íráskészség fejlesztése
5. konzultációs alkalom (5 óra)	Banki szolgáltatások és ezekkel kapcsolatos problémák, kockázatok TE: a banki téma szakszókincsének elsajátítása és a problémakezelés
6. konzultációs alkalom (5 óra)	Az állam szerepe a pénzügyekben (adózás, központi bankok) End-term paper TE: szövegértési és beszédkésztség fejlesztés

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Üzleti szaknyelv II.			Kódja:	GT_APSLNY2-17		
	angolul:	Business Language II.						
Felelős oktatási egység:		Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar Gazdasági Szaknyelvi Kommunikációs Intézet						
Kötelező előtanulmány neve					Kódja:			
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		gyakorlati jegy	3	angol
Levelező	Levelező	Féléves		Féléves	30 óra			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Hajdu Zita			beosztása:	egyetemi adjunktus	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása:		
<p>A kurzus célja, hogy</p> <p>megismertesse a hallgatókat a legfontosabb üzleti, gazdasági és pénzügyi szakterületekkel, és ezeken keresztül a szakterület jellemző szakszókincsével. A szakmai szókincs elsajátítása különböző feladatokon keresztül történik: újságcikkek, szövegértések, esettanulmányok, interjúk. A félév során kiemelt figyelmet kap az esetleges nyelvtani hiányosságok megszüntetése, hogy a hallgató a kurzus után hatékonyan, a kommunikációt zavaró nyelvhasználati hibák nélkül tudjon részt venni a társalgásban általános és szakterületéhez kapcsolódó témákban. További cél az írásbeli és szóbeli szakmai nyelvi vizsga feladatainak megismerése, a megoldásukhoz szükséges nyelvi kompetenciák, valamint szókincs és nyelvi struktúrák elsajátítása.</p>								
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i></p> <p>A nyelvtanuló rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével. Elsajátította a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek alapvető elméleteit és jellemzőit, birtokában van az alapvető információgyűjtési, matematikai és statisztikai elemzési módszereknek. Ismeri a pénzügy és a számvitel alapfogalmait, a pénzügyi termékeket és piacokat, a számviteli információs rendszert, a beszámoló részeit, illetve az azt alátámasztó könyvelési folyamatokat. Ismeri a pénzügyi és számviteli összefüggéseket, áttekintése van a legfontosabb elméleti megközelítésekről, elsajátította a pénzügyi és a számviteli gondolkodás alapjait.</p> <p><i>Képesség:</i></p> <p>A nyelvtanuló képes szakszerű, világos, egyértelmű és hatékony kommunikációra írásban és szóban, mind szakmai, mind laikus közönség felé; a pénzügyi, befektetési, finanszírozási, beruházási döntések előkészítésére, a hitelkérelmek, pénzügyi tervek, pályázatok készítésére, értékelésére, gazdasági mutatók kiszámítására és azokból következtetések levonására. Követi és értelmezi a világgazdasági, nemzetközi üzleti folyamatokat, a gazdaságpolitika és a szakterület szerint releváns, kapcsolódó szakpolitikák, jogszabályok változásait, azok hatásait.</p> <p>Képes önálló szakirodalmi feldolgozásra idegen nyelven, valamint folyamatosan kommunikál akár anyanyelvű beszédpartnerével, megfelelően használja mind az általános, mind a szaknyelvi lexikát, tud érvelni, véleményt nyilvánítani, állást foglalni.</p>								

Attitűd:

A nyelvtanuló a minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, konstruktív, kezdeményező; nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok vállalására. Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelőségek vállalására. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre.

Nyitott a pénzügyeket és számvitelt érintő jelenségek, problémák iránt, elkötelezett a megoldásukat illetően. Folyamatosan törekszik az önképzésre, tudása, ismeretei aktualizálására.

Autonómia és felelősség:

Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. Az elemzésekért, következtetéseikért és döntéseikért felelősséget vállal. Alkalmas önálló munkavégzésre (módszertan, technika kiválasztása; a munka szervezése, tervezése, irányítása; az adatok gyűjtése, rendszerezése, elemzése, értékelése). Munkáját a minőségi munkavégzés jellemzi. Tudatosan vállalja és közvetíti szakmája etikai normáit.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

A kurzus célja a gazdasági szakmai nyelvvizsgára való felkészülés elősegítése, a legfontosabb üzleti, gazdasági és pénzügyi szakterületek idegen nyelven történő áttekintése, és ezeken keresztül a szakterület jellemző szakszókincsének megismertetése. Fontosabb témakörök: a munka világa, munkaerőpiac, vállalkozási formák, vállalati felépítés, menedzsment, marketing, pénzügy, bankok, a tőzsde. Üzletkötés hazai és nemzetközi környezetben, üzleti utazás, interkulturális különbségek. Prezentációs és tárgyalási készségek idegen nyelven.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Csoportmunka, egyéni feladatok, prezentációk, szituációs feladatok, módszertani útmutató az egyes vizsgafeladatok megoldásához, órai csoportos és egyéni gyakorlás, otthoni munka.

Értékelés

A kurzus első felét lezáró mid-term paper írása, illetve a kurzus végén end-term dolgozat írása kötelező

Kötelező szakirodalom:

Írásbeli feladatok a Zöld Út szakmai nyelvvizsgán (középfok, gazdálkodási menedzsment), Szent István Egyetem, Gödöllő

Csernókné Jezerniczki Éva: Társalgás, szituációk, grafikonelemzés és hallás utáni szövegértés- üzleti angol

Ajánlott szakirodalom:

Majdik Zoltánné-Szabó Zoltánné: Angol nyelvtani útmutató

Raymond Murphy: English grammar in use for intermediate students

Viczena Andrea-Szőke Andrea-Molnár Judit: 1000 Questions 1000 Answers Business English

Simon Sweeney: English for Business Communication, CUP, 2003,

Heti bontott tematika	
1. konzultációs alkalom (5 óra)	A hallgatók szakmai terveinek, valamint eddigi nyelvi tanulmányainak és nyelvi szintjének megismerése. TE:
2. konzultációs alkalom (5 óra)	Olvasott szöveg értése, ehhez kapcsolódó feladatok, fordítási feladatok angolról magyarra, hallás utáni értés fejlesztése <i>makrogazdasági</i> témákban TE: szókinccs és komplex nyelvi készségek fejlesztése
3. konzultációs alkalom (5 óra)	Mid-term paper Olvasott szöveg értése, fordítási feladatok, hallás utáni értés fejlesztése <i>marketing, menedzsment</i> témákban TE: szókinccs és komplex nyelvi készségek fejlesztése
4. konzultációs alkalom (5 óra)	Olvasott szöveg értése, fordítási feladatok, hallás utáni értés fejlesztése <i>foglalkoztatási, pénzügyi</i> témákban TE: szókinccs és komplex nyelvi készségek fejlesztése
5. konzultációs alkalom (5 óra)	Olvasott szöveg értése, fordítási feladatok, hallás utáni értés fejlesztése EU témákban TE: szókinccs és komplex nyelvi készségek fejlesztése
6. konzultációs alkalom (5 óra)	End-term paper, írásbeli és szóbeli próbanyelvvizsga TE: számonkérés, gyakorlás nyelvvizsgára

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Szervezeti magatartás				Kódja:	GT_APSL006-17	
	angolul:	Organizational Behaviour						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Vezetés- és Szervezéstudományi Intézet, Vezetéstudományi Tanszék						
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		Kollokvium	3	magyar
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	5			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Ujhelyi Mária			beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:	Barizsné Dr. Hadházi Edit Dr. Pierog Anita			beosztása	egyetemi adjunktus egyetemi adjunktus	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerjék a szervezet formális és informális oldalának működését, a szervezeti magatartástudomány legfontosabb eredményeit. Szisztematikusabb képet kapjanak a szervezeti tagok, csoportok és az egész szervezet magatartását meghatározó és befolyásoló tényezőkről annak érdekében, hogy a megszerzett ismereteket a szervezetek eredményességének növelésére tudják majd használni.</p>								
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p>								
<p><i>Tudás:</i> A hallgató olyan alapvető ismeretekre tesz szert, amelyek révén megismeri a szervezeti magatartástudomány legújabb kutatási eredményeit, megérti az emberek sokszínűségéből adódó előnyöket és nehézségeket és azt, hogy a különböző egyéni jellemzők és csoport dinamikai jelenségek hogyan hatnak a szervezet teljesítményére. A kurzus előadásai három fő tématerület köré fókuszálódnak: 1. Az egyéni magatartás meghatározói. 2. Csoportok hatása az egyének magatartására és a szervezet teljesítményére. 3. Szervezeti szintű változók (struktúra és kultúra) hatása a szervezetek teljesítményére.</p>								
<p><i>Képesség:</i> Tisztában van az egyéni csoport és szervezeti szintű változók szervezeti teljesítményre gyakorolt lehetséges hatásaival. El tudja helyezni a megismert elméleteket a tudományterületen belül. Megérti az elméletek és modellek alkalmazási korlátait és lehetőségeit, azok előnyeit és hátrányait. Képes a szervezeten belül előforduló szituációk elemzésére, az abban megjelenő különböző egyéni és csoportos magatartásformák felismerésére, önismeretszerzésre, képességfejlesztésre. Alkalmazni tudja a gyakorlatban, szervezeti szituációkban a megszerzett ismereteit, képes értelmezni, magyarázni, esetleg előre jelezni munkatársai jövőbeli magatartásformáit. A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz.</p>								
<p><i>Attitűd:</i> A tantárgy elősegíti, hogy a hallgató, megfelelő hozzáállást alakítson ki a szervezetek informális alrendszerével kapcsolatban. Nyitottá válik az önismeretszerzésre, képességfejlesztésre és az emberi magatartás tudatos megismerésére. A hallgató ennek köszönhetően olyan gazdaságpszichológiai alapokkal bír, ami hozzásegíti ahhoz, hogy munkahelyi környezetben is eredményesen tudja menedzselni interperszonális kapcsolatait.</p>								
<p><i>Autonómia és felelősség:</i> A kurzus hozzásegíti a hallgatót ahhoz, hogy munkájában innovatív, befogadó, hatékony és eredményes legyen. Az emberi kapcsolatokról felelősséggel formáljon véleményt. Önállóan tudjon döntést hozni saját tudásának, kompetenciáinak fejlesztéséről.</p>								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p>								
<p>A kurzus áttekinti az angolszász szakirodalomban megjelenő sztereotip szervezeti magatartás témaköröket: képességek, személyiség, hiedelmek, értékek, attitűd, észlelés, döntéshozatal, motiváció, csoportok és teamek, hatalom, szervezeti politika, vezetés, konfliktusok kezelése egyéni és szervezeti szinten, szervezeti struktúrák, szervezeti kultúra és változásmenedzselés.</p>								

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Előadások, gyakorlatokon a témakörökhöz kapcsolódó tesztek, feladatok, esettanulmányok megoldása, lehetőség a tapasztalati tanulás módszerének alkalmazására, képességfejlesztésre.

Értékelés

Kollokvium írásbeli vizsga formájában, órai aktivitás figyelembevételével.

Kötelező szakirodalom:

Bakacsi Gyula (2015): *A szervezeti magatartás alapjai*, Alaptankönyv Bachelor hallgatók számára. Semmelweis Kiadó, Budapest

Robbins, Stephen P. – Judge, Timothy A. (2016): *Essentials of Organizational Behavior*, Thirteenth edition. Boston. Pearson Education Limited

Ajánlott szakirodalom:

Dienesné Kovács Erzsébet - Berde Csaba (szerk.) (2003). *Vezetépszichológiai ismeretek* Campus Kiadó Debrecen

Dobák Miklós – Antal Zsuzsanna (2013): *Vezetés és szervezés. Szervezetek kialakítása és működtetése*. Akadémiai Kiadó, Budapest

Konzultációkra bontott tematika	
1.	<p>A szervezeti magatartás alapjai, tárgya, tartalma, modellje. Egyén a szervezetben: képesség és személyiség, érték, attitűd, hiedelem. Munkával kapcsolatos attitűdök. Észlelés, tanulás, döntés. A motiváció alapjai.</p> <hr/> <p>TE: Ismeri és érti a szervezeti magatartás fogalmát, tárgyát és tartalmát. Ismeri, érti a képesség és személyiség fogalmát, modelljeit, hatásukat a szervezetek teljesítményére. Ismeri az értékek, hiedelmek, attitűdök fogalmát, jelentőségét, a munkával kapcsolatos attitűdök hatását a teljesítményre. Ismeri az észleléssel, tanulással, döntéshozatallal kapcsolatos alapvető elméleteket, szerepüket a szervezetek működésében. Ismeri a motiváció fogalmát, legfontosabb elméleteit és a motiváció jelentőségét a szervezetek működése szempontjából.</p>
2.	<p>Csoportok a szervezetben. Csoportszerepek, csoportfolyamatok, teamek. Hatalom és szervezeti politika. A személyes vezetés alapjai.</p> <hr/> <p>TE: Ismeri a csoportok fogalmát a csoportok típusait, a csoporthoz csatlakozás egyéni szervezeti előnyeit, hátrányait. Ismeri a csoportszerepeket, a csoportfolyamatokat és azok hatását a szervezetek működésére, a szervezeten belüli emberi kapcsolatok alakulására. Ismeri a hatalom és szervezeti politika fogalmát, hatását az egyének közötti kapcsolatokra, a szervezet működésére. Ismeri a legfontosabb vezetéselméleti megközelítéseket, a különböző vezetési stílusok, magatartások szervezeti tagokra gyakorolt hatását, a vezetésstudomány újabb irányzatait.</p>
3.	<p>Konfliktusok egyéni szinten. Konfliktusok szervezeti szinten. A szervezeti magatartás és a szervezeti struktúra kapcsolata. Szervezeti kultúra. Szervezeti változások menedzselése.</p> <hr/> <p>TE: Ismeri az egyének közötti konfliktus kezelés modelljét, folyamatát, a lehetséges magatartásformákat, a konfliktusok megoldásának alternatíváit. Ismeri a szervezeti konfliktusok kezelésének alternatíváit, azok hatását a szervezet működésére. Ismeri a szervezeti struktúrák jellemzőit, az alapvető struktúra típusokat és azok hatékony alkalmazásának feltételeit. Ismeri a szervezeti kultúra fogalmát, jelentőségét, modelljeit, szervezeti működést befolyásoló hatását. Ismeri a szervezeti változások menedzselésének folyamatát, az ezzel kapcsolatos alternatív modelleket, azok szervezeti működésre gyakorolt hatását.</p>

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Értékteremtő folyamatok menedzsmentje				Kódja:	GT_APSL030-17	
	angolul:	Management of Value Creating Processes						
Felelős oktatási egység:		Alkalmazott Informatika és Logisztika Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		Kollokvium	3	magyar
Levelező	L	Féléves	10	Féléves	5			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Pakurár Miklós			beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása:		
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók</p> <p>A kurzus célja, hogy megismertesse a hallgatókat a termelési és szolgáltatási folyamatok hatékony vállalati menedzselésével, képesek legyenek a folyamatok elemzésére, a minőség biztosítására, az értékteremtésre, és menedzselni az információ és a termékek áramlását az ellátási láncon keresztül, a vállalkozás sikerességének érdekében.</p> <p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i> Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan. Elsajátította a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek alapvető elméleteit és jellemzőit, birtokában van az alapvető információ-gyűjtési, matematikai és statisztikai elemzési módszereknek. Ismeri a projektben, teamben, munkaszervezetben való együttműködés, a projektvezetés szabályait és etikai normáit. - Érti a vállalati gazdálkodás céljait, alapvető törvényszerűségeit. - Ismeri a gazdálkodás alapvető törvényszerűségeit.</p> <p><i>Képesség:</i> Gazdasági tevékenységet, projektet tervez, szervez, kisebb vállalkozást, gazdálkodó szervezetet, irányít és ellenőriz. A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is. Követi és értelmezi a világgazdasági, nemzetközi üzleti folyamatokat, a gazdaságpolitika és a szakterület szerint releváns, kapcsolódó szakpolitikák, jogszabályok változásait, azok hatásait, ezeket figyelembe veszi elemzései, javaslatai, döntései során. Gazdasági mutatók kiszámítására és azokból következtetések levonására képes. Képes idegen nyelven kommunikálni. Képes önálló szakirodalmi feldolgozásra.</p> <p><i>Attitűd:</i> A minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, proaktív magatartást tanúsít, projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező. Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelőségek vállalására. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre. Nyitott a pénzügyeket és számvitelt érintő jelenségek, problémák iránt, elkötelezettek a megoldásukat illetően. Folyamatosan törekszik az önképzésre, tudása, ismeretei aktualizálására. Érdeklődik az innovációk iránt.</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i> Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi a munkaköri leírásban meghatározott feladatokat. Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal.</p>								

<p>Önállóan vezet, szervez, irányít gazdálkodó szervezetben szervezeti egységet, munkacsoportot, illetve vállalkozást, kisebb gazdálkodó szervezetet, felelősséget vállalva a szervezetért és a munkatársakért.</p> <p>Alkalmos önálló munkavégzésre (módszertan, technika kiválasztása; a munka szervezése, tervezése, irányítása; az adatok gyűjtése, rendszerezése, elemzése, értékelése; általános és szakmai fejlődése).</p> <p>Felelősséget vállal a munkájával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi és etikai normák és szabályok betartásáért, tevékenysége következményeiért, javaslataiért, döntéseiért.</p> <p>Munkáját a minőségi munkavégzés jellemzi.</p>
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <p>Bevezetés. Értékteremtő folyamatok felépítése. Stratégia. Döntéselemzés támogató eszközök és folyamatok. Minőség és minőségmenedzsment. Folyamatképeség és statisztikai folyamatkontrol. Átvételi mintavétel, mint döntéstámogató elemzés. Termékek tervezése. Szolgáltatások tervezése. Folyamattervezés és technológia. Kapacitás- és létesítménytervezés. Létesítmény-elhelyezési döntéstámogató eszközök. Humán erőforrás. A munka mérését támogató döntés elemző eszközök. Projektek menedzselése.</p>
<p>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek</p> <p>Előadás, konzultáció, hallgatók önálló munkája.</p>
<p>Értékelés</p> <p>Kollokvium.</p>
<p>Kötelező szakirodalom:</p> <p>Az előadásról készített digitális tananyag (PowerPoint)</p> <p>Berde Cs. - Hajós L. - Pakurár M.: Szervezés és logisztika. Debreceni Egyetem AMTC AVK, 2007</p> <p>Demeter Krisztina: Termelés, szolgáltatás, logisztika - Az értékteremtés folyamatai Wolters Kluwer Kft., 2014, ISBN: 9789632953854</p>
<p>Ajánlott szakirodalom:</p> <p>Russell, R. S. - Taylor, B. W. : Operations Management, 8th Edition, Wiley & Sons, INC., ISBN10 1118808908, ISBN13 9781118808900, 2014</p>

Heti bontott tematika	
	<p>Bevezetés. Értékteremtő folyamatok felépítése. Termelési folyamatok. Szolgáltatási folyamatok. Az operatív menedzser szerepe. A menedzsment fejlődése. Ellátási lánc menedzsment. A globalizáció. Termelékenység és versenyképesség.</p> <p>TE*: Ismerje az értékteremtő folyamatok működésének lényegét, főbb sajátosságait. Értse a menedzsment fejlődésének folyamatát</p>
	<p>Stratégia. A stratégia kialakításának lépései: elsődleges feladat meghatározása, fő kompetenciák, termékek és szolgáltatások sajátosságai, a vállalat pozicionálása, stratégia lebontás. Hoshin módszer és balanced scorecard mint stratégia lebontó módszerek. Az operatív stratégia felépítése.</p> <p>TE: Tudja a stratégia kialakításának lépéseit. Értse meg a stratégia lebontás és a vállalat fejlődése közötti összefüggést.</p>
	<p>Döntésemelés támogató eszközök és folyamatok. Optimista, pesszimista döntéshozó. Optimizmus koefficiens jelentése, alkalmazása. Döntéshozás maximax, maximin, azonos valószínűség és Hurwitz kritériumok szerint.</p> <p>TE: Tudjon alkalmazni döntéshozó technikákat a kockázat csökkentése érdekében. Értse a pesszimista és optimista döntések közötti különbséget.</p>
	<p>Minőség és minőségmenedzsment. A TQM és a minőségmenedzsment rendszerek. A Minőségmenedzsment eszközei. A fogyasztó, mint a minőségmenedzsment célja. Minőségfejlesztés. Lean six sigma. ISO 9000.</p> <p>TE: Ismerje a minőség mérésének módjait és fejlesztésének technikáit. Képes legyen alkalmazkodni a fogyasztó változó igényeihez.</p>
	<p>Folyamatképesség és statisztikai folyamatkontrol. A statisztikai folyamatellenőrzés szerepe a minőség menedzsmentjében. Attribútum és változó típusú adatok. Ellenőrző diagramok szerkesztése és használata: p, c, x átlag és R diagram. Tolerancia és folyamatképesség.</p> <p>TE: Átvételi mintavétel, mint döntéstámogató elemzés. Egyszerű véletlen mintavételes attribútum terv. A termelő és a fogyasztó kockázata. Működési jelleggörbe. Átlagos kimenő hibaszint. Kétféle mintavételi terv, sorozatos (multiple) mintavételi terv.</p>
	<p>Átvételi mintavétel, mint döntéstámogató elemzés. Egyszerű véletlen mintavételes attribútum terv. A termelő és a fogyasztó kockázata. Működési jelleggörbe. Átlagos kimenő hibaszint. Kétféle mintavételi terv, sorozatos (multiple) mintavételi terv.</p> <p>TE: Ismerje a termékek átadásával-átvételével járó kockázatokat és tudja a mintavételezés módjait valamint tudjon következtetni az alappopulációra a vett minták alapján.</p>
	<p>Termékek tervezése. A terméktervezési folyamat: ötletgenerálás, megvalósíthatósági tanulmány, formatervezés, funkciótervezés, megbízhatóság, karbantarthatóság, használhatóság, termelési terv. Környezettudatos tervezés, robosztus tervezés.</p> <p>TE: Ismerje a terméktervezési folyamat lépéseit összefüggéseit. Értse a fogyasztói igény folyamatos változásához szükséges termékfejlesztési feladatok kapcsolatát és annak fontosságát.</p>
	<p>Szolgáltatások tervezése. A szolgáltató gazdaság. A szolgáltatás tervezés folyamata. A szolgáltatástervezés eszközei. Sorban állás elemzés a szolgáltatások javítása érdekében. Működési jellemzők, hagyományos költségösszefüggések a sorban állás elemzésben. A várakozás pszichológiája, sorban állási modellek.</p> <p>TE: Ismerje a szolgáltatások jellemzőit, a szolgáltatás tervezés eszközeit és folyamatát. Értse a sorban állás hatását a szolgáltató vállalkozásra és képes a sorban állási rendszer fejlesztésére.</p>
	<p>Folyamattervezés és technológia. Kiszervezés, leghatékonyabb folyamat kiválasztása fedezeti pont elemzéssel. Folyamatelemzés, folyamatábrák használata. folyamatok fejlesztése. Technológiai döntések: pénzügyi megalapozottság, elsőrendű technológiák.</p> <p>TE: Tudja a folyamatfejlesztés lépéseit, ismeri a legkedvezőbb termelési vagy szolgáltatási folyamat kiválasztására alkalmas módszerek használatát. Értse a folyamattervezés, folyamat kiválasztás fontossága és vállalkozás versenyképes működése közötti összefüggéseket.</p>
	<p>Kapacitás- és létesítménytervezés. A létesítmények berendezésének az alapjai. Alapvető létesítmény berendezési formák: folyamat elrendezés, termék elrendezés, fix pozíciójú elrendezés. Folyamat elrendezés, szolgáltatás elrendezés, termék elrendezés és hibrid elrendezés tervezése.</p> <p>TE: Ismerje a létesítmények berendezésének főbb típusait és azok megtervezésének módjait. Értse a létesítmények berendezésének és a létesítmények kapacitáskihasználtsága összefüggéseit.</p>

	<p>Létesítmény-elhelyezési döntéstámogató eszközök. A létesítmények típusai. Lokáció kiválasztása. A globális ellátási lánc tényezői. Elhelyezés elemzési technikák: elhelyezési tényezők minősítése, vonzasközpont technika, rakomány-távolság technika.</p> <p>TE: Ismerje a létesítmények típusait, a létesítmények elhelyezését befolyásoló tényezőket és a létesítmények elhelyezésére szolgáló technikákat. Értse a létesítmények földrajzi elhelyezése és azok eredményes működése közötti kapcsolatot.</p>
	<p>Humán erőforrás (HR = Human Resources) az operatív menedzsmentben. A HR és a minőség menedzsmentje. A HR menedzsment változása. Napjaink trendjei a HR menedzsmentben. Különbözőségek kezelése a HR-ben. Munkatervezés, munkaelemzés, tanulási görbe.</p> <p>TE: Tudja a humán erőforrás menedzsment jelenlegi jellemzőit, ismerje a munkatervezés és munkaelemzés módszereit. Értse a HR mint elsődleges erőforrás szerepét a vállalat működésében.</p>
	<p>A munka mérését támogató döntés elemző eszközök. Időtanulmányok: stopperórás időtanulmány, normaidő, munkaciklusok száma, elemi időadatok, előre meghatározott mozgásidő adatok. Munkanap felvételezés.</p> <p>TE: Tudja alkalmazni a hagyományos munkamérési módszereket, a stopperórás időtanulmányt és a munkanap felvételt. Értse, hogy a hagyományos módszerek alkalmazására jelenleg is szükség van, különösen a szolgáltatásokban.</p>
	<p>Projektek menedzselése. A projektterv elemei. Globális különbségek a projektmenedzsmentben. A projektek kontrollja: idő, költség, teljesítmény, kommunikáció. Projektek tervezése: Gannt diagram, CPM/PERT. Microsoft Project. Projektrövidítés, idő-költség elemzés.</p> <p>TE: Ismerje a projektek jellemzőit, a projekttervezés menetét, a tervezés módszereit (Gannt diagram, CPM/PERT, Microsoft Project). Tudja ellenőrzés alatt tartani a projekt megvalósítását. Értse a projektmenedzsment jelentőségét a termelésben, szolgáltatásban és a tudományban.</p>

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Emberi erőforrás menedzsment				Kódja:	GT_APSL037-17	
	angolul:	Human resource management						
Felelős oktatási egység:		Vezetés- és Szervezéstudományi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	4	magyar
Levelező	L	Féléves	10	Féléves	5			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Dajnoki Krisztina			beosztása:	intézetigazgató, egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása:		
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók az emberi erőforrás gazdálkodással kapcsolatos alapvető feladatokat megismerjék. A témával kapcsolatos alapismeretek, fogalmak, modellek és módszerek elsajátítása, feltárja a rendszerek és módszerek közötti kapcsolatokat, amely kiegészülve gyakorlati példákkal alkalmassá teszi a hallgatót a humán erőforrás gazdálkodás integrált rendszerének értelmezésére.</p>								
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p>								
<p><i>Tudás:</i> Rendelkezik a humán erőforrás menedzsment alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, modelljeinek, tényeinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan. Ismeri munkaszervezetben való együttműködés szabályait, a humán erőforrás menedzsment funkcióinak összefüggéseit, egymásra való hatásukat. Ismeri a főbb tevékenységterületekhez kapcsolódó HR tevékenységek módszereit, a HR rendszerek alapvető működését.</p>								
<p><i>Képesség:</i> A tanult HR elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, HR területen döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is. Tisztában van a nemzetközi, multikulturális környezetben végzett munkavégzés sajátosságaival, HR orientációkkal, nemzetközi szemléletmódokkal. Képes a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően szervezetben a HR szervezeti egységet vezetni.</p>								
<p><i>Attitűd:</i> Törekszik az életen át tartó tanulásra a munka világában és azon kívül is. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre. A minőségi munkavégzés érdekében probléma-érzékeny, proaktív magatartást tanúsít, projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező. Nyitott az adott munkakör, munkaszervezet, vállalkozás tágabb gazdasági, társadalmi környezetének változásai iránt, törekszik a változások HR tevékenységének követésére és megértésére. Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelőségek vállalására.</p>								
<p><i>Autonómia és felelősség:</i> Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi a munkaköri leírásban meghatározott feladatokat. Önállóan szervezi meg a HR tevékenységek, folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. Az elemzéseikért, következtetéseikért és döntéseikért felelősséget vállal. Felelősséget vállal a munkával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén. Önállóan kíséri figyelemmel a társadalmi-gazdasági-jogi környezet szakterületét érintő változásait.</p>								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p>								
<p>Az emberi erőforrás menedzsment / EEM / fogalma, célja , funkciói; Az emberi erőforrás menedzsment befolyásoló tényezői, Az EEM fontosabb fejlődési jellemzői; Új trendek, orientációk az EEM-ben; Az EEM-rendszer tervezése; A munkaerőigény meghatározásának szempontjai, módszerei; A munkakör-elemzés, a munkakör-tervezés, a munkakör-értékelés, céljai , módszerei; Stratégiai választási lehetőségek az alkalmazásnál és a belső erőforrás</p>								

biztosításánál; A munkaerő felvételének folyamata: a toborzás /belső, külső /, kiválasztás; Motivációs elméletek; Ösztönzési rendszerek a szervezetekben; Teljesítménymenedzsment, teljesítményértékelés; A munkaügyi kapcsolatok rendszere; A kollektív tárgyalások szervezése, alapelvei; A munkavédelem és az EEM kapcsolódása;

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Az előadások rendszeres látogatása, a gyakorlatokon való aktív részvétel.

Értékelés

írásbeli vizsga, pontozásos rendszer

ÉRDEMJEGYEK:

0–60%	ELÉGTELEN (1)
61–70%	ELÉGSÉGES (2)
71–80%	KÖZEPES (3)
81–90%	JÓ (4)
91–100%	JELES (5)

Kötelező szakirodalom:

Dajnoki K. (szerk.): Munkaerő-piaci és HR ismeretek, Debreceni Egyetem, 2015, pp. 42-100

Karoliny M-né – Poór J. (szerk.): Emberi erőforrás menedzsment kézikönyv Rendszerek és alkalmazások. Complex Kiadó Kft., Budapest, 2010.

Hajós L. – Berde Cs.: Emberi erőforrás gazdálkodás, Szaktudás Kiadó, Budapest, 2009.

Dajnoki K. – Berde Cs. (szerk.): Humán erőforrás gazdálkodás és vezetés. Szaktudás Kiadó, Budapest, 2007.
+ előadás anyag

Ajánlott szakirodalom:

Berde Cs. – Dajnoki K. (szerk.): EsélyEgyenlőségi Emberi erőforrás menedzsment, Campus Kiadó, Debrecen, 2007.

Heti bontott tematika	
1.	Előadás: Az emberi erőforrás menedzsment alapjai; Munkakörök kialakítása (elemzés, tervezés, értékelés); Humán stratégia, emberi erőforrás- és munkaerő tervezés a szervezetben; Munkaerő-ellátás folyamata a szervezetben,
	Gyakorlat: Követelmények, személyiség szerepe a szervezetben; Munkakörök kialakítása a gyakorlatban: Munkaköri leírás tartalma
	TE*: A hallgató megismeri az emberi erőforrás menedzsment fogalmát, céljait, funkcióit, fejlődését, a munkakör fogalmát, az elemzés folyamatát, módszereit a tervezés és értékelés módszereit, új irányait, a stratégia fogalmát, a stratégiai alkotás folyamatát, az emberi erőforrás tervezés, fázisait, és a létszámtervezés sajátosságait, a toborzás, kiválasztás és beillesztés sajátosságait, módszereit.
2.	Előadás: Hazai fejlődés, nemzetközi sajátosságok, szemléletmódok; Ösztönzés gyakorlata a szervezetben, Az emberi erőforrások fejlesztése; Karriermenedzsment alapjai; Teljesítményértékelés alapjai;
	Gyakorlat: Munkaerő-ellátás gyakorlata: Önéletrajz és motivációs levél, Eredményesség a szervezetben, Ösztönzés gyakorlata: Munka értékek feltárása a gyakorlatban
	TE: A hallgató megismeri a magyarországi HR fejlődését a nemzetközi orientációkat, az ösztönzés alapjául szolgáló motivációs elméleteket, az ösztönzés menedzsment kialakításának főbb ismérveit, az ösztönzési rendszerek típusait, a karrier fogalmát, felfogását, a karriertervezési rendszer folyamatát, a teljesítmény fogalmát, a teljesítményértékelési rendszer kialakításának folyamatát, a teljesítményértékelési módszereket, az emberi erőforrás tervezés fázisait, a létszám tervezés folyamatát, a munkaerő igény és kínálat alapjait.
3.	Előadás: A munkaügyi kapcsolatok rendszere; EsélyEgyenlőségiEmberiErőforrás Menedzsment (4EM) gyakorlata; Humán controlling alapjai; EEM információs rendszer kialakítása
	Gyakorlat: Teljesítményértékelési interjú típusai, sajátosságai; Munkaügyi kapcsolatok gyakorlata: Vezető kiválasztás
	TE: A hallgató megismerkedik a munkaügyi kapcsolatok típusaival, a kollektívtárgyalás ismérveivel, az érdekképviseltek jelentőségével, a fogyatékos illetve megváltozott munkaképességű személyek HR sajátosságaival, a humán controlling jelentőségével a HR tevékenység mérésére, elemzésére szolgáló mutatókkal, az emberi erőforrás információs rendszer fejlődését, a gyakorlatban alkalmazott rendszerek sajátosságait.
	TE

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Környezetgazdaságtan			Kódja:	GT_APSL031-17	
	angolul:	Environmental Economics					
Felelős oktatási egység:		DE-GTK Közgazdaságtan Intézet Környezetgazdaságtan Tanszék					
Kötelező előtanulmány neve:		-			Kódja:	-	
Típus	Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti	kollokvium	3	magyar
Levelező	X	Féléves	10	Féléves			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Karcagi-Kováts Andrea		beosztása:	adjunktus	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:	Dr. Dombi Mihály		beosztása:	adjunktus	
		neve:	Bauerné Dr. Gáthy Andrea		beosztása:	adjunktus	
A kurzus célja, hogy a hallgató							
<ul style="list-style-type: none"> megismerje a környezetgazdaságtan és ökológiai gazdaságtan alapvető fogalmait; megismerje a környezetgazdaságtan és ökológiai gazdaságtan környezeti és globális ökológiai problémákra adott válaszait, eszközeit; képes legyen különbséget tenni a környezeti, társadalmi és gazdasági közelítések között; képes legyen a környezeti, társadalmi és gazdasági folyamatok kölcsönhatásainak feltárására; képes legyen ezen kapcsolatokat példákkal illusztrálni. 							
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul							
<i>Tudás:</i>							
- Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan.							
<i>Képesség:</i>							
- Követi és értelmezi a világgazdasági, nemzetközi üzleti folyamatokat, a gazdaságpolitika és a szakterület szerint releváns, kapcsolódó szakpolitikák, jogszabályok változásait, azok hatásait, ezeket figyelembe veszi elemzései, javaslatai, döntései során.							
<i>Attitűd:</i>							
- Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre.							
<i>Autonómia és felelősség:</i>							
- Felelősséget vállal a munkájával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi és etikai normák és szabályok betartásáért, tevékenysége következményeire, javaslataiért, döntéseiért.							
A kurzus rövid tartalma, témakörei							
A hallgatók a félév elején megismerik a globális ökológiai problémákat, a környezeti problémákat, a Gaia-hipotézist és azokat az új fogalmakat, melyeket ezen problémák hívtak életre (pl. nagy felgyorsulás, fordulópont, planetáris határok, eltartóképesség, körforgásos gazdaság, antropocén). Külön foglalkozunk a gazdasági növekedés és a környezeti minőség kapcsolatával, a környezeti Kuznets-görbékkel. Bemutatásra kerülnek azok az alternatív indikátorok, amelyek a GDP hiányosságait hivatottak kiküszöbölni. Külön foglalkozunk a nem-monetáris számbavétellel, az anyagáram-elemzés makrogazdasági szintű modelljével és alkalmazásának lehetőségeivel. A tananyag kitér a környezet monetáris értékelésének lehetőségeire, az externális hatások közgazdasági következményeire. Mindezek ismeretében tárgyaljuk a környezetpolitikai eszközöket (direkt és indirekt szabályozási eszközök; zöld adók, támogatások), az EU és Magyarország fenntartható fejlődési stratégiáit, a vállalati környezetpolitikát (vállalati környezeti és CSR jelentések; EMAS, ISO 14000 szabványsorozat; vállalati környezetközpontú irányítási rendszer). A félév végén ismertetünk néhány optimista és pesszimista scenáriót a jövőre vonatkozóan.							

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Az előadások során konkrét gyakorlati problémák ismertetésén keresztül vezetjük be az általánosabb fogalmakat, modelleket. Az oktatás során építünk a hallgató mikro- és makroökonómiai tudására.

Értékelés

A vizsga írásbeli. Az írásbeli vizsgán elért eredmény adja a kollokviumi jegyet az alábbiak szerint:

0 - 50% – elégtelen

50%+1 pont - 63% – elégséges

64% - 75% – közepes

76% - 86% – jó

87% - 100% – jeles

A hallgatónak lehetősége van házi dolgozat készítésére előre megadott és egyeztetett témából. A házi dolgozat minőségétől függően a vizsgán elért legalább elégséges érdemjegy egy, különösen jó, eredeti dolgozat esetén két jeggyel is javítható.

Kötelező szakirodalom:

Kerekes Sándor (2007): A környezetgazdaságtan alapjai. Aula Kiadó, Budapest

Szlávik János (2013): Fenntartható gazdálkodás. Wolters Kluwer – Complex Kiadó, Bp., 273 o.

Bartus Gábor – Szalai Ákos (2012): Környezetgazdaságtani problémák elemzése. (Közpolitikai eszközök és joggazdaságtani magyarázatok), Pázmány Law Working Papers 2012/42, 229 o.
<http://plwp.jak.ppke.hu/images/files/2012/2012-42-Bartus-Szalai.pdf>

Ajánlott szakirodalom:

Pataki György – Takács-Sánta András (szerk.) (2004): Természet és gazdaság, Ökológiai gazdaságtan szöveggyűjtemény. Typotex Kiadó, Budapest

Bontott tematika	
1.	<p>Globális ökológiai problémák, fenntartható fejlődés, a környezetgazdaságtan tárgya, a gazdasági növekedés és a környezeti minőség kapcsolata, a jólét jellemzése, nem-monetáris számbavétel</p> <p>TE: Gaia-hipotézis: környezeti vs. globális ökológiai problémák; tények ismertetése; a fenntartható fejlődés fogalma, értelmezési módjai, elvei; a környezetgazdaságtan és ökológiai gazdaságtan tárgya, módszerei és értékválasztása; Ehrlich – Ehrlich formula; környezeti Kuznets görbék, jóléti mutatók: a GDP fogyasztékoságai; Lorenz görbe; alternatív mutatók (pl. HDI, ISEW); ökológiai lábnyom; anyagáram-elemzés típusai; anyagáram-elemzés makrogazdasági szintű modellje, alkalmazásának lehetőségei</p>
2.	<p>Természeti erőforrások, a környezet monetáris értékelése, a környezetszennyezés gazdaságtana, környezetpolitika (EU, vállalati), a jövő forgatókönyvei</p> <p>TE: természeti erőforrások csoportosítása; a közjavak túlhasználata; Hubbert görbe; megújuló és nem megújuló természeti erőforrások optimális használata, externália fogalma, típusai; externális hatások közgazdasági következményei; pigouai adó; Coase-tétel; a szennyezés-csökkentés módjai, direkt és indirekt szabályozási eszközök; zöld adók, támogatások, környezetvédelmi akcióprogramok; az EU fenntartható fejlődési stratégiája, vállalati környezeti és CSR jelentések; EMAS, ISO 14000 szabványsorozat; vállalati környezetközpontú irányítási rendszer (KIR); a Meadows-modell szcenáriói</p>

A tantárgy neve:	magyarul:	Világgazdaságtan				Kódja:	GT_APSL045-17	
	angolul:	The World Economy						
Felelős oktatási egység:		Világgazdasági és Nemzetközi Kapcsolatok Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		K	3	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	5			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Erdey László			beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:	Dr. Erdey László			beosztása:	egyetemi docens	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerjék a világgazdaság mint szerves rendszer mozgástörvényeit és a nemzetgazdasági cselekvés világgazdasági összefüggéseit. A gyakorlatokon önálló elemzéssel és véleményalkotással mélyüljenek a tárgy legfontosabb témaköreiben.</p>								
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i> Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan, ismeri világgazdaság működésének legfontosabb kereteit</p> <p><i>Képesség:</i> követi és értelmezi a világgazdasági folyamatokat</p> <p><i>Attitűd:</i> Befogadó mások véleménye, az ágazati, regionális, nemzeti és európai értékek iránt (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is). Viselkedésében a nemzetközi nyitottság, a lojalitás és a társadalmi felelősségvállalás fontos szereppel bír</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i> Munkaköréhez és munkafeladatához kapcsolódóan önállóan követi a világgazdaság legfontosabb mozgásait. Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal. Előadásokat tart, vitavezetést önállóan végez. Önállóan és felelősséggel vesz részt a gazdálkodó szervezeten belüli és azon kívüli szakmai fórumok munkájában.</p>								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <p>A kapitalizmus történelmi fejlődése. Népesedés, népesség. Erőforrások és a környezet. A mezőgazdaság szerepe a világgazdaságban. A feldolgozóipar szerepe a világgazdaságban. A szolgáltatások szerepe a világgazdaságban. Városok és városiasodás, közlekedés és kommunikáció. Közlekedés és kommunikáció. A fogyasztás a világgazdaságban. Nemzetközi kereskedelem és beruházás. A nemzetközi kereskedelem szerkezete. Fejlettség és alulfejlettség a világgazdaságban.</p>								
<p>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek</p> <p>Előadások a legfontosabb aktuális világgazdasági eseményekre kitérve. A gyakorlatokon csoportos témafeldolgozás és prezentáció.</p>								
<p>Értékelés</p> <p>A vizsgaidőszakban írt vizsgadolgozattal 70%. A gyakorlatokon nyújtott teljesítmény 30%. 0-50% elégtelen (1), 51-63% elégséges (2), 64-76% közepes (3), 77-88% jó (4), 89-100% jeles (5)</p>								

Kötelező szakirodalom:

Világgazdaságtan (Szerk. Blahó András), Akadémiai Kiadó 2007. (a kijelölt fejezetek)
 Benczes – Csáki – Szentes: Nemzetközi gazdaságtan. Akadémiai Kiadó 2009. (a kijelölt fejezetek)

Ajánlott szakirodalom:

Stutz—Warf (2014): The World Economy: Geography, Business, Development, Pearson
 A gyakorlatokhoz kiadott aktualizált cikkgyűjtemény.

Heti bontott tematika	
1.	Bevezetés, a világgazdaságtan tárgyköre
	TE* A világgazdaságtan tárgykörének elhelyezése a gazdaságtudományokon belül
	A kapitalizmus történelmi fejlődése I.
	TE: A kapitalizmus történelmi elhelyezése, előzményei fejlődése
	A kapitalizmus történelmi fejlődése II.
	TE: a gyarmatosítás története, hatása napjaink világgazdaságára, az ipari forradalom és következményeinek máig tartó hatásai
	Népesedés, népesség
	TE: A világ népességmegoszlása, a népesség történelmi fejlődése, a demográfiai átmenet, migráció
	Erőforrások és környezet
	TE Ásványok és energiaforrások a világgazdaságban, fenntarthatóság
2.	A mezőgazdaság szerepe a világgazdaságban
	TE: A mezőgazdaság rendszerei, történelmi és földrajzi átalakulásai
	A feldolgozóipar szerepe a világgazdaságban
	TE: A feldolgozóipar fejlődése, földrajzi mozgásai, dezindusztrializáció, fordizmus és posztfordizmus, néhány fontosabb iparág esettanulmánya
	A szolgáltatások szerepe a világgazdaságban
	TE: A szolgáltatások szerepének növekedését indokló tényezők, a szolgáltatások munkaerőpiaca, főbb szolgáltatóágazatok esettanulmánya
	Városok és városiasodás
	TE: Urbanizáció, szuburbanizáció, exurbanizáció, a lakhatás szűrőmodellje, gettósodás, dzsentrifikáció, megavárosok
	Közlekedés és kommunikáció
	TE: a közlekedés és szállítás történelmi és földrajzi átalakulása, idő-tér és költség-tér konvergencia, a kommunikáció jelentősége napjaink globalizációjában
3.	A fogyasztás a világgazdaságban
	TE: fogyasztási modellek, a fogyasztási szokások átalakulása a világgazdaságban
	Nemzetközi kereskedelem és beruházás
	TE: a nemzetközi kereskedelem és beruházások legfontosabb alapfogalmai
	A nemzetközi kereskedelem szerkezete
	TE: a nemzetközi kereskedelem áru- és földrajzi szerkezetének átalakulása
	Fejlettség és alulfejlettség a világgazdaságban
TE: a fejlődő világ sajátosságai, a legfontosabb fejlődési problémák és lehetséges válaszok	

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Gazdasági magánjog				Kódja:	GT_APSL008-17,	
	angolul:	Business Law						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Világgazdasági és Nemzetközi Kapcsolatok Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		V	3	magyar
Levelező	+	Féléves	10	Féléves	0			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Károlyi Géza			beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:	Dr. Törő Emese			beosztása:	egyetemi docens	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerkedjenek a gazdasági szféra alanyainak alapítási és működési sajátosságaival, amelynek keretében elsősorban az egyéni és társas vállalkozások létrehozásának személyi és vagyoni feltételeit, valamint szervezeti felépítésük és működésük jellemzőit sajátíthatják el. A kurzus betekintést ad a kereskedelmi szerződések, valamint a tulajdonjog alapvető szabályaiba is.</p>								
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p>								
<p><i>Tudás:</i> A hallgató olyan alapvető gazdasági jogi ismereteket sajátít el, melyek révén képes eligazodni a különböző vállalkozási formák alapvető sajátosságai között. A kurzus előadásai három fő tématerület köré fókuszálódnak: 1. A gazdasági társaságok alapításának, működésének és megszűnésének közös anyagi jogi és eljárásjogi szabályai. 2. Az egyes vállalkozási formák specifikumai. 3. A tulajdonjog és a kötelmi jog alapvető rendelkezései.</p>								
<p><i>Képesség:</i> Legyen tisztában az egyéni és társas vállalkozási formák típusaira jellemző speciális sajátosságokkal, az általuk történő tulajdonszerzés és szerződéskötés alapvető szabályaival. Tudja elhelyezni a gazdálkodó szervezetek és a nonprofit szféra alanyai között a tanult szervezeti formákat, ismerje az elhatárolási szempontjaikat. Legyen képes a cégekhez kapcsolódó alapítási és megszüntetési eljárások elkülönítésére, azok alapvető céljainak felismerésére. Tudja alkalmazni a gyakorlatban, pl. saját vállalkozás alapítása és működtetése esetén a tantárgy tanulásakor megszerzett ismereteket.</p>								
<p><i>Attitűd:</i> A tantárgy elősegíti, hogy a hallgató megfelelő társasági jogi és cégjogi tudás birtokában átlassa és elkülönítse a gazdasági szféra alanyainak körét, a munkája során felmerülő alapvető jogintézményeket (társaságalapítás, tulajdonszerzés, szerződéskötés) magabiztosan és megfelelően értelmezni és értékelni tudja, a jogi ismereteit folyamatosan gyarapítsa.</p>								
<p><i>Autonómia és felelősség:</i> A kurzus hozzásegíti a hallgatót ahhoz, hogy a gazdasági szféra jogintézményei körében az általános információkhoz képest egy magasabb szakmai szinten megalapozottan és felelősséggel formáljon véleményt a vállalkozási formákat érintő kérdésekben.</p>								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p>								
<p>Jogi alapfogalmak, közjog-magánjog elkülönítése. Állami szervek rendszere. A gazdasági élet alanyai (jogképeség, cselekvőképesség- jogi személyek). A természetes személy vállalkozási tevékenysége. A gazdasági társaságok közös szabályai. A gazdasági társaságok alapítása. A gazdasági társaságok szervezeti felépítése. A közkereseti társaság és a betéti társaság jellemzői. A korlátolt felelősségű társaság és a részvénytársaság jellemzői, a részvény. Egyéb jogi személy szervezetek (szövetkezet, civil szervezetek). A jogi személyek megszűnése, megszüntetése. A végelszámolási eljárás. A csőd- és felszámolási eljárás sajátosságai. Tulajdonjog, a tulajdon megszerzése. A polgári jogi szerződések általános szabályai.</p>								

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

előadás, igény szerint konzultáció, joggyakorlat megismerése jogesetek bemutatásán keresztül

Értékelés

Írásbeli kollokvium, melynek értékelése ötfokozatú.

2-es (elégséges) érdemjegy megszerzése a maximálisan elérhető pontok 50 %-ától.

Kötelező szakirodalom:

Károlyi – Prugberger – Törő – Helmeczi (2015): Gazdasági magánjog. Debrecen, KEBO PRINT Kft.

Ajánlott szakirodalom:

Fézer-Károlyi-Petkó-Törő (2014): Jogi személyek a gazdasági forgalomban. Debrecen, Kapitális Kft.

bontott tematika	
1-5 óra	<p>A gazdasági élet alanyai (jogképesség, cselekvőképesség, jogi személyek). Jogalanyok köre – személyek joga – jogképesség. A természetes személyek jogképessége és cselekvőképessége. A jogi személy fogalmi ismérvei. A természetes személy vállalkozási tevékenysége: Egyéni vállalkozás alapítása és működtetése, az egyéni cég sajátosságai. A gazdasági társaságok közös szabályai. A gazdasági társaságok alapítása: a társasági jog alapelvei, a társasági szerződés tartalmi sajátosságai. Az előtársaság funkciója. A gazdasági társaságok szervezeti felépítése</p> <hr/> <p>TE: Ismeri a jogalanyok körét, azok jogképességének sajátosságait, a természetes személyek cselekvőképességét korlátozó és kizáró tényezőket. Alapos ismereteket sajátít el a gazdasági társaságok alapításának anyagi és eljárásjogi szabályozásával kapcsolatban, cégalapítás esetén ismeri a legfontosabb tudnivalókat, közreműködő személyeket, hatóságokat. Részletes ismeretekkel bír a társaságoknál kötelező jelleggel működő szervek formáiról, valamint az opcionálisan létrehozható szervezetek jelentőségéről.</p>
6-10 óra	<p>Az egyes gazdasági társaságok főbb sajátosságai: A közkereseti és a betéti társaság sajátosságai. A kkt. és a bt. alapításának alanyi és vagyoni feltételei. A tagok személye és felelőssége. A kkt. és bt. szervezeti felépítésének specifikumai. A korlátolt felelősségű társaság és a részvénytársaság jellemzői, a részvény. A kft. alapításának alanyi és tárgyi feltételei, törzstőke, törzsbetét, üzlet rész fogalmi sajátosságai. Tagok köre, felelőssége, jogállása. Mellékszolgáltatás és pótbefizetés jellemzői. Taggyűlés és ügyvezető működési sajátosságai. A zrt. és az nyrt. elhatárolása, szilárd alaptőke elve, részvényes személye és felelőssége. A részvény fogalma, részvényfajták. A jogi személyek megszűnése, megszüntetése. A végelszámolási eljárás. A csőd- és felszámolási eljárás sajátosságai.</p> <hr/> <p>TE: Ismeri a négy gazdasági társaság egyedi sajátosságait, az egyes formákhoz kapcsolódó specifikus jogintézményeket, az elhatárolási szempontokat. Ismeretekkel bír a társaságok megszűnési formái tekintetében, el tudja különíteni a fizetőképesség és a fizetéseképtelenség esetén lefolytatandó eljárásokat.</p>

A tantárgy neve:	magyarul:	Filozófia				Kódja:	GT_APSL010-17	
	angolul:	Philosophy						
Pénzügy-számvitel BSc								
Felelős oktatási egység:		DE GTK Sportgazdasági és –menedzsment Tanszék						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	3	magyar
Levelező	L	Féléves	10	Féléves	0			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Bácsné dr. Bába Éva			beosztása:	docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása:		
A kurzus célja, hogy a hallgatókat								
<p>bevezesse a filozófia probléma világába és elméleti hagyományába, gyarapítsa, elmélyítse műveltségüket, fejlessze logikai és elméleti érvelési készségüket. A kurzus törekszik bemutatnia a filozófiai gondolatokat: a természetről, a társadalomról, az emberről, a megismerésről, az etikáról, a művészetről, és a vallásról, megismertetni a hallgatókkal a filozófiai területeit, a főbb filozófiai problémákat, fogalmakat. Csoportosítja a filozófiatörténet korszakait, bemutatja a legjelentősebb filozófusokat, akik munkássága ma is meghatározza az emberi gondolkodást. Tartalmilag felöleli az ókori görög filozófiától a mai modern polgári filozófiáig a legismertebb filozófusok munkásságát. A kurzus bevezetőként szolgál tudományelmélethez is.</p>								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Tudomány elméleti megalapozó ismereteket szerez, hogy tudja az alapvető tudományos fogalmaikat, elméleteket, tényeket, értelmezni, az alapvető összefüggéseket, folyamatokat felismerni. A kurzuson szerzett tudást gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkoztatva tudja alkalmazni. 								
<i>Képesség:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket képes feltárni, rendszerezni és elemezni, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket megfogalmazni, döntés-előkészítő javaslatokat készíteni, döntéseket hozni rutin- és részben ismeretlen környezetben is. - Képes következtetéseket, valamint az azokat megalapozó tudás és érvelés világos és egyértelmű kommunikálására, szakmai és laikus közönség felé egyaránt. 								
<i>Attitűd:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - A minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, proaktív magatartást tanúsít, projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező. - Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelőségek vállalására. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre. 								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Önállóan szervezi meg a vizsgált folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. - Az elemzéseikért, következtetéseikért és döntéseikért felelősséget vállal. 								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
<p>A tudományok, résztudományok, filozófia Jellegzetes filozófiai kérdések felvetések (Ontológia, Kozmológia, Filozófiai antropológia, Ismeretelmélet, Természetes teológia, Erkölc, Esztétika) Filozófia történet: korszakok, iskolák, filozófusok</p>								

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

előadás a hallgatók interaktív részvételével

Értékelés

A félév során a hallgatók 2 alkalommal zárthelyi dolgozatot írnak, melyek számtani átlaga alapján a tantárgyfelelős jegymegajánlást tesz lehetővé. Kollokválni kell azon hallgatóknak, akiknek valamelyik ZH eredménye elégtelen, továbbá akkor is, ha a megajánlott jegyet nem fogadják el.

Kötelező szakirodalom:

Arno Anzenbacher: Bevezetés a filozófiába. Cartaphilus Kiadó, Budapest, 2001

Ajánlott szakirodalom:

Robert Zimmer: Filozófusbejáró. Helikon kiadó, 2006.

Maria Fürst: Bevezetés a filozófiába. Műszaki Könyvkiadó, 2000.

Hársing László: A filozófiai gondolkodás Thálészától Gadamerig. Bíbor Kiadó, Miskolc, 2002.

Hans Joachim Störig: A filozófia világtörténete. Ford.: Zoltai Dénes és Frenyó Zoltán, Neumer Katalin, Tőkei Éva, Budapest: Helikon Kiadó 1997.

Filozófiai szöveggyűjtemény I.-II.

Heti bontott tematika	
	<p>Mi a filozófia?</p> <p>TE*- Tudás a tudományok ismérveiről, felosztásukról, a filozófia helyéről, jellemzőiről</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tudomány elméleti megalapozó ismereteket szerez, hogy tudja az alapvető tudományos fogalmaikat, elméleteket, tényeket, értelmezni, az alapvető összefüggéseket, folyamatokat felismerni. A kurzuson szerzett tudást sporttudományi, gazdasági illetve egészségtudományi területre vonatkoztatva tudja alkalmazni. - A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket képes feltárni, rendszerezni és elemezni, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket megfogalmazni, döntés-előkészítő javaslatokat készíteni, döntéseket hozni rutin- és részben ismeretlen környezetben is. - Képes következtetéseket, valamint az azokat megalapozó tudás és érvelés világos és egyértelmű kommunikálására, szakmai és laikus közönség felé egyaránt.
	<p>Ontológia</p> <p>TE – Tudás az ontológiai elméletekről</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tudomány elméleti megalapozó ismereteket szerez, hogy tudja az alapvető tudományos fogalmaikat, elméleteket, tényeket, értelmezni, az alapvető összefüggéseket, folyamatokat felismerni. A kurzuson szerzett tudást sporttudományi, gazdasági illetve egészségtudományi területre vonatkoztatva tudja alkalmazni. - A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket képes feltárni, rendszerezni és elemezni, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket megfogalmazni, döntés-előkészítő javaslatokat készíteni, döntéseket hozni rutin- és részben ismeretlen környezetben is. - Képes következtetéseket, valamint az azokat megalapozó tudás és érvelés világos és egyértelmű kommunikálására, szakmai és laikus közönség felé egyaránt
	<p>Természetfilozófia</p> <p>TE – Tudás a természet filozófiai elméletekről</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tudomány elméleti megalapozó ismereteket szerez, hogy tudja az alapvető tudományos fogalmaikat, elméleteket, tényeket, értelmezni, az alapvető összefüggéseket, folyamatokat felismerni. A kurzuson szerzett tudást sporttudományi, gazdasági illetve egészségtudományi területre vonatkoztatva tudja alkalmazni. - A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket képes feltárni, rendszerezni és elemezni, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket megfogalmazni, döntés-előkészítő javaslatokat készíteni, döntéseket hozni rutin- és részben ismeretlen környezetben is. - Képes következtetéseket, valamint az azokat megalapozó tudás és érvelés világos és egyértelmű kommunikálására, szakmai és laikus közönség felé egyaránt
	<p>Filozófiai antropológia</p> <p>TE - Tudás a filozófiai antropológia elméleteiről</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tudomány elméleti megalapozó ismereteket szerez, hogy tudja az alapvető tudományos fogalmaikat, elméleteket, tényeket, értelmezni, az alapvető összefüggéseket, folyamatokat felismerni. A kurzuson szerzett tudást sporttudományi, gazdasági illetve egészségtudományi területre vonatkoztatva tudja alkalmazni. - A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket képes feltárni, rendszerezni és elemezni, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket megfogalmazni, döntés-előkészítő javaslatokat készíteni, döntéseket hozni rutin- és részben ismeretlen környezetben is. - Képes következtetéseket, valamint az azokat megalapozó tudás és érvelés világos és egyértelmű kommunikálására, szakmai és laikus közönség felé egyaránt
	<p>Antik filozófia korszakai, problematikája</p> <p>TE - Tudás az antik filozófiai korszakokról, filozófusokról, elméleteikről</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tudomány elméleti megalapozó ismereteket szerez, hogy tudja az alapvető tudományos fogalmaikat, elméleteket, tényeket, értelmezni, az alapvető összefüggéseket, folyamatokat felismerni. A kurzuson szerzett tudást sporttudományi, gazdasági illetve egészségtudományi területre vonatkoztatva tudja alkalmazni. - A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket képes feltárni, rendszerezni és elemezni, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket megfogalmazni, döntés-előkészítő javaslatokat készíteni, döntéseket hozni rutin- és részben ismeretlen környezetben is.

	- Képes következtetéseket, valamint az azokat megalapozó tudás és érvelés világos és egyértelmű kommunikálására, szakmai és laikus közönség felé egyaránt
	Ismeretelmélet
	TE - Tudás az ismeretelmélet területéhez tartozó elméletekről - Tudomány elméleti megalapozó ismereteket szerez, hogy tudja az alapvető tudományos fogalmaikat, elméleteket, tényeket, értelmezni, az alapvető összefüggéseket, folyamatokat felismerni. A kurzuson szerzett tudást sporttudományi, gazdasági illetve egészségtudományi területre vonatkoztatva tudja alkalmazni. - A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket képes feltárni, rendszerezni és elemezni, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket megfogalmazni, döntés-előkészítő javaslatokat készíteni, döntéseket hozni rutin- és részben ismeretlen környezetben is. - Képes következtetéseket, valamint az azokat megalapozó tudás és érvelés világos és egyértelmű kommunikálására, szakmai és laikus közönség felé egyaránt
	Természetes teológia
	Etika
	TE - Tudás a természetes teológia és a valláskritika elméleteiről - Tudomány elméleti megalapozó ismereteket szerez, hogy tudja az alapvető tudományos fogalmaikat, elméleteket, tényeket, értelmezni, az alapvető összefüggéseket, folyamatokat felismerni. A kurzuson szerzett tudást sporttudományi, gazdasági illetve egészségtudományi területre vonatkoztatva tudja alkalmazni. - A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket képes feltárni, rendszerezni és elemezni, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket megfogalmazni, döntés-előkészítő javaslatokat készíteni, döntéseket hozni rutin- és részben ismeretlen környezetben is. - Képes következtetéseket, valamint az azokat megalapozó tudás és érvelés világos és egyértelmű kommunikálására, szakmai és laikus közönség felé egyaránt
	Esztétika
	Logika
	TE - Tudás az esztétika területéhez tartozó elméletekről - Tudomány elméleti megalapozó ismereteket szerez, hogy tudja az alapvető tudományos fogalmaikat, elméleteket, tényeket, értelmezni, az alapvető összefüggéseket, folyamatokat felismerni. A kurzuson szerzett tudást sporttudományi, gazdasági illetve egészségtudományi területre vonatkoztatva tudja alkalmazni. - A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket képes feltárni, rendszerezni és elemezni, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket megfogalmazni, döntés-előkészítő javaslatokat készíteni, döntéseket hozni rutin- és részben ismeretlen környezetben is. - Képes következtetéseket, valamint az azokat megalapozó tudás és érvelés világos és egyértelmű kommunikálására, szakmai és laikus közönség felé egyaránt
	A középkori filozófia korszakai, problematikája
	TE - Tudás a középkori filozófiai korszakokról, filozófusokról, elméleteikről - Tudomány elméleti megalapozó ismereteket szerez, hogy tudja az alapvető tudományos fogalmaikat, elméleteket, tényeket, értelmezni, az alapvető összefüggéseket, folyamatokat felismerni. A kurzuson szerzett tudást sporttudományi, gazdasági illetve egészségtudományi területre vonatkoztatva tudja alkalmazni. - A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket képes feltárni, rendszerezni és elemezni, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket megfogalmazni, döntés-előkészítő javaslatokat készíteni, döntéseket hozni rutin- és részben ismeretlen környezetben is. - Képes következtetéseket, valamint az azokat megalapozó tudás és érvelés világos és egyértelmű kommunikálására, szakmai és laikus közönség felé egyaránt
	Újkori filozófiai irányzatok; Posztmodern
	TE - Tudás az újkori filozófiai korszakokról, filozófusokról, elméleteikről - Tudomány elméleti megalapozó ismereteket szerez, hogy tudja az alapvető tudományos fogalmaikat, elméleteket, tényeket, értelmezni, az alapvető összefüggéseket, folyamatokat felismerni. A kurzuson szerzett tudást sporttudományi, gazdasági illetve egészségtudományi területre vonatkoztatva tudja alkalmazni. - A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket képes feltárni, rendszerezni és elemezni, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket

	<p>megfogalmazni, döntés-előkészítő javaslatokat készíteni, döntéseket hozni rutin- és részben ismeretlen környezetben is.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Képes következtetéseket, valamint az azokat megalapozó tudás és érvelés világos és egyértelmű kommunikálására, szakmai és laikus közönség felé egyaránt
--	--

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	EU ismeretek				Kódja:	GT_APSL026-17	
	angolul:	EU Studies						
Felelős oktatási egység:		DE GTK VNKI Európai Integrációs Tanszék						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:		
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti	2	Heti	0	K	3	magyar
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	0			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr.Tóké Tibor			beosztása:	adjunktus	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:	Dr.Tóké Tibor			beosztása:	adjunktus	
<p>A kurzus célja, hogy az alapképzésben résztvevő hallgatók megismerkedjenek az Európai Unió kialakulásával, történetével, intézményrendszerével, működésével. Cél még annak elérése, hogy a hallgatók később a gyakorlatban is képesek legyenek ezen ismeretek alapján eligazodni az Európai Unióval kapcsolatos történetekben, emellett képesek legyenek a felmerülő problémákat értelmezni, elemezni, azokról önálló véleményt alkotni</p>								
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i> A közgazdász-jelölt a stúdium sikeres teljesítése után rendelkezik az Európai Unióhoz kapcsolódó alapvető fogalmak, elméletek, tények, ismeretével, elsajátította az EU-val kapcsolatos szaknyelvet, az integrációval és annak intézményrendszerével kapcsolatos legfontosabb összefüggéseket. Ismeri az Unióval kapcsolatos legfontosabb történelmi eseményeket az intézményrendszer kialakulását és működését. Ismeri az EU bővítésével kialakult kihívások során felmerült problémákat, és azok megoldásait. Tisztában van az intézményrendszer átalakításával és fejlődésével összefüggő tényekkel, problémákkal és az azokra adott válaszok sikerességével.</p> <p><i>Képesség:</i> Az elsajátított alapismeretek segítségével képes tájékozódni az integrációval kapcsolatos folyamatokban értékelni és elemezni azokat. A tanult elméletek és ismeretek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket képes feltárni, rendszerezni és elemezni, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg az integrációval illetve annak fejlődésével kapcsolatban. Követi és értelmezi az EU-val kapcsolatos legfontosabb világgazdasági, nemzetközi folyamatokat, a gazdaságpolitika és a szakterület szerint releváns, kapcsolódó szakpolitikák, jogszabályok változásait, azok hatásait, ezeket figyelembe veszi elemzései, javaslatai, döntései során.</p> <p><i>Attitűd:</i> Tevékenysége során képes az EU-val kapcsolatos változások illetve újdonságok befogadására illetve szakterületébe való beépítésére. Törekszik az elsajátított ismeretek figyelembevételére illetve a szakterületéhez szükséges az integrációval kapcsolatos információk figyelemmel kísérésére és ezen információk fölhasználására.</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i> Önállóan képes az elsajátított ismeretek alapján az Európai Unióval kapcsolatos véleményalkotásra. Döntései későbbi munkája során ezeket az ismereteket felhasználja illetve képes azokat önállóan fölhasználni szakterületével kapcsolatban.</p>								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <p>Integrációs alapismeretek: a világgazdasági integrációk kialakulása, története, jelentősége, integrációkkal kapcsolatos alapfogalmak. Az Európai Integráció története: az EU kialakulása és fejlődése a kezdetektől napjainkig. Integrációs törekvések Európában 1945 előtt. Az Európai Közösségek megalakulása: ESZAK, EGK, EURATOM, 1945-1957. Az EK története 1957-től az első bővítésig. Az EK története 1973-tól a Maastrichti Szerződésig. Az EU 1993 és 2004 között. A megabővítéstől napjainkig tartó időszak eseményei. Az EU intézményrendszere. Az egységes belső piac. A GMU kialakítása. Regionális politika és CAP. Kül- és biztonságpolitika, bel- és igazságügyi együttműködés, és a Schengeni Acquis. Bővítéspolitika, reformfolyamat az EU-ban, az integráció jövője. Az Európai Unió és Magyarország</p>								

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

A félév során a témával kapcsolatban hallgatók számára előadások megtartására kerül sor, az előadásokból készült anyagokat hallgatók a félév során megkapják, azokat a félév során a szakirodalmakkal együtt felhasználhatják a felkészüléshez.

Értékelés

A félév írásbeli vizsgával zárul. A hallgatók ezen a vizsgán adnak számot a félévben megszerzett tudásukról. Az érdemjegy megállapítása: 0-50% elégtelen (1), 51-63% elégséges (2), 64-76% közepes (3), 77-88% jó (4), 89-100% jeles (5).

Kötelező szakirodalom:

Az előadáson elhangzottak, illetve az azokon kiadott anyagok

Horváth Zoltán (2011): Kézikönyv az Európai Unióról. 8. kiadás, HVG-Orac Kiadó, Budapest, p. 684. ISBN 978 963 258 129 3 (a könyvből a fenti témákat lefedő fejezetek)

Ajánlott szakirodalom:

Kende Tamás – Szűcs Tamás (2005)(szerk.): Bevezetés az Európai Unió politikáiba. Complex Kiadó, Budapest, p.1359, ISBN 963 224 848 1

Kengyel Ákos (2010): Az Európai Unió közös politikái, Akadémiai Kiadó, Budapest, p.555. ISBN 978 963 05 8748 8

Palánkai Tibor: Az európai integráció gazdaságtana. Aula Kiadó, 2004, p. 502, ISBN: 9639478903

Heti bontott tematika	
1.	Integrációs Alapismeretek
	TE: A hallgatók az előadás során megismerkednek az integráció alapfogalmaival.
	Az Európai Unió története I. Előzmények-Alapszerződések
	TE: Az előadás során bemutatásra kerülnek az Európa egyesítésére tett történelmi próbálkozások illetve az egységes Európa gondolata. Bemutatásra kerül az EU alapszerződéseinek kialakulása, a hallgatók megismerik az alapszerződéseket (ESZAK, EGK, EURATOM) és képesek eligazodni azokkal kapcsolatban.
	Az Európai Unió története II.
	Az 1960-as évektől 1993-ig
	TE: A hallgatók megismerik az Unió 1960 és 1993 közötti történetét. Az első időszak sikereitől a bővítéssel illetve az olajválságokkal kapcsolatos nehézségektől az első szerződésmódosításon át a Közösség egységes belső piacának megteremtéséig, azaz az Európai Unió kialakításáig.
	Az Európai Unió története IV.
	Az 1990-es évek és az új évezred
	TE: A kilencvenes évek folyamatai új kihívások elé állították az Uniót, megtörtént a keleti nyitás, a szerződések több sikeres vagy éppen sikertelen reformja, Magyarország belép a közösségbe. Az előadás után a hallgatók átláthatják az EU-val kapcsolatos reformfolyamatot és a 90-es évek átalakulását
	Az Európai Unió intézményrendszere I.
	A Tanács, a Bizottság és a Parlament. A Bíróság, a Számvevőszék, Régiók Bizottsága, Gazdasági és Szociális Bizottság, Európai Beruházási Bank, A Központi Bankok Európai Rendszere és az Európai Központi Bank, Európai Ombudsman, Europol, Európai Közösségi Ügynökségek
	TE: Az előadás során a hallgatók megismerik EU intézményeit és azok szerepét a jogalkotásban és a döntéshozatalban
	Az Európai Unió intézményrendszere II. Döntéshozatali eljárás az Európai Unióban
TE: A hallgatók az előző előadásra alapozva az előadás után képesek átlátni az EU döntéshozatalát az egyes jogalkotási eljárásokat	
Az Európai Unió közös belső piaca és a négy alapszabadság	
A gazdasági és monetáris unió, EGT	
TE: A hallgatók az előadás után tisztában lesznek az egységes belső piac működésével, alapelveivel valamint a gazdasági és monetáris unió kialakulásával és működésével	
2.	Az Európai Unió Regionális Politikája

	TE: Az előadás után a hallgatók átláthatják a gazdasági-társadalmi-területi kohézió politikáját és annak folyamatait
	Az Európai Unió Közös Agrárpolitikája Az Európai Unió Vidékfejlesztési politikája
	TE: Az előadás után a hallgatók átláthatják az Unió Közös Agrár- és Vidékfejlesztési Politikáját és annak folyamatait
	A közös kül- és biztonságpolitika
	TE: Az előadás után a hallgatók átláthatják az EU közös kül- és biztonságpolitikáját és az azzal kapcsolatos kihívásokat.
	Bel- és igazságügyi együttműködés az Európai Unióban
	TE: Az előadás után a hallgatók átláthatják az Unió bel- és igazságügyi politikáját és a szabadság a biztonság és a jog érvényesülésének térségére tett erőfeszítéseit. Tisztában lesznek a Schengeni Rendszer működésével illetve az EU ezzel kapcsolatos kihívásaival
	Bővülési folyamat az Európai Unióban 1973, 1981, 1986, 1995, 2004, 2007, 2013
	TE: Az előadás után a hallgatók átlátják az integráció bővülésének folyamatát illetve az azzal kapcsolatos kihívásokat és nehézségeket valamint az arra adott válaszokat. Látni fogják hogyan lett a hatokból huszonnyolcak. Megismerik az elmélyülés-kibővülés dilemmáját.
	Kérdések az Európai Unió további fejlődésével kapcsolatban, (Eurozóna, Alkotmány, Alapjogi Charta, Törökország, bevándorlás, Schengen, Reformfolyamat, BREXIT).
	TE:A hallgatók az előadás után átlátják az EU előtt álló jelenlegi kihívásokat és kritikai véleményt alkothatnak az ezekkel kapcsolatos válaszokról, illetve a szükséges lépésekről.
	Az Európai Unió és Magyarország
	TE: Az előadás után a hallgatók tisztán látják majd Magyarországot és az EU kapcsolatrendszerét. Az elhangzottak alapján mérlegelhetik a tagságunk előnyeit és hátrányait és erről képesek lesznek önálló véleményt alkotni.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Szociológia				Kódja:	GT_APSL011-17	
	angolul:	Sociology						
Felelős oktatási egység:		Vezetés- és Szervezéstudományi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti	0	kollokvium	3	magyar
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	0			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Szabados György Norbert			beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:	-			beosztása:	-	
A kurzus célja megismertetni a hallgatókkal a szociológia tudomány fogalmait, hazai és külföldi történetét, kutatási módszereit. A kurzust felvevő hallgatók ezeken túl egyes szakszociológiai területek ismereteibe is betekintést nyernek.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<p><i>Tudás:</i> Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan.</p> <p><i>Képesség:</i> Gazdasági tevékenységet, projektet tervez, szervez, kisebb vállalkozást, gazdálkodó szervezetet, irányít és ellenőriz. A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.</p> <p><i>Attitűd:</i> Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelőségek vállalására.</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i> Felelősséget vállal a munkával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén.</p>								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A szociológia és a társadalomtudományok. Definíciók, megközelítések. A szociológia hazai és nemzetközi története. Társadalomtudományi kutatások módszertana. Egyes szakterületek szociológiája (pl.kisebbszociológia, családszociológia)								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
A tárgy keretében előadások vannak, majd ezek, illetve a kiadott szakirodalom alapján a hallgató a számonkérésre önállóan készül fel.								
Értékelés								
kollokvium, zárthelyi dolgozat alapján értékelve.								

Kötelező szakirodalom:

Andorka R.: Bevezetés a szociológiába. Osiris Kiadó, Budapest, 2006.

Ajánlott szakirodalom:

Giddens, A.: Szociológia. Osiris Kiadó, Budapest, 2008.

Heti bontott tematika	
1.	A szociológia és a társadalomtudományok. Definíciók, megközelítések. A szociológia története (Saint-Simon, Comte, Durkheim, Sumner, Spencer, Weber, Marx, Weblen). Nemzetközi szociológia a 2. világháborút követően (Parsons, Merton, Frankfurter Iskola, Elias, Mills, Riesmann, Aronson). A magyar szociológia története (A magyar szociológia kezdetei, első magyar műhelye, Magyarország felfedezése, Erdei munkássága, a II. század második fele). A szociológiai felvétel módszerei.
	TE*
2.	Modern elméletek. A család szociológiája. Kisebbségsszociológia. A szegénység szociológiája. Szociológia és etika. Társadalmi intézmények, civilek.
	TE
3.	

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Számvitel II. (Pénzügyi számvitel)						Kódja:	GT_APSL021-17	
	angolul:	Financial Accounting II..								
2017/2018/1										
Felelős oktatási egység:		DE GTK Számviteli és Pénzügyi Intézet								
Kötelező előtanulmány neve:		Számvitel I.						Kódja:	GT_APSL016-17	
Típus		Heti óraszámok						Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat		Labor				
Nappali		Heti		Heti		Heti		kollokvium	magyar	
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	20	Féléves				
Tantárgyfelelős oktató		neve: Dr. Bács Zoltán						beosztása:	egyetemi tanár	
A kurzus célja, hogy										
A hallgatókkal megismertetni a vállalkozások számvitelét: az egyes mérleg sorokat érintő gazdasági eseményeket, rögzítésüket a számviteli rendszerben, hatásukat az eredményre, a vagyona és az érintett adókra.										
Tanulás eredmények, kompetenciák: A kurzus betekintést ad a vállalkozások könyvvezetési és beszámolási kötelezettségeinek jellegébe, az egyes mérleg sorokat érintő gazdasági események könyvelésébe, eredményre, a vagyona és az érintett adókra gyakorolt hatások figyelembevételével, elsősorban a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény szabályozási rendszerében.										
<i>Tudás:</i>										
A hallgató megismeri a számvitel alapfogalmait, a számviteli információs rendszert, a beszámoló részeit, illetve az azt alátámasztó könyvelési folyamatokat, az alapvető számviteli összefüggéseket, elsajátítja a számviteli gondolkodás alapjait. Ismeri a hazai adózási, számviteli szabályokat, a vállalkozások működésének számviteli megjelenítését.										
<i>Képesség:</i>										
A hallgató képessé válik alapvető számviteli és kettős könyvviteli feladatok megoldására, a pénzügyi kimutatások összefüggéseinek értelmezésére, a számviteli nyilvántartási rendszerek használatára.										
<i>Attitűd:</i>										
A hallgató nyitott a számvitelt érintő jelenségek, problémák iránt, elkötelezett a megoldásukat illetően. Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására.										
<i>Autonómia és felelősség:</i>										
Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi a munkaköri leírásban meghatározott feladatokat. Alkalmos önálló munkavégzésre.										
A kurzus tartalma, témakörei										
Mérlegtételek értékelése. Az egyes mérleg sorokat érintő gazdasági események könyvelése, eredményre, a vagyona és az érintett adókra gyakorolt hatások figyelembevételével..										
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek										
Elméleti és gyakorlati ismertek átadása illusztratív példákon keresztül.										
Értékelés										
A megszerzett ismeretek számonkérése írásbeli dolgozat és szóbeli vizsga formájában történik. Az írásbeli dolgozatok tartalma: a gyakorlati, számítási, kettős könyvelési feladatok, pénzügyi kimutatások egyes részeinek összeállítása. A szóbeli vizsga az elméleti ismeretek, valamint a gyakorlat és az elmélet összefüggéseinek számonkérésére irányul.										
Kötelező olvasmány:										
Kozma András: Vázlatok a számvitel tanulásához 2. kötet, Keletlombard Kft., Debrecen, 2001 Az előadásokon és a szemináriumokon kiadott anyagok, feladatok és a kar Moodle oldalára feltöltött tananyagok										
Ajánlott szakirodalom:										
Róth - Adorján - Lukács – Veit: Pénzügyi számvitel, Magyar Könyvvizsgálói Kamara Oktatási Központ Kft., Budapest, 2015 Róth – Adorján – Lukács – Veit: Számviteli esettanulmányok 2015. Magyar Könyvvizsgálói Kamara Éva K (2006): Számvitelemzés II-III, Perfekt, Budapest										

Bontott tematika	
5 óra	<p>A számviteli rendszer célja és feladata, a számvitel szabályozása, számviteli alapelvek, könyvvezetés és beszámolóképzés. Az eredménykimutatás és összeállításának lehetőségei. Kiegészítő melléklet, üzleti jelentés.</p> <hr/> <p>TE: Ismeri a számviteli rendszer jellegzetességeit, a számviteli alapelveket és azok jelentőségét. Ismeri az eredménykimutatás, a kiegészítő melléklet és az üzleti jelentés lényegét, tartalmát, felépítését.</p>
5 óra	<p>Gazdasági események a valós és információs folyamatokban, rögzítésük a könyvviteli rendszerben, hatásuk az eredményre, a vagyona és az érintett adókra. Immateriális javak. Tárgyi eszközök.</p> <hr/> <p>TE: Ismeri az immateriális javak és a tárgyi eszközök fogalmát, fajtáit, értékelését és megjelenítését a pénzügyi kimutatásokban.</p>
5 óra	<p>Gazdasági események a valós és információs folyamatokban, rögzítésük a könyvviteli rendszerben, hatásuk az eredményre, a vagyona és az érintett adókra. Befektetett pénzügyi eszközök. Értékpapírok.</p> <hr/> <p>TE: Ismeri a befektetett pénzügyi eszközök és az értékpapírok fogalmát, fajtáit, értékelését és megjelenítését a pénzügyi kimutatásokban.</p>
5 óra	<p>Gazdasági események a valós és információs folyamatokban, rögzítésük a könyvviteli rendszerben, hatásuk az eredményre, a vagyona és az érintett adókra. Forgóeszközök. Készletek.</p> <hr/> <p>TE: Ismeri készletek fogalmát, fajtáit, értékelését és megjelenítését a pénzügyi kimutatásokban.</p>
5 óra	<p>Gazdasági események a valós és információs folyamatokban, rögzítésük a könyvviteli rendszerben, hatásuk az eredményre, a vagyona és az érintett adókra. Követelések. Pénzeszközök. Időbeli elhatárolások.</p> <hr/> <p>TE: Ismeri a követelések fogalmát, fajtáit, értékelését és megjelenítését a pénzügyi kimutatásokban.</p>
5 óra	<p>Gazdasági események a valós és információs folyamatokban, rögzítésük a könyvviteli rendszerben, hatásuk az eredményre, a vagyona és az érintett adókra. Saját tőke, céltartalékok, kötelezettségek.</p> <hr/> <p>TE: Ismeri a saját tőke és a céltartalék fogalmát, fajtáit, értékelését és megjelenítését a pénzügyi kimutatásokban.</p>

A tantárgy neve:	magyarul:	Számvitel III. (Vezetői számvitel)				Kódja:	GT_APSL027-17	
	angolul:	Accounting III						
Felelős oktatási egység:		Számviteli és Pénzügyi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		Számvitel I. Számvitel II.				Kódja:	GT_APSL016-17 GT_APSL021-17	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		Kollokvium	5	magyar
Levelező	x	Féléves	28	Féléves	28			
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. habil. Becsky-Nagy Patricia		beosztása:	docens
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:	Kiss Ágota		beosztása:	ügyvivő-szakértő
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
számára olyan ismeretanyagot biztosítson, amelynek elsajátítása alapot és segítséget nyújt minden vállalkozásnak az eredményességet növelő munkához, hozzájárul a vállalkozások gazdasági és pénzügyi stabilitásának megalapozásához. A vezetői beszámolási rendszerek megismerésével az irányításban résztvevők döntéseinek megalapozottságát képesek legyenek segíteni.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
- Ismeri a pénzügyi és a számviteli alapfogalmakat, a pénzügyi termékeket és piacokat, a számviteli információs rendszert, a beszámoló részeit, illetve az azt alátámasztó könyvelési folyamatokat.								
- Ismeri a pénzügyi és számviteli összefüggéseket, áttekintése van a legfontosabb elméleti megközelítésekről, elsajátította a pénzügyi és a számviteli gondolkodás alapjait.								
- Érti a vállalati gazdálkodás céljait, alapvető törvényszerűségeit.								
- Ismeri a vállalati gazdálkodás finanszírozási, számviteli-adózási alrendszerét, a vállalati finanszírozás alapelveit, közvetlen és közvetett finanszírozási formáit.								
- Elsajátította a pénzügyi, számviteli folyamatok tervezésének, szervezésének, irányításának, ellenőrzésének elméleti alapjait és gyakorlatát, az értékelés technikáit.								
<i>Képesség:</i>								
- Képes a pénzügyi és számviteli nyilvántartási rendszerek használatára.								
- Számviteli beszámolókat, pénzügyi kimutatásokat készít és elemez.								
- Számviteli politika, számviteli szabályzatok készítésére képes.								
- Gazdasági mutatók kiszámítására és azokból következtetések levonására képes.								
<i>Attitűd:</i>								
- Nyitott a pénzügyeket és számvitelt érintő jelenségek, problémák iránt, elkötelezettek a megoldásukat illetően.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
- Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi a munkaköri leírásban meghatározott feladatokat. Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A kurzus során a hallgatók megismerkednek a hozamok, költségek, valamint a fedezet elszámolásával és tervezésével. A kurzus témakörei: hozam- és költségelszámolás, költség helyi tervezett-tényleges adatok összehasonlítása és a leterheltség vizsgálata, folyamata kalkuláció készítése, folyamatköltség elszámolás, önköltség számítás.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
A hallgatók felkészüléséhez az előadásokon feldolgozott témák otthoni elsajátítása szükséges. Az elméleti anyag elsajátítását gyakorlati és számítási feladatok megoldásával segítjük. Az órai és az otthoni terhelés aránya megközelítőleg 50-50%.								

Értékelés

A félév során egy zárthelyi dolgozat megírására kerül sor, mely a vizsgaidőszakban egyszer pótolható. Eredménye beszámít a félév végi kollokvium eredményébe. Sikeres zárthelyi dolgozat esetén (eléri a 60%-ot) a hallgató szóbeli vizsgát tehet, amely 50%-os súllyal számít bele az év végi eredménybe.

Az elért átlagpontoszám (%-ok) alapján:

60 alatt:	1 (elégtelen)
60-69%:	2 (elégséges)
70-79%:	3 (közepes)
80-89%:	4 (jó)
90-100%:	5 (jeles)

Kötelező szakirodalom:

- Előadásanyag és szemináriumi feladatsorok (Moodle-ban elérhetőek!)
- Kardos Barbara – Sztanó Imre – Veress Attila [2012]: A vezetői számvitel alapjai
- Kardos Barbara – Miklósné Ács Klára – Sisa Krisztina – Veress Attila [2007]: Példatár a vezetői számvitel alapjaihoz
- Jánosa András – Paál Éva: Számvitelszervezés és vezetés II. (1.+2. fejezetek)

Ajánlott szakirodalom:

- Kondorosi Ferencné [2002]: A vezetői számvitel és elemzés alapjai
- Chadwick, Leslie [1997]: Vezetői számvitel
- Hansen, Don – Mowen, Maryanne [1997]: Management Accounting
- Bosnyák János – Gyenge Magdolna – Pavlik Livia – Székács Péterné [2009]: Vezetői számvitel
- Himber Péter – Kapásiné Buza Mária [2008]: Számvitel-elemzés II.
- Kaplan, R. S. – Atkinson, A. A.: Vezetői üzleti gazdaságtan
- A SZAKMA témához kapcsolódó szakcikkek.

Bontott tematika	
1.	<p><i>Előadás:</i> A vezetői számvitel fogalma, értelmezése, feladata, kapcsolata a pénzügyi számvittel. Költségtani ismeretek, költség, ráfordítás. A költségek jellemzői, csoportosítása.</p> <p><i>Gyakorlat:</i> A vezetői számvitel – pénzügyi számvitel kapcsolatának illusztrálása esettanulmányon keresztül. Példák megoldása az állandó és változó költségekre. Feladatok megoldása a költségváltozási tényezőre.</p> <p><i>TE:</i> A Hallgató megismeri a vezetői számvitel fogalmát, feladatait, kapcsolatát a pénzügyi számvittel, megismerkedik a költségtan fogalmaival, számításaival, képes a vállalkozások működése során felmerülő költségek csoportosítására, a költségváltozási tényező meghatározására.</p>
2.	<p><i>Előadás:</i> Költséggazdálkodás fogalma, értelmezése. A költséggazdálkodás módszerei, költségszámítások. Költségek elszámolása, célok, lehetőségek, a költségek elszámolása a számviteli törvény szerint, a költségelszámolás gyakorlata.</p> <p><i>Gyakorlat:</i> Fedezeti költségszámítás alkalmazása példákon keresztül. A határköltség-számítás bemutatása feladatokon keresztül. Elsődleges költségnem elszámolás; elsődleges költségnem, másodlagos költséghely/költségviselő elszámolás; elsődleges költséghely/költségviselő, másodlagos költségnem elszámolás gyakorlati illusztrálása.</p> <p><i>TE:</i> A Hallgató megismerkedik a költséggazdálkodás alapfogalmaival, a fedezeti költség-számítással, a költséggazdálkodás módszereivel, a határköltség-számítással, megismerkedik a 2000. évi C. törvény szerint előírt költségelszámolási módszerekkel.</p>
3.	<p><i>Előadás:</i> Kalkulációk és önköltség-számítás. Az önköltség-számítás tárgya, feladata és törvényi szabályozása. Az önköltség-számítás típusai: előkalkuláció, közbenső kalkuláció, utókalkuláció, osztókalkuláció, pótlékoló kalkuláció.</p> <p><i>Gyakorlat:</i> A kalkulációra vonatkozó esettanulmányok tárgyalása. Az önköltség-számítás lehetséges sémáinak használata. Előkalkuláció, közbenső kalkuláció, utókalkuláció. Feladatok az osztókalkuláció, pótlékoló kalkuláció módszereire.</p> <p><i>TE:</i> A Hallgató megismerkedik az önköltség-számítás szabályaival. A Hallgató képes elkészíteni, összeállítani önköltség-számítási sémákat. A hallgató képes az alábbi költségkalkulációk elvégzésére: előkalkuláció, közbenső kalkuláció, utókalkuláció osztókalkuláció, pótlékoló kalkuláció.</p>
4.	<p><i>Előadás:</i> Az önköltség-számítás módszerei: normatív kalkuláció, vegyes kalkuláció. Tevékenység alapú költség-számítási módszerek. Tevékenység alapú költség-gazdálkodás- és irányítás: gyakorlati alkalmazások.</p> <p><i>Gyakorlat:</i> Példák a normatív és vegyes kalkulációra. Tevékenység alapú költség-számítás szemléltetése. Esettanulmány feldolgozása az ABC menedzsment témakörében.</p> <p><i>TE:</i> A hallgató képes az alábbi költségkalkulációk elvégzésére: normatív és vegyes kalkuláció, megismerkedik a tevékenység-alapú költség-számítással. A hallgató tudása tovább bővül az esettanulmányok megoldásának köszönhetően.</p>

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Számvitel IV. (Éves beszámoló)						Kódja:	GT_APSL032-17	
	angolul:	Financial Accounting IV.								
2017/2018/1										
Felelős oktatási egység:		DE GTK Számviteli és Pénzügyi Intézet								
Kötelező előtanulmány neve:		Számvitel III.						Kódja:	GT_APSL027-17	
Típus		Heti óraszámok						Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat		Labor				
Nappali		Heti		Heti		Heti		gyakorlati jegy	magyar	
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	15	Féléves				
Tantárgyfelelős oktató		neve: Dékán Tamásné Dr. Orbán Ildikó						beosztása:	egyetemi docens	
<p>A kurzus célja, hogy</p> <ul style="list-style-type: none"> - a hallgatók korábbi számviteli, elemzési, pénzügyi ismertekre támaszkodva ismerjék meg: <ul style="list-style-type: none"> - a beszámoló tartalmi és formai követelményeit, - az általános és a sajátos értékelési szabályokat, - a mérleg, az eredménykimutatás, a könyvvezetés szintetizált kapcsolatrendszerét, - a kiegészítő melléklet és az üzleti jelentés általános és sajátos elemeit - a beszámolóból nyerhető információk, azok hasznosításának lehetőségeit, - egyes speciális számviteli tématerület (ellenőrzés számvitele, átalakulás számvitele, stb.) sajátosságait. 										
<p>Tanulás eredmények, kompetenciák: A logikai egymásra épülés, a belső összefüggések bemutatása a korábban, a Számvitel I.-III. keretében megtanultak ismétlését, egy magasabb szintű újrendszerezését valósítja meg.</p> <p><i>Tudás:</i> A hallgató megismeri a számvitel alapfogalmait, a számviteli információs rendszert, a beszámoló részeit, illetve az azt alátámasztó könyvelési folyamatokat, az alapvető számviteli összefüggéseket, elsajátítja a számviteli gondolkodás alapjait. Ismeri a hazai és nemzetközi számviteli szabályokat, a vállalkozások működésének (alapítás, működés, átalakulás, megszüntetés) számviteli megjelenítését.</p> <p><i>Képesség:</i> A hallgató képessé válik alapvető számviteli és kettős könyvviteli feladatok megoldására, a pénzügyi kimutatások összefüggéseinek értelmezésére, a számviteli nyilvántartási rendszerek használatára. Számviteli beszámolókat, pénzügyi kimutatásokat készít és elemez. Számviteli politika, számviteli szabályzatok készítésére képes.</p> <p><i>Attitűd:</i> A hallgató nyitott a számvitelt érintő jelenségek, problémák iránt, elkötelezett a megoldásukat illetően. Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására.</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i> Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi a munkaköri leírásban meghatározott feladatokat. Alkalmos önálló munkavégzésre (módszertan, technika kiválasztása; a munka szervezése, tervezése, irányítása; az adatok gyűjtése, rendszerezése, elemzése, értékelése; általános és szakmai fejlődése).</p>										
<p>A kurzus tartalma, témakörei</p> <p>A beszámoló tartalmi és formai követelményei, az általános és a sajátos értékelési szabályok, a mérleg, az eredménykimutatás, a könyvvezetés szintetizált kapcsolatrendszere, a kiegészítő melléklet és az üzleti jelentés általános és sajátos elemei, a beszámolóból nyerhető információk, azok hasznosításának lehetőségei, egyes speciális számviteli tématerület (ellenőrzés számvitele, átalakulás számvitele, stb.) sajátosságai.</p>										
<p>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek</p> <p>Elméleti és gyakorlati ismertek átadása illusztratív példákon keresztül, teammunka keretében, valamint önálló felkészüléssel.</p>										
<p>Értékelés</p> <p>Számviteli beszámoló alapismeretekből írásbeli dolgozat megírása (10 minimumkérdésből 30 perces írásbeli megírása) az aláírás feltétele. A vizsgaidőszakban a megszerzett ismeretek számonkérése gyakorlati írásbeli vizsgadolgozat (egy éves beszámoló és részfeladatainak összeállításából álló feladatsor) formájában történik.</p>										

Kötelező olvasmány:

Kozma András: Vázlatok a számvitel tanulásához 3. kötet, Keletlombard Kft., Debrecen, 2001
 Róth – Adorján – Lukács – Veit: Számviteli esettanulmányok 2015. Magyar Könyvvizsgálói Kamara
 Az előadásokon és a szemináriumokon kiadott anyagok, feladatok és a kar Moodle oldalára feltöltött tananyagok

Ajánlott szakirodalom:

Bartha Ágnes - Gellért Henriett – Madarasiné dr. Szirmai Andrea: Nemzetközi számviteli ismeretek, Perfekt, 2016
 Lakatos – Kovács – Mohl – Rózsa – Szirmai: NEMZETKÖZI PÉNZÜGYI BESZÁMOLÁSI STANDARDOK elmélete és gyakorlata 2013. Magyarázatok és példák. MKVK
 2000. évi C. törvény a számvitelről

Bontott tematika	
5 óra	<p>A számvitel, beszámolás hazai és nemzetközi szabályozása. A számvitelről szóló 2000. évi C. törvény. A Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok (IFRS-ek) rendszere. Az éves beszámolóra vonatkozó általános szabályok. Az éves beszámoló tartalma, részei. Az éves beszámoló adattartalma, szerkezeti felépítése. Közbenső mérleg. Főkönyvi kivonat. Kiegészítő Melléklet. Üzleti jelentés. Nyilvánosságra hozatal. Könyvvizsgálat.</p> <hr/> <p>TE: Ismeri a számviteli szabályozás hazai és nemzetközi vonatkozásait. Ismeri az éves beszámoló tartalmát, részeit, képes azok összeállítására.</p>
5 óra	<p>A mérlegtételek értékelésének általános szabályai. a beszerzési érték, az értékcsökkenés, az értékvesztés. A befektetett eszközök a mérlegben: az immateriális javak, a tárgyi eszközök, a befektetett pénzügyi eszközök.</p> <hr/> <p>TE: Ismeri és alkalmazni tudja az alapvető értékelési eljárásokat. Ismeri a befektetett eszközök fogalmát, fajtáit, értékelését és megjelenítését a pénzügyi kimutatásokban.</p>
5 óra	<p>A forgóeszközök a mérlegben: készletek, követelések, pénzeszközök, értékpapírok és időbeli elhatárolások. Saját tőke a mérlegben.</p> <hr/> <p>TE: Ismeri a készletek, követelések, értékpapírok, pénzeszközök és időbeli elhatárolások, valamint a saját tőke fogalmát, fajtáit, értékelését és megjelenítését a pénzügyi kimutatásokban.</p>
5 óra	<p>Céltartalékok a mérlegben. Kötelezettségek a mérlegben. Az adózott eredmény. Az eredményszámlák könyvelési tételei. Az eredményszámlák zárása Az eredménykimutatás fogalma, fajtái, formái Költségek az eredménykimutatásban. Értékesítés elszámolt önköltsége és ráfordítások az eredménykimutatásban. Ráfordítások és bevételek az eredménykimutatásban</p> <hr/> <p>TE: Ismeri a céltartalék, kötelezettségek fogalmát, fajtáit, értékelését és megjelenítését a pénzügyi kimutatásokban. Ismeri az adózott eredmény meghatározását, az egyes eredménytételek megjelenítését, az eredményszámlák zárásának folyamatát. Ismeri az eredménykimutatás összeállításának lehetőségeit, a költségek, ráfordítások, bevételek fajtáit, megjelenítési lehetőségeit.</p>
5 óra	<p>Az ellenőrzés, az átalakulás, és az előtársaságok számviteli feladatai. TE: Ismeri az ellenőrzés, az átalakulási folyamatok, az előtársasági időszak lényegét, a sajátos számviteli vonatkozásokat.</p>

A tantárgy neve:	magyarul:	Vállalati pénzügyek I.				Kódja:	GT_APSL022-17	
	angolul:	Corporate Finance I.						
Felelős oktatási egység:		Számviteli és Pénzügyi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		Pénzügytan				Kódja:	GT_APSL009-17	
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		gyakorlati jegy	6	magyar
Levelező	X	Féléves	28	Féléves	28			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. habil. Rózsa Andrea			beosztása:	adjunktus	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:	Dr. habil. Becsky-Nagy Patricia Dr. habil. Rózsa Andrea Droppa Dóra Fazekas Balázs			beosztása	egyetemi docens PhD hallgató PhD hallgató	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók a vállalati pénzügyek I. tárgy keretein belül megismerkedjenek a pénzügyi menedzsment alapjaival és a vállalatok pénzügyi folyamataival, az azokhoz kapcsolódó elemzési módszerekkel. A kurzus feltételeit teljesítő Hallgatók képesek átlátni és értékelni a vállalati gazdálkodási döntéseket és azok éves beszámolóra gyakorolt hatását.</p>								
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i> Ismeri a pénzügy és a számvitel alapfogalmait, a pénzügyi termékeket és piacokat, a számviteli információs rendszert, a beszámoló részeit, illetve az azt alátámasztó könyvelési folyamatokat. Ismeri a pénzügyi és számviteli összefüggéseket, áttekintése van a legfontosabb elméleti megközelítésekről, elsajátította a pénzügyi és a számviteli gondolkodás alapjait is. Ismeri a vállalati gazdálkodás finanszírozási, számviteli-adózási alrendszerét, a vállalati finanszírozás alapelveit, közvetlen és közvetett finanszírozás formáit is.</p> <p><i>Képesség:</i> Képes a pénzügyi, befektetési, finanszírozási, beruházási döntések előkészítésére, a hitelkérelmek, pénzügyi tervek, pályázatok készítésére, értékelésére is. Gazdasági mutatók kiszámítására és azokból következtetések levonására képes.</p> <p><i>Attitűd:</i> Nyitott a pénzügyeket és számvitelt érintő jelenségek, problémák iránt, elkötelezettek a megoldásukat illetően is.</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i> Alkalmas önálló munkavégzésre (módszertan, technika kiválasztása; a munka szervezése, tervezése, irányítása; az adatok gyűjtése, rendszerezése, elemzése, értékelése; általános és szakmai fejlődése).</p>								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <p>A kurzus során az éves beszámoló ismeretére, és adataira alapozva - a pénzáramlás szemléletet használva - a vállalati teljesítmény értékelése, a forgótőke menedzsment, és ezen belül a készpénz- és követelésmenedzsment; majd a kockázat alapjai, a fedezetszámítás és tőkeáttétel témaköröket dolgozzuk fel. A félév végén a pénz időértékére vonatkozó alapvető ismereteket tekintjük át, ezzel alapozzuk meg a következő félév hosszú távú pénzügyi menedzsmenthez kapcsolódó, értékelési témaköreit.</p>								
<p>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek</p> <p>A Hallgatók felkészüléséhez az előadásokon feldolgozott témák otthoni elsajátítása szükséges. Az elméleti anyag elsajátítását gyakorlati és számítási feladatok megoldásával segítjük. A gyakorlatok során excel segítségével végezzük a számítási feladatokat. Az órai és az otthoni terhelés aránya megközelítőleg 50-50%.</p>								

Értékelés

Vizsgaidőszakban írásbeli kollokviumi időpontok vannak meghirdetve. A vizsga során Moodle tesztet és egy Excel feladatokat kell megírni. A Moodle tesztek a tananyaghoz kapcsolódó feleletválasztós kérdéseket, és igaz-hamis állításokat tartalmaznak. Az Excel feladatmegoldás az órákon megoldott Excel példákhoz hasonló feladatokat tartalmaz.

A kollokviumok fogalmakat, és rövid összefüggéseket (esetleg igaz-hamis állításokat, teszteket), valamint a szemináriumokon megoldott problémákhoz hasonló feladatokat tartalmaznak. Az eredmény számítása: Moodle teszt (40%), Excel feladatok (60%).

Az elért átlagpontoszám (%-ok) alapján:

50% alatt:	nincs aláírás
60% alatt:	1, elégtelen
60-69%:	2, elégséges
70-79%:	3, közepes
80-89%:	4, jó
90-100%:	5, jeles

Kötelező szakirodalom:

Előadásanyag és szemináriumi feladatsorok (Moodle-ban elérhetőek!)

Tankönyv: Brealey-Myers: Modern vállalati pénzügyek

Bélyácz Iván: A vállalati pénzügyek alapjai

Ajánlott szakirodalom:

Pálinkó-Szabó: Vállalati pénzügyek, BME

Illés Ivánné: Társaságok pénzügyei

Heti bontott tematika	
1.	<p>Előadás: Vállalati pénzügyek, pénzügyi irányítás elméleti alapjai, gazdálkodási alapelvek, tudományos eredmények. Az éves beszámoló, és a cash flow kimutatás. Pénzügyi kimutatások elemzése I.</p> <p>Gyakorlat: Tematika és követelményrendszer, esettanulmány feldolgozása. Vállalati adatsor elemzése, cash flow kimutatás felépítése. Adatsorok alapján likviditási, tőkeszerkezeti, forgási sebesség mutatók számítása és értékelése.</p> <p>A Hallgató megismeri a pénzügyi gondolkodás mérföldköveit. A Hallgató képes az éves beszámoló adatait értelmezni pénzügyi szemlélettel. A Hallgató képes felmérni egy vállalkozás rövid- és hosszú távú fizetőképességét, hatékonyságot elemezni forgási sebesség alapján.</p>
2.	<p>Előadás: Pénzügyi kimutatások elemzése I., Forgótőke menedzsment. Készpénzmenedzsment.</p> <p>Gyakorlat: Jövedelmezőség, CF alapú mutatók és piaci érték mutatók. Pénzciklus és működési ciklus. Készpénzmenedzsment.</p> <p>A Hallgató képes felmérni egy vállalkozás jövedelmezőségi helyzetét, pénztermelő képességét, általános piaci megítélését. A Hallgató képes a működési- és pénzciklus elemzési keretrendszerében értékelni a vállalkozás forgótőke-gazdálkodásának hatékonyságát. A Hallgatók a megismert modellek alapján képesek elemezni a vállalkozások készpénz-gazdálkodásának hatékonyságát.</p>
3.	<p>Előadás: Követelésmenedzsment, Fedezetszámítás, Tőkeáttétel</p> <p>Gyakorlás: Követelésmenedzsment, Fedezetszámítás, DOL, DFL, DCL számítások.</p> <p>A Hallgató megismeri a követelések menedzselésének koncepcióját. A Hallgató képes a vállalkozás működését a fedezetszámítás eszközeivel elemezni. A Hallgatók megismerik a vállalkozások működési és finanszírozási kockázatait és azok mérésének eszközeit.</p>
4.	<p>Előadás: Komplex iparági alkalmazások. A pénz időértéke I., II.,</p> <p>Gyakorlat: A korábban elsajátított módszerek komplex alkalmazása összetett feladatokon keresztül. Az időérték számítási feladatok PV, FV, EIR. Az időérték számítási feladatok: évjáradék, örökjáradék.</p> <p>A Hallgatók képesek komplex képet alkotni a vállalkozás vagyoni, pénzügyi és jövedelmezőségi helyzetéről. A Hallgatók megismeri az időérték-számítás alapjait és egyszerű alkalmazási területeit. A Hallgató képes pénzáramlás-sorozatokat értékelni.</p>

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Vállalati pénzügyek II.				Kódja:	GT_APSL028-17	
	angolul:	Corporate Finance II.						
Felelős oktatási egység:		Számviteli és Pénzügyi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		Vállalati pénzügyek I.				Kódja:	GT_APSL022-17	
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		Kollokvium	6	magyar
Levelező	X	Féléves	28	Féléves	28			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. habil. Rózsa Andrea			beosztása:	adjunktus	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:	Dr. habil. Becsky-Nagy Patricia Dr. habil. Rózsa Andrea Droppa Dóra Fazekas Balázs			beosztása	egyetemi docens PhD hallgató PhD hallgató	
A kurzus célja , hogy a hallgatók megismerjék a vállalatok hosszú távú pénzügyi menedzsmentjének és finanszírozásának alap-kérdéseivel								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<p><i>Tudás:</i> Ismeri a pénzügy és a számvitel alapfogalmait, a pénzügyi termékeket és piacokat, a számviteli információs rendszert, a beszámoló részeit, illetve az azt alátámasztó könyvelési folyamatokat. Ismeri a pénzügyi és számviteli összefüggéseket, áttekintése van a legfontosabb elméleti megközelítésekről, elsajátította a pénzügyi és a számviteli gondolkodás alapjait is. Ismeri a vállalati gazdálkodás finanszírozási, számviteli-adózási alrendszerét, a vállalati finanszírozás alapelveit, közvetlen és közvetett finanszírozás formáit is.</p> <p><i>Képesség:</i> Képes a pénzügyi, befektetési, finanszírozási, beruházási döntések előkészítésére, a hitelkérelmek, pénzügyi tervek, pályázatok készítésére, értékelésére is. Gazdasági mutatók kiszámítására és azokból következtetések levonására képes.</p> <p><i>Attitűd:</i> Nyitott a pénzügyeket és számvitelt érintő jelenségek, problémák iránt, elkötelezettek a megoldásukat illetően is.</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i> Alkalmos önálló munkavégzésre (módszertan, technika kiválasztása; a munka szervezése, tervezése, irányítása; az adatok gyűjtése, rendszerezése, elemzése, értékelése; általános és szakmai fejlődése).</p>								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A kurzus során a Hallgatók megismerkednek a beruházási döntésekkel, a pénzügyi befektetési lehetőségekkel, a kötvények és részvények értékelésével, a tőkeköltség számításával, a portfólió menedzsment és a tőkepiaci értékelés alapjaival, főbb jellemzőivel.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
A Hallgatók felkészüléséhez az előadásokon feldolgozott témák otthoni elsajátítása szükséges. Az elméleti anyag elsajátítását gyakorlati és számítási feladatok megoldásával segítjük. A gyakorlatok során excel segítségével végezzük a számítási feladatokat. Az órai és az otthoni terhelés aránya megközelítőleg 50-50%.								
Értékelés								
A kollokvium írásbeli és szóbeli részből tevődik össze. Az írásbeli rész a Moodle rendszerben megírásra kerülő elméleti, és excelben megoldásra kerülő gyakorlati feladatokból áll (60%tól: 2, 70%tól: 3, 80%tól: 4, 90%tól: 5). Szóbeli rész érdemjegye: Vállalati Pénzügyek 1 beugró kérdésekkel Vállalati Pénzügyek 2 tételsor alapján. A VPI								

beugró kérdések és a VP2 szóbeli tételsor szintén elérhető a Moodle rendszeren keresztül. Sikertelen szóbeli rész (sikertelen beugró vagy sikertelen tételfejelet) elégtelen kollokviumi jegyet eredményez. Minden más esetben a kollokviumi jegyet a gyakorlati és a szóbeli rész átlaga adja. Kétes jegy esetén plusz kérdés alapján a vizsgáztató dönt. Aki a gyakorlati részt 90% fölötti eredménnyel teljesíti: mentesül a szóbeli vizsga kötelezettség alól.

Az elért átlagpontoszám (%-ok) alapján:

50% alatt:	nincs aláírás
60% alatt:	1, elégtelen
60-69%:	2, elégséges
70-79%:	3, közepes
80-89%:	4, jó
90-100%:	5, jeles

Vizsgaidőszakban minden héten írásbeli kollokviumi időpont van meghirdetve. A kollokviumok szintén fogalmakat, és rövid összefüggéseket (esetleg igaz-hamis állításokat, tesztek), valamint a szemináriumokon megoldott problémákhoz hasonló feladatokat tartalmaznak.

Kötelező szakirodalom:

Előadásanyag és szemináriumi feladatsorok (Moodle-ban elérhetőek!)
Tankönyv: Brealey-Myers: Modern vállalati pénzügyek
Bélyácz Iván: A vállalati pénzügyek alapjai

Ajánlott szakirodalom:

Pálinkó-Szabó: Vállalati pénzügyek, BME
Illés Ivánné: Társaságok pénzügyei

Heti bontott tematika	
1.	<p>Előadás: Bevezetés, követelményrendszer, beruházási döntési módszerek I., Beruházási döntési módszerek II., A finanszírozás alapjai, a kötvényfinanszírozás. A kötvény és értékelése.</p> <p>Gyakorlat: Értékelési alapismeretek, beruházási döntések. Azonos és eltérő élettartamú beruházások összehasonlítása. Kötvények értékelése. Kötvények értékelése és a jellemzésükre használt mutatók számítása.</p> <p>A Hallgató birtokába kerül a beruházások értékeléséhez szükséges alapvető ismereteknek. A Hallgató a többféle módszerrel képes a befektetések széles skálájának értékelésére, összevetésére. A Hallgató ismeri a pénzügyi eszközök értékelésének alapelveit. A Hallgató a kötvényeket különböző aspektusai alapján képes értékelni.</p>
2.	<p>Előadás: A részvény és értékelése. Tőkeköltség számítás. WACC. Tőkeköltség és beruházási döntések.</p> <p>Gyakorlat: Részvények értékelése. WACC számítás. WACC alkalmazása beruházási számítások során.</p> <p>A Hallgató tud részvényt értékelni. A Hallgató képes számba venni a források költségeit. A Hallgató szintetizálva a beruházás-értékelési módszereket és a WACC metodikát képes átfogóan meghatározni a projektek során megvalósuló értékkepződést.</p>
3.	<p>Előadás: Kockázat és hasznosság. Portfólióelmélet I., Portfólióelmélet II.</p> <p>Gyakorlat: A hozam és kockázat mérése. Kockázatos és kockázatmentes eszköz allokációja. Két kockázatos eszköz allokációja</p> <p>A Hallgató képes az egyedi befektetések hozam-kockázati karakterisztikájának lefestésére. A Hallgató megismeri a portfólió-alkotás alapjait. A Hallgató megismeri a hatékony portfóliók kialakításának metodikáját.</p>
4.	<p>Előadás: A CAPM modell. A tőkepiaci értékelés összefoglalása. Származékos ügyletek alapjai, Összefoglalás</p> <p>Gyakorlat: A CAPM alkalmazása. Komplex befektetési számítások. Derivatívákhoz kapcsolódó alapvető számítások.</p> <p>A Hallgató képes a leginkább elterjedt eszközárzási modell alkalmazására. A Hallgató átlátja a portfólió-alkotási és értékelési technikák és alapelvek komplex szisztémáját. A hallgató képes átlátni a származtatott termékek alapvető jellemzőit.</p>

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Gazdasági elemzés				Kódja:	GT_APSL029-17	
	angolul:	Business analysis						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Számviteli és Pénzügyi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	5	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Fenyves Veronika			beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:	Tömöri Gergő			beosztása:	PhD hallgató	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók</p> <ul style="list-style-type: none"> - A hallgatók megismerjék azokat a piaci, termelő-szolgáltató és kereskedelmi elemző-értékelő feladatokkal ismertetjük meg (kiemelve a valamennyi tevékenységnél alkalmazható módszereket, külön tárgyalva az egyes tevékenységek sajátos elemzési feladatait), amelyeket majd a gazdasági életben hasznosítani tudnak. <p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i> Ismeri a számviteli összefüggéseket, áttekintése van a legfontosabb elméleti megközelítésekről, elsajátította a a számviteli gondolkodás alapjait. Elsajátította a számviteli folyamatok elemzésének elméleti alapjait és gyakorlatát, az értékelés technikáit.</p> <p><i>Képesség:</i> A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.</p> <p><i>Attitűd:</i> Nyitott a pénzügyeket és számvitelt érintő jelenségek, problémák iránt, elkötelezettek a megoldásukat illetően</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i> Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi a munkaköri leírásban meghatározott feladatokat. Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. Az elemzésekért, következtetéseikért és döntéseikért felelősséget vállal.</p>								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <p>A hallgatókat olyan piaci, termelő-szolgáltató és kereskedelmi elemző-értékelő feladatokkal ismertetjük meg (kiemelve a valamennyi tevékenységnél alkalmazható módszereket, külön tárgyalva az egyes tevékenységek sajátos elemzési feladatait), amelyeket majd a gazdasági életben hasznosítani tudnak.</p>								
<p>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek</p> <p>Az előadások keretében a hallgatók a gazdasági elemzéssel kapcsolatos jellemzőkkel, feladatokkal és módszerekkel ismerkednek meg. A gyakorlatokon pedig olyan számításokat végeznek, oldanak meg, amelyek biztosítják, hogy kellő gyakorlatot szerezzenek a gazdasági elemzéshez, ok-okozati összefüggések feltárásához.</p>								
<p>Értékelés</p> <p>A hallgatók számonkérése 3 részből tevődik össze:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. a gyakorlatokon megoldott feladatokhoz hasonló feladatok megoldása 2 alkalommal (25-25%), 2. szóbeli vizsga tételsor alapján (50%). 								
<p>Kötelező szakirodalom:</p> <p>Órai tananyag és a Moodle-ra feltett anyagok. Béhm I. - Zémán Z. (2016): A pénzügyi menedzsment controll elemzési eszköztára Akadémia Kiadó Zrt. ISBN: 9789630597746</p>								

Dr. Birher Ilona – Dr. Pucsek József: Vállalkozások tevékenységének gazdasági elemzése, Perfekt Kiadó Rt, Budapest, 2012.
Blumné Bán Erika – Kresalek Péter: A vállalati tevékenységek elemzésének módszertana I. Perfekt Kiadó Rt, Budapest, 2011.
Dr. Pucsek József – Dr. Szántó Imre: A vállalati tevékenységek elemzésének módszertana II. Perfekt Kiadó Rt, Budapest, 2011.
Dr. Bíró Tibor – Kresalek Péter - Dr. Pucsek József – Dr. Szántó Imre: Vállalkozások tevékenységének komplex elemzése, Perfekt Kiadó Rt, Budapest, 2016.

Ajánlott szakirodalom:

K Adorján – Lukács – Róth –Veit: Számvitel és elemzés, Magyar Könyvvizsgálói Kamara Oktatási Központ Kft, Budapest, 2003.;
Dr. Szűcs István: Alkalmazott statisztika, Agroinform Kiadó, 2002.,
SZAKMA, Controller Info folyóirat aktuális számai. R. Subramanyam, John W (2014): Financial Statement

Tematika

A gazdasági elemzés általános vonatkozásai. A vállalkozások elemzésének módszertani alapjai, Számviteli alapismeretek ismételése. A beszámoló, mint az elemzés információbázisa. A termelési érték elemzése. Az áruforgalom elemzése. Munkaerő és bérgazdálkodás elemzése. Tárgyi eszközökkel való ellátottság vizsgálata, tárgyi eszköz állomány elemzése. Készletgazdálkodás elemzése. A piaci tevékenység elemzése. Vagyoni, pénzügyi, jövedelmezőségi helyzet elemzése. Költségelemzés

A hallgató képes lesz különbséget tenni a különböző elemzési típusok között, alkalmazni tudja a statisztikában tanult módszereket. A hallgató képes átlátni a beszámolót, összefüggéseket megállapítani. A hallgató képes a termelési érték különböző típusainak kiszámítására, elemzésére. A hallgató képes az áruforgalom elemzésére. A hallgató képes a munkaerő és bérgazdálkodás elemzésére. A hallgató képes a tárgyi eszközökkel való ellátottság vizsgálatára, tárgyi eszköz állomány elemzésére. A hallgató képes a Készletgazdálkodás elemzésére. A hallgató képes a piaci tevékenység, a vagyoni, a pénzügyi, a jövedelmezőségi helyzet és a költségek elemzésére.

A tantárgy neve:	magyarul:	Pénzügyi és számviteli informatika				Kódja:	GT_APSL034-17	
	angolul:	Financial and accounting information technology						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Számviteli és Pénzügyi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		Számvitel II.				Kódja:	GT_APSL021-17	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		Gyakorlati jegy	3	magyar
Levelező	x	Féléves	14	Féléves	14			
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Rózsa Attila		beosztása:	egyetemi adjunktus	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:		-		beosztása	-	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók elsajátítsák a rendszerben való gondolkodás képességét, átlássák a számviteli információs rendszerek összefüggéseit. A kurzus során kezdetben a hallgatók rendszer- és információelméleti alapokat sajátítanak el. Később erre alapozva a számviteli információs rendszer felépítését, működését, alrendszereinek kapcsolatát tanulmányozzuk, különös tekintettel a munka alapját képező bizonylatokra és kódokra, valamint a rendszerből nyerhető kimutatásokra.</p> <p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Ismeri a számviteli információs rendszert, annak inputjait (bizonylatokat) és outputjait (listák, kimutatások, beszámoló), valamint a rendszerben végbemenő folyamatokat. - Elsajátította a pénzügyi, számviteli folyamatok tervezésének, szervezésének elméleti alapjait és gyakorlatát. <p><i>Képesség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Számviteli információs rendszert tervez, szervez, irányít. - Képes a pénzügyi és a számviteli nyilvántartási rendszerek használatára. - Pénzügyi kimutatásokat készít. <p><i>Attitűd:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - A minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, proaktív magatartást tanúsít, projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező. - Nyitott a pénzügyek és számvitelt érintő jelenségek, problémák iránt, elkötelezett a megoldásukat illetően. <p><i>Autonómia és felelősség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi a munkaköri leírásban meghatározott feladatokat. - Önállóan vezet, szervez, irányít gazdálkodó szervezetben szervezeti egységet, munkacsoportot, illetve vállalkozást, kisebb gazdálkodó szervezetet, felelősséget vállalva a szervezetért és a munkatársakért. - Alkalmas önálló munkavégzésre a számviteli információs rendszer felépítése, megszervezése és működtetése terén. 								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <p>Rendszer- és információelméleti alapismeretek, szervezéstechnológiai alapismeretek, rendszerszervezési ismeretek (számviteli rendszerek szervezése).</p>								
<p>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek</p> <p>Az előadás során interaktív módon történő rávezetés az új ismereteknek a korábban megszerzett ismeretekkel való kapcsolatára, közös gyakorlati példa megoldás az oktatóval, önálló gyakorlati példa megoldás tanórán és azon kívül.</p>								
<p>Értékelés</p> <p>A megfelelő felkészülés érdekében elvárt és ajánlott az előadásokon való részvétel. A gyakorlati órákon megengedett hiányzás mértéke TVSZ szerint. A gyakorlati jegy alapjául két alkalommal írásbeli számonkérésre kerül sor. Ezen kívül a végső osztályzat kialakulásához az előadásokon való részvétel is beszámításra kerül (maximum 6 %).</p>								

A gyakorlati jegy a számonkérések eredményéből, valamint az előadásokon való részvétel alapján kerül meghatározásra. A két írásbeli számonkérésen egyenként minimum 50 %-os eredményt kell elérni. Pótlás egy alkalommal lehetséges, a vizsgaidőszakban előre egyeztetett időpontban.

A végső osztályzat kialakulása:

<= 59 %	elégtelen
>= 60 és < 69 %	elégséges
>= 70 és < 79 %	közepes
>= 80 és < 89 %	jó
>= 90 %	jeles

Kötelező szakirodalom:

Paál Éva: Számvitelszervezés a vállalkozásoknál, MKVKOK, 2009

Paál Éva: Gyakorlófüzet a számvitelszervezéshez, MKVKOK, 2009

Ajánlott szakirodalom:

Hős A.-Lakatos L.P.: Számvitelszervezés, Budapesti Corvinus Egyetem, 2004

Bács Z.-Várallyai L: Ügyviteli ismeretek. Campus Kiadó 2004

Paál Éva: Számvitelszervezés és vezetés I. 066-I/2001. Perfekt

Jánosa András - Paál Éva: Számvitelszervezés és vezetés II. 066-II/2001. Perfekt

Jánosa András - Paál Éva: Munkafüzet a Számvitelszervezés és vezetés című tananyaghoz. 066-M/2001. Perfekt

Paál Éva: Feladatgyűjtemény a számvitelszervezés tantárgyhoz. 066-Fgy/2004. Perfekt

Heti bontott tematika	
	A rendszer fogalma, csoportosítása. A rendszerek összetevői, vizsgálati módszerei. A rendszerek irányítása. A gazdasági rendszer. Az információrendszer. TE* Igaz-hamis és teszt típusú feladatok megoldása a felsorolt témakörökben.
	A szervezés fogalma. A számítógépes rendszer kialakításához kapcsolódó szervezési munkák. Hálótervezési módszerek. TE Időtervezés és költségtervezés, CPM (kritikus út módszere) gyakorlati alkalmazása.
	A helyzetfelmérés módszerei. A helyzetfelmérés elemzése, értékelése. Diagramok, folyamatábrák, táblázatok, mátrixok, összetett módszerek. TE Információs folyamatábra, bizonylati út ábra, döntési tábla, információs mátrix elkészítése.
	A számítógépes rendszer megtervezése. Az adatok körének meghatározása. A kódszámrendszer kidolgozása. TE Az adatok közötti kapcsolat fokának meghatározása, kódszám tervezés.
	A bizonylatok megtervezése. Az inputok megtervezése. Az outputok megtervezése. TE Output tervezés: listák, kimutatások megtervezése rendezettség és összefokokozatok megjelölése mellett.
	1 zárthelyi dolgozat megírása
	A számítógépes rendszer bevezetése. A működő rendszer értékelése. Komplex rendszertervezési módszerek. A számviteli információrendszer jellemzői és modellje. A bizonylatok, nyilvántartások, egyeztetés, zárás, feladás, leltár. TE A számviteli információrendszer modelljének és működésének bemutatása.
	A főkönyvi rendszer bemutatása. Beruházások nyilvántartása az eszközrendszerben. TE Főkönyvi rendszerrel kapcsolatos egyszerű rendszerszervezési feladatok megoldása.
	Immateriális javak és aktivált tárgyi eszközök nyilvántartása az eszközrendszerben. TE Eszközrendszerrel kapcsolatos egyszerű rendszerszervezési feladatok megoldása.
	A készletrendszer bemutatása. TE Készletrendszerrel kapcsolatos közepes nehézségű rendszerszervezési feladatok megoldása.
	A pénzügyi rendszer bemutatása (hitelintézeti kapcsolatok bonyolítása, pénztári feladatok ellátása, partnerkapcsolatok bonyolítása, költségvetési kapcsolatok bonyolítása. pénzügyi levelezés, befektetett pénzügyi eszközök elszámolása). TE Eddig tanult rendszerekkel kapcsolatos közepes nehézségű rendszerszervezési feladatok megoldása.
	A munkaügyi rendszer bemutatása. TE Eddig tanult rendszerekkel kapcsolatos bonyolult rendszerszervezési feladatok megoldása.
	A termelési rendszer bemutatása. TE A termelési rendszerrel kapcsolatos bonyolult rendszerszervezési feladatok megoldása.
	2. zárthelyi dolgozat megírása

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Controlling				Kódja:	GT_APSL035-17	
	angolul:	Controlling						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Számviteli és Pénzügyi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	x	Heti	2	Heti	2	kollokvium	5	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Fenyves Veronika			beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:	Tömöri Gergő			beosztása:	PhD hallgató	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók</p> <ul style="list-style-type: none"> - A hallgatók megismertetése a controlling fogalmával, funkciójával. - A hallgatók részére a controllingrendszer vállalaton belüli helyének és alapvető alrendszerének bemutatása. - A hallgatók megismertetése a controlling funkcionális területi sajátosságaival, ismertek nyújtása a controlling gyakorlati megvalósulásairól. <p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i> Ismeri a számviteli összefüggéseket, áttekintése van a legfontosabb elméleti megközelítésekről, elsajátította a a számviteli gondolkodás alapjait. Elsajátította a számviteli folyamatok elemzésének elméleti alapjait és gyakorlatát, az értékelés technikáit.</p> <p><i>Képesség:</i> A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.</p> <p><i>Attitűd:</i> Nyitott a pénzügyeket és számvitelt érintő jelenségek, problémák iránt, elkötelezettek a megoldásukat illetően</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i> Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi a munkaköri leírásban meghatározott feladatokat. Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal.</p>								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <p>A hallgatók megismertetése a controlling fogalmával, funkciójával. A controllingrendszer vállalaton belüli helyének és alapvető alrendszerének bemutatása. A controlling funkcionális területi sajátosságainak megismerése, ismertek nyújtása a controlling gyakorlati megvalósulásairól.</p>								
<p>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek</p> <p>Az előadások keretében a hallgatók a controllinggal kapcsolatos jellemzőkkel, feladatokkal és módszerekkel ismerkednek meg. A gyakorlatokon pedig olyan számításokat, esettanulmányokat végeznek, oldanak meg, amelyek biztosítják, hogy kellő gyakorlatot szerezzenek a controlling területén, a döntéstámogatásban, ok-okozati összefüggések feltárásában.</p>								
<p>Értékelés</p> <p>A hallgatók számonkérése 3 részből tevődik össze:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. a gyakorlatokon megoldott feladatokhoz hasonló feladatok megoldása 2 alkalommal (25-25%), 2. szóbeli vizsga tételsor alapján (50%). 								

Kötelező szakirodalom:

Órai tananyag és a Moodle-ra feltett anyagok.

Béhm I. - Zémán Z. (2016): A pénzügyi menedzsment kontroll elemzési eszköztára Akadémia Kiadó Zrt. ISBN: 9789630597746

Laáb Ágnes. Döntéstámogató vezetői számvitel Complex Kiadó Kft. Budapest 2011

Robert N. Anthony – Vijay Govindarajan: Menedzserkontroll-rendszerek Pánem Könyvkiadó Kft. Budapest 2013. ISBN: 9789635455126

Maczó K. (szerk.): Controlling a gyakorlatban, Kempelen Farkas Hallgatói Információs Központ, 2007., <http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tkt/controlling-gyakorlatban/ch01.html>

Ajánlott szakirodalom:

Horváth & Partners CONTROLLING Út egy hatékony controlling rendszerhez Complex Kiadó Kft. Budapest 2007

Kaplan, Robert S. – Atkinson, Anthony A.: Vezetői üzleti gazdaságtan – haladó vezetői számvitel. Panem Könyvkiadó Kft. Budapest 2003.

Wileman A: Költségmenedzsment – a hatékony költséggazdálkodás és – csökkentés stratégiái HVG Kiadó, Budapest 2009

Anthony, R. and Govindarajan, V., 2007. Management Control Systems, Chicago, Mc-Graw-Hill IRWIN

SZAKMA, Controller Info folyóirat aktuális számai. R. Subramanyam, John W (2014): Financial Statement

Tematika

A controlling fogalma, a controlling koncepció lényege. A vállalati controlling szervezet. A vállalati controlling rendszer és működése. Vállalati controlling rendszerek kialakítása. A controller és feladata. Felelősségelv érvényesülése a vállalatnál. Felelősségi központok. A tervezés szerepe a vállalatok életében. Vállalati tervezés. Stratégiai és operatív tervezés. A teljesítmény mérés. Vállalati teljesítménymérési rendszerek. A controlling informatikai támogatása. Funkcionális controlling alrendszerek : költség és eredmény controlling, pénzügyi controlling további controlling területek. Controlling a gyakorlatban

A hallgató képes átlátni a controlling szerepét és helyét a vezetői döntéstámogatásban. A hallgató képes átlátni a különböző controlling szervezetek működését. A hallgató képes szerepet vállalni a controlling szervezet kialakításában. A hallgató képes átlátni a controller feladatait. A hallgató megismeri a felelősségi központokat, szerepüket. A hallgató megismeri a tervezés szerepét, képes a tervezési módszerek alkalmazására. A hallgató képes a teljesítménymérési rendszerek alkalmazására. A hallgató megismeri a controlling informatikai támogatottságát. A hallgató képes értelmezni a különböző controlling alrendszereket. A hallgató megismeri egy vállalkozás controlling rendszerét

A tantárgy neve:	magyarul:	Vállalat és vagyoneértékelés				Kódja:	GT_APSL036-17	
	angolul:	Corporate Valuation						
Felelős oktatási egység:		GTK Számviteli és Pénzügyi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		Vállalati Pénzügyek 2				Kódja:	GT_APSL028	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		K	5	magyar
Levelező	X	Féléves	106	Féléves	106			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. habil Rózsa Andrea			beosztása:	adjunktus	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:	Dr. Szabó Andrea, Dr. Kiss Anita			beosztása	adjunktus	
A kurzus célja:								
<p>A vállalati pénzügyi döntések középpontjában, a stabil fizetőképesség fenntartása mellett, a vállalat folyamatos értéknövekedése áll. A vállalat- és vagyoneértékelés tantárgy általános célja egyrészt a reális piaci ár meghatározása (becslése), elismertetése pl. eladás, fúzió, felvásárlás, vagy likvidálás esetén; másrészt a vállalati értékalakulás folyamatos követése. Az általános, eszköz- és vállalatértékelési módszerek három fő csoport köré szerveződnek: DCF módszerek, relatív értékelés, és opcióárazási modellek. A tantárgy célja, hogy megismertesse a Hallgatókkal az említett módszerek alapjait, a csoportokon belüli egyes eljárásokat, és példa illusztrációkkal, feladatmegoldásokkal útmutatást adjon a gyakorlati alkalmazást illetően.</p>								

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás:

A kurzus feltételeit teljesítő Hallgatók képesek átlátni és alapszinten alkalmazni a vállalatértékelési eljárásokat. Képesek különbséget tenni a pénzügyi elemzés komplex módszertana, és annak célja, valamint a vállalatértékelés tartalma és célja között.

Tisztában vannak a saját tőke könyv szerinti értékének és piaci értékének tartalmával, értik a saját tőke és a vállalat piaci értékének becslési eljárásait. A hallgatók különbséget tudnak tenni a DCF módszerek, a relatív eljárások és a hozzáadott érték típusú modellek célja és tartalma között. Ismerik a tőkepiaci árazási modellt, és a szisztematikus kockázat fogalmát, valamint alkalmazni tudják ezt a saját tőke tőkeköltésének becslésénél.

A hallgatók ismerik az osztalékértékelési modell általános formáját és speciális eseteit. A hallgatók jól ismerik a szabad cash flow alapú módszerek (FCFF, FCFE) általános formáját, a szabad cash flow becslési eljárásokat, és az egyes típusokhoz tartozó helyes diszkontráták számítási módját. A hallgatók a speciális eseteket is tudják kezelni: növekedésmentes eset, konstans növekedési ráta esete, kétfázisú modell.

A hallgatók jól ismerik a hozzáadott érték eljárások lényegét (EVA, MVA, CFROI), és tisztában vannak a módosító tényezők jelentőségével. A hallgatók alapszinten (fogalmi szinten) megismerkednek a reálopciókkal.

Képesség:

A Hallgató képes legyen elhelyezni a vállalatértékelési döntéseket a vállalati gazdálkodás stratégiai keretrendszerében. A kurzus sikeres teljesítésével a résztvevő az éves beszámoló adatsorainak komplex elemzésére is képessé válik, továbbá ezek felhasználásával és iparági előrejelzések figyelembe vételével jövőbeli becslések megfogalmazására is képes. A jövőbeli becsléseket képes beépíteni a DCF modellekbe. Tudja kezelni a jövőbeli pénzáramlások (osztalék, szabad cash flow sorozatok) megfelelő diszkontálásának kérdését. Átlátja a pénzügyi döntések időhorizontját, és érti a befektetésekhez, valamint a finanszírozáshoz kapcsolódó időérték problémákat. Ezeket megfelelően alkalmazza vállalatértékelési helyzetekben. A hallgató képes a versenytársakhoz képesti értékeltéréseket felismerni, és azok alapján befektetési javaslatokat megfogalmazni.

Attitűd:

A tantárgy elősegíti, hogy a hallgató értelmezni és hasznosítani tudja a vállalatértékelési területet érintő szervezeti információkat, átlássa azok stratégiai szerepét és hozzájárulását a szervezet sikeres működéséhez. A kialakított szemlélet birtokában a hallgatók precízen értelmezik a számviteli adatokból származó információkat a szervezetek életében, és fel tudják azokat használni vállalatértékelési célokra. A profit szemlélet helyett a pénzáramlásokra és a hosszú távú értékteremtésre fókuszáló szemléletet helyezik előtérbe.

Autonómia és felelősség:

A kurzus hozzásegíti a hallgatót ahhoz, hogy munkájában innovatív és hatékony legyen, továbbá szakmai és nem szakmai körökben a vállalati pénzügyi menedzsment és vállalatértékelés komplex témaköreiben az ezáltal érintett gazdálkodási, gazdasági kérdésekben megalapozottan és felelősséggel formáljon véleményt.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

Vállalatértékelési helyzetek, a vállalatértékelés célja és eszközrendszere, a vállalatértékelési modellek fő csoportjai. Komplex pénzügyi elemzés, mint kiindulópont, helyzetfeltárás: a múltbeli gazdálkodásból származó jelenlegi pénzügyi előnyök és kockázatok elemzése. Vagyonérték módszerek, szorzószámú modellek, DCF modellek: osztalékértékelési modell, vállalati szabad cash flow modell, saját tőkére jutó szabad cash flow modell. A tőkepiaci árazási modell használata a saját tőke tőkeköltésének becsléséhez. A DCF modellek alaptípusai, mögöttes diszkontálási formák. A hozzáadott érték típusú modellek. Reálopciók szemlélet alapjai.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

előadás, szemináriumok, igény szerint konzultáció, önálló szakmai elemző tevékenység elősegítése (valós adatok elemzése vállalati éves beszámolók segítségével), az értékelés írásbeli számonkérésen alapul.

Értékelés

Az értékelés: a feldolgozott témaköröket tartalmazó írásbeli számonkérés. Érdemjegy: kollokviumi jegy.

Kötelező szakirodalom:

Előadásanyag és szemináriumi feladatsorok (Moodle-ban elérhetőek!)

Tankönyv: Takács András: Vállalatértékelés magyar számviteli környezetben, SALDO

Damodaran: Befektetések értékelése c. könyv kijelölt fejezetei

Ajánlott szakirodalom:

Brealey-Myers: Modern vállalati pénzügyek, AULA Kiadó
Copeland et al: Vállalatértékelés, Panem, Budapest

Heti bontott tematika (20 óra: 4*5 óra levelezős konzultáció)	
1. alkalom (5 óra)	<p>Az értékelés célja, szerepe, alapelve, megközelítései.</p> <hr/> <p>TE: Ismeri és érti a legfontosabb vállalatértékelési helyzeteket. Különbséget tud tenni könyv szerinti érték és piaci érték között. Ismeri a tőzsdei kapitalizáció fogalmát. Ki tud keresni aktuális adatokat nyilvános honlapokról a vizsgált témakörben.</p> <p>A komplex pénzügyi elemzés, mint vállalatértékelési kiindulópont.</p> <hr/> <p>TE: Ismeri és érti a komplex pénzügyi elemzés eszköztárát, képes a mutatók közötti összefüggések feltárására, a mutatók idősoros alakulásának ok-okozati elemzésére. Felismeri a múltbeli gazdálkodásból származó pénzügyi előnyöket és hátrányokat.</p> <p>Számviteli beszámoló, cash flow kimutatás, pénzügyi mutatók (gyakorlati alkalmazás)</p> <hr/> <p>TE: Ismeri az éves beszámoló részek kölcsönös kapcsolatát, érti a cash flow kimutatás jelentőségét, és ezen belül a működési cash flow szerepét. Több iparág (élelmiszeripar, gyógyszeripar, gépgyártás) vezető vállalatainak éves beszámoló adatsora alapján képes a vállalatok gazdálkodási helyzetének komplex megítélésére, szükség esetén változtatási javaslatok megfogalmazására.</p> <p>Vagyonérték koncepció</p> <hr/> <p>TE: Ismeri és érti a saját tőke könyv szerinti értéke, a saját tőke korrigált könyv szerinti értéke, a likvidációs érték és a rekonstrukciós érték mutatók tartalmát és pénzügyi jelentőségét, valamint az alkalmazásuk feltételeit.</p> <p>DCF modellek I.: alapelv, és DDM modell: osztalék alapú árazás</p> <hr/> <p>TE: Ismeri a diszkontált pénzáramlás modellek mögötti örökjáradék jellegű cash flow diszkontálási alapelvet. Ezt az alapelvet értő módon alkalmazza becsült jövőbeli osztalékáramok esetén, osztalékorientált részvények esetében, egy részvény elméleti árfolyamának becslése érdekében. A saját tőke tőkeköltségének becslésénél helyesen alkalmazza a tőkepiaci árazási modellt.</p>
2. alkalom (5 óra)	<p>Relatív értékelés: eredmény, könyv szerinti érték, és árbevétel alapú piaci összehasonlító mutatók, és alkalmazásuk</p> <hr/> <p>TE: Ismeri és érti a szorzószámú mutatók lényegét, a versenytársakhoz képesti helyzetet a P/E, P/BV, P/S mutatók alapján értékelni tudja. Képes ezeket a mutatókat beilleszteni a komplex vállalati elemzési rendszerbe.</p> <p>DDM és Relatív értékelés: alkalmazások</p> <hr/> <p>TE: Ismeri és érti az osztalékértékelési modell és a relatív értékelési modellek közötti összefüggéseket. Értelmezni tudja a valós eseteket a Damodaran könyvben leírt példák alapján.</p> <p>DCF modellek II.: szabad cash flow modellek</p> <hr/> <p>TE: Ismeri a vállalati és saját tőkére jutó szabad cash flow fogalmát, és érti az ezeken alapuló vállalatértékelési modellek lényegét, a két fő modell közötti összefüggést, valamint a számítások hasonlóságait és különbözőségeit.</p>
3. alkalom (5 óra)	<p>Vállalati szabad cash flow (FCFF) alapú értékelés</p> <hr/> <p>TE: Ismeri a vállalati szabad cash flow (FCFF) többféle számítási módját, azokat a gyakorlatban is alkalmazni tudja. Ismeri az FCFF számítás legkritikusabb probléma forrásait. Tudja, hogy az FCFF alapú értékelésnél súlyozott átlagos tőkeköltséget kell diszkontráteként használni, melyet a gazdasági mérleg alapján kell kiszámítani. A vállalati érték becslését az általános FCFF modellel, és ennek speciális eseteivel is el tudja végezni.</p>

	<p>DCF modellek III: tulajdonosi szabad cash flow modell (FCFE)</p> <hr/> <p>TE: Ismeri és érti a tulajdonosi szabad pénzáramlás modell lényegét, az FCFE számítási módjait, a megfelelő diszkontráta kiválasztását. Képes a saját tőke piaci értéke és könyv szerinti értéke között különbséget tenni. Képes becslést adni a saját tőke piaci értékére FCFE alapú általános modellel, és annak speciális eseteivel is.</p> <p>ECF modell gyakorlati alkalmazása</p> <hr/> <p>TE: Megérti és jól értelmezi a saját tőke jutó szabad cash flow alapú modellek gyakorlati alkalmazásait a Damodaran könyvben kidolgozott példák alapján.</p>
<p>4. alkalom (5 óra)</p>	<p>Hozzáadott érték típusú eljárások I.: Gazdasági hozzáadott érték (EVA)</p> <hr/> <p>TE: Ismeri és érti a hozzáadott érték modellek célját. Ezen belül a gazdasági profit modell számolási és értékelési módját ismeri, tisztában van a korrigáló tényezők jelentőségével.</p> <p>Hozzáadott érték típusú eljárások II.: Piaci hozzáadott érték (MVA)</p> <hr/> <p>TE: Ismeri és érti a hozzáadott érték modellek célját. Ezen belül a piaci hozzáadott érték számolási és értékelési módját ismeri, tisztában van a korrigáló tényezők jelentőségével.</p> <p>Hozzáadott érték típusú eljárások III.: CFROI</p> <hr/> <p>TE: Ismeri és érti a hozzáadott érték modellek célját. Ezen belül a befektetés pénzhozama számolási és értékelési módját ismeri, tisztában van a korrigáló tényezők jelentőségével.</p> <p>Összefoglalás (vállalatértékelés céljai, eszközei, a hosszú távú pénzügyi irányítás lényege, piaci érték becslési eljárások összefoglalása)</p> <hr/> <p>TE: Ismeri és érti a vállalatok folyamatos értéknövelési célját. Képes vállalati értéket, saját tőke piaci értéket, 1 részvény elméleti árfolyamát becsülni, és ezekhez a célokhoz képes megfelelő modellt választani. Tudja, hogy az eszközértékelés alapja a jövőbeli pénzáramlások jelenértéke. Érti a DCF modellek, a relatív modellek és a hozzáadott érték modellek lényegét.</p>

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Üzleti tervezés				Kódja:	GT_APSL040-17	
	angolul:	Business planning						
Pénzügy és számvitel BSc levelező tagozat								
Felelős oktatási egység:		DE GTK Gazdálkodástudományi Intézet Üzemtani és Vállalati Tervezés Tanszék						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	-	Heti	-	Heti	-	G	4	magyar
Levelező	X	Féléves	0	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Szöllösi László		beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:		Dr. Vida Viktória Dr. Kovács Krisztián		beosztása	adjunktus adjunktus	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók a félév során megismerjék és elsajátítsák az üzleti tervezés lényegét, szükségességét, információszükségletét, szerepét a vállalkozások működésében, illetve gyakorlatorientáltan a tervezői munka részleteit. Ezen túl a hallgatók az oktató iránymutatásai alapján team munkában (3-4 fő) készítik el egy induló vállalkozás üzleti tervét. A kurzus további célja, hogy szintetizálja és a hallgatók összefüggéseiben átlássák és alkalmazni tudják a kurzust megelőzően lehallgatott és elsajátított kurzusok (mikro- és makroökonómia, pénzügytan, marketing, vállalati gazdaságtan) ismereteit.</p>								
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p>								
<p><i>Tudás:</i></p> <p>A végzett hallgató képes a vállalkozások üzleti tervének elkészítéséhez szükséges adatok valósághű előállítására, hasznosítására, stratégiai és taktikai szintű döntések meghozatalára, korszerű tervezési, gazdálkodási eljárások és módszerek alkalmazására, a vállalkozások fejlesztési céljainak megvalósítását szolgáló helyzetfelmérésre és javaslatételre.</p> <p>Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, vállalati szintű összefüggéseinek szintetizált ismeretével, a releváns gazdasági funkciókra és folyamatokra vonatkozóan.</p> <p>Elsajátította a vállalkozások üzleti tervezésének alapvető elméleteit, jellemzőit és módszertanát, birtokában van az alapvető információ-gyűjtési és tervezési módszereknek. Ismeri a teamben, munkaszervezetben való együttműködés szabályait és etikai normáit.</p> <p>Összefüggéseiben átlátja és érti a vállalati gazdálkodás céljait, alapvető törvényszerűségeit.</p> <p>Ismeri a vállalati gazdálkodás finanszírozási alapelveit, közvetlen és közvetett finanszírozás formáit.</p> <p>Elsajátította a gazdálkodáshoz kapcsolódó reál- és pénzügyi folyamatok tervezésének elméleti alapjait és gyakorlatát, az értékelés technikáit.</p>								
<p><i>Képesség:</i></p> <p>A végzett hallgató képes gazdasági tevékenységet, projektet tervezni és elemezni. A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít és döntéseket hoz vállalati szinten.</p> <p>Képes a pénzügyi, befektetési, finanszírozási, beruházási döntések előkészítésére, a hitelkérelmek, pénzügyi tervek, pályázatok készítésére, értékelésére.</p>								
<p><i>Attitűd:</i></p> <p>A végzett hallgató a minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, proaktív magatartást tanúsít, projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező.</p> <p>Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre.</p> <p>Érdeklődik az innovációk iránt.</p>								
<p><i>Autonómia és felelősség:</i></p> <p>A végzett hallgató általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi a munkaköri leírásban meghatározott feladatokat. Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal. Alkalmos önálló munkavégzésre (módszertan, technika kiválasztása; a munka szervezése, tervezése, irányítása; az adatok gyűjtése, rendszerezése, elemzése, értékelése; általános és szakmai fejlődés).</p>								

A kurzus rövid tartalma, témakörei

- Követelményrendszer ismertetése;
- Alapfogalmak;
- Üzleti terv felépítése;
- Azonosító adatok;
- Vezetői összefoglaló;
- A vállalkozás bemutatása;
- Iparági elemzés;
- Termék, szolgáltatás bemutatása;
- Működési (termelési, szolgáltatási) terv;
- Marketing terv;
- Vezetőség, szervezeti felépítés;
- Struktúra és tőkésítés;
- Pénzügyi terv;
- Kockázatbecslés;
- Főbb szakaszok ütemezése;
- Üzleti terv leadása; Zárthelyi dolgozat;

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

A hallgatók 3-4 fős teamekben az adott szakhoz kapcsolódó üzleti tervet készítenek szabadon választott, de a tantárgyfelelőssel egyeztetett témában. Követelmény egy, az oktató útmutatásai szerint elkészítendő üzleti terv tartalmi és formai követelményeknek megfelelő kidolgozása és határidőre történő leadása. Az üzleti terv legfőbb tartalmi és formai követelményei a tantárgyi programhoz csatolt mellékletben található, amely kiegészül az oktató gyakorlatokon elhangzott előírásaival. A leadási határidő: ..... A dolgozat leadása elektronikusan, a ..... e-mail címre történő elküldéssel teljesíthető.

Az üzleti terv tartalmi és formai követelményeknek nem megfelelő elkészítése, valamint a határidő be nem tartása a dolgozat visszautasítását vonja maga után. Azonnali aláírás megtagadást von maga után, ha a beadott üzleti terv nem a hallgató(k) saját munkájának eredménye, azaz a karon vagy más intézményben korábban benyújtott dolgozattal azonos, vagy részben azonos dolgozatot nyújt(anak) be.

A zárthelyi dolgozatban szereplő elméleti kérdések és gyakorlati feladatok a kurzus témakörökből kerülnek megfogalmazásra, igaz-hamis kérdések, rövid definíciójellelű kérdések, kifejtő kérdések, valamint számítási feladatok formájában.

Értékelés

A félév gyakorlati jeggyel zárul. A gyakorlati jegybe beleszámít egyrészt az előírások alapján elkészített és határidőre beadott üzleti terv (házi dolgozat) eredménye (max. 25 pont), másrészt a szorgalmi időszak végén megírt zárthelyi dolgozat eredménye (max. 65 pont). Az üzleti terv eredményét annak szakmai minősége, a szöveges részek szakszerűsége, valamint az abban szereplő adatok számszaki pontossága határozza meg. A zárthelyi dolgozat egyszer pótolható, amelynek időpontja a szorgalmi időszak végén kerül meghatározásra. A félév akkor tekinthető sikeresnek, ha mind a beadott üzleti terv, mind a zárthelyi dolgozat sikeresnek ítéltető (külön-külön 50% feletti teljesítmény).

Ponthatárok:	0-45	(1)
	46-57	(2)
	58-68	(3)
	69-79	(4)
	80-90	(5)

Kötelező szakirodalom:

- A félév során elhangzott és kiadott anyagok;
- Szöllősi L. – Szűcs I.: Az üzleti tervezés alapjai. Debreceni Egyetem, Debrecen, 2015.
- Nábrádi A. – Pupos T. (Szerk.): A stratégiai és üzleti tervezés gyakorlata. Szaktudás Kiadó Ház Zrt., Budapest, 2010.

Ajánlott szakirodalom:

- Nagy L. – Szűcs I. (Szerk.): Gyakorlati alkalmazások – Az üzleti tervezés gyakorlata. Campus Kiadó, Debrecen, 2004.
- Nábrádi A. – Nagy A. (Szerk.): Vállalkozások működtetése az Európai Unióban. Szaktudás Kiadó Ház, Budapest, 2007.
- Bálint J. – Ferenczi T. – Szűcs I. (Szerk.): Üzleti tervezés, HEFOP BSc elektronikus tananyag, DE AMTC AVK, 2006.
- Eric S. Siegel – Brian R. Ford – Jay M. Bontsein: Üzleti terv kalauz. CONEX Kft, Budapest, 1996.
- Kresalek P.: Tervezés a vállalkozások gyakorlatában. Perfekt Rt. Budapest, 2003.

Részletes tematika	
0+10 óra	<p>Követelményrendszer ismertetése; Alapfogalmak; Üzleti terv felépítése;</p> <p>TE*: Ismeri a tervezéssel kapcsolatos alapvető fogalmakat, a különböző terveket, azok sajátosságait és azok közötti alapvető összefüggéseket, az üzleti tervek készítésének alapvető céljait, célrendszerét, a tervezés főbb folyamatait, a szükséges információkat és azok forrásait, képes üzleti koncepciókat megfogalmazni és ismeri az üzleti tervek főbb tartalmát, felépítését.</p>
	<p>Azonosító adatok; Vezetői összefoglaló;</p> <p>A vállalkozás bemutatása; A stratégiai tervezés alapvető összefüggései;</p> <p>TE: Ismeri a vezetői összefoglaló készítésének alapvető szakmai és tartalmi elemeit. Ismeri a stratégiai tervezés alapvető módszertani és szakmai kérdéseit, képes hosszú vállalati távú víziót, missziót és stratégiai célokat megfogalmazni és ezekhez középtávú célokat, akciókat rendelni. Ismeri egy már működő, vagy induló vállalkozás tényszerű bemutatásának tartalmi és szakmai elemeit.</p>
	<p>Iparági elemzés;</p> <p>TE: Ismeri az ágazati / iparági elemzés legfőbb szakmai és módszertani kérdéseit, képes szekunder adatokat összegyűjteni és azok alapján bemutatni egy iparágat, amelyből kiindulva megállapításokat és következtetéseket tesz a tervezett vállalkozás iparágon belüli helyzetére vonatkozóan.</p>
	<p>Termék, szolgáltatás bemutatása;</p> <p>TE: Ismeri az üzleti koncepció tárgyát képező termék / szolgáltatás és ehhez kapcsolódó piaci igény bemutatásához szükséges szakmai kérdéseket. Képes ezekhez kapcsolódó adatokat gyűjteni és feldolgozni.</p>
	<p>Működési (termelési, szolgáltatási) terv;</p> <p>TE: Ismeri a működési tervben megválaszolandó szakmai kérdéseket. Képes összeállítani és szakmailag átlátni egy adott termelő / szolgáltató / kereskedelmi tevékenység reálfolyamatait. Képes beazonosítani és számszakilag meghatározni az üzleti koncepció megvalósításához szükséges erőforrásokat (befektetett- és forgóeszközök) és azok mennyiségét.</p>
	<p>Marketing terv;</p> <p>TE: Ismeri a marketing tervben megválaszolandó szakmai kérdéseket és annak során alkalmazandó módszereket (PEST, SWOT, Porter-féle öttényezős modell). Ez alapján képes önálló adatgyűjtésre és marketing helyzetkép összeállítására. Képes marketing célkitűzések megfogalmazására és ehhez kapcsolódóan a marketing stratégia kidolgozására. Ismeri a piacszegmentálás, a célpiac meghatározás, a célpiaci marketingstratégiák, az árképzés és az eladásösztönzés, valamint a marketing költségvetés összeállításának alapvető szakmai kérdéseit és összefüggéseit.</p>
	<p>Vezetőség, szervezeti felépítés; Sztruktúra és tőkésítés;</p> <p>TE: Képes a működési tervben levezetett humánerőforrás igény kielégítéséhez / biztosításához kapcsolódó humánerőforrás politika és stratégia kidolgozására és bemutatására. Ismeri a vállalati gazdálkodás finanszírozási alapelveit, közvetlen és közvetett finanszírozás formáit. Képes döntéseket hozni a külső források bevonását illetően, ismeri azok előnyeit és hátrányait. Be tudja mutatni számszakilag egy finanszírozási döntés pénzügyi hatásait, le tudja vezetni azok jövőbeli pénzáramait.</p>
	<p>Pénzügyi terv;</p> <p>TE: Ismeri a vállalkozási tevékenység pénzügyi folyamatainak bemutatására szolgáló kimutatásokat, az azok elkészítéséhez szükséges adatokat, módszereket és a reálfolyamatokkal való összefüggéseket. Képes összeállítani a vállalkozás árbevételi tervét, különböző bontású költségtervét, eredménytervét. Képes ezek szakmai értékelésére, elemzésére. Ismeri a mérlegterv összeállításának szakmai és módszertani összefüggéseit. Képes a pénzforgalmi terv összeállítására és szakmai értékelésére. Ismeri a pénzügyi terv adatainak elemzéséhez használt módszereket és mutatókat: fedezeti pont elemzés, beruházás-gazdaságossági elemzés (nettó jelenérték, belső megtérülési ráta, jövedelmezőségi index, diszkontált megtérülési idő), pénzügyi mutatószámok (vagyon-, pénzügyi- és jövedelmezőségi mutatók). Képes az elemzések alapján döntést előkészíteni és döntést hozni egy üzleti ötlet megvalósíthatóságát illetően.</p>
	<p>Kockázatbecslés; Főbb szakaszok ütemezése;</p>

	<p>TE: Ismeri a gazdálkodási tevékenység során felmerülő kockázatok formáit, típusait, azok hatásainak kivédésére vagy csökkentésére alkalmazható általános eszközöket, módszereket. Ismeri a kockázatok számszaki kimutatására és elemzésére használható módszerek közül az érzékenységvizsgálatokat. Képes elvégezni a teljes üzleti terv reál- és pénzügyi folyamatainak kritikus-érték és scenárió-elemzését. Képes összefüggéseiben átlátni és időben ütemezni az üzleti koncepció megvalósításához szükséges feladatokat.</p>
--	---

*TE tanulási eredmények

Az üzleti terv tartalmi és formai követelményei

Az üzleti terv előírt felépítése, tartalmi követelményei:

Fedőlap

Tartalomjegyzék

1. Azonosító adatok
2. Vezetői összefoglaló
3. A vállalkozás bemutatása
4. Iparági elemzés
5. A termék, szolgáltatás bemutatása
6. Működési (termelési / szolgáltatási) terv
7. Marketing terv
8. Vezetőség, szervezeti felépítés
9. Struktúra és tőkésítés
10. Pénzügyi terv
11. Kockázatbecslés
12. Főbb szakaszok ütemezése

Mellékletek

Követelmény, hogy minden egyes fejezet a témának megfelelő részletezettséggel kerüljön kidolgozásra. Az üzleti terv hiányos tartalommal (hiányzó fejezet) történő leadása a dolgozat visszautasítását vonja maga után.

Az üzleti terv formai követelményei:

- Terjedelem: legalább 35 oldal;
- Times New Roman, 12 betűméret, 1 (szimpla) sortáv, margó: alul-felül 2,5 cm, jobboldalon 2 cm, baloldalon 3 cm;
- Oldalszámozás a lap alján, középen;
- A táblázatok és ábrák szerkesztésére, valamint egyéb formai előírásokra a diplomadolgozatok formai követelményei az irányadóak;
- A dolgozat leadása elektronikusan, a gyakorlatvezető e-mail címére történő elküldéssel teljesíthető, amely magában foglal két file-t:
  - 1) Az üzleti terv 1 db Word dokumentumban (*.doc);
  - 2) Az üzleti tervben bemutatott számadatokat és háttérszámításokat tartalmazó 1 db Excel dokumentum (*.xls);

A tantárgy neve:	magyarul:	Adózási ismeretek				Kódja:	GT_APSL041-17	
	angolul:	Taxation						
Felelős oktatási egység:		Számvitel és Pénzügy Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	4	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Herczeg Adrienn			beosztása:	egyetemi adjunktus	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:	Dr. Tóth Kornél			beosztása:	egyetemi adjunktus	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók</p> <p>A hallgatók megismertetése a magyar adózási rendszer alapkérdéseivel, az egyes adókötelezettségekkel, adónemekkel. Az ismeretek elmélyítése érdekében szemináriumokon a hallgatók az elméleti anyaghoz kapcsolódó feladatokat, esettanulmányokat oldanak meg.</p> <p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i> Elsajátította az adózási ismereteket, melyek révén az adózási feladatok birtokába kerül</p> <p><i>Képesség:</i> Nemzetközi, multikulturális környezetben is képes hatékony munkavégzésre.</p> <p><i>Attitűd:</i> Nytított és befogadó az adózási ismeretek és gyakorlat új eredményei iránt.</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i> Társadalmi és közéleti ügyekben kezdeményező, felelős magatartást tanúsít a munkatársak, beosztottak vonatkozásában.</p>								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <p>A hallgatók megismertetése a magyar adózási rendszer alapkérdéseivel, az egyes adókötelezettségekkel, adónemekkel. Az ismeretek elmélyítése érdekében szemináriumokon a hallgatók az elméleti anyaghoz kapcsolódó feladatokat, esettanulmányokat oldanak meg.</p>								
<p>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek</p> <p>Az elméleti megalapozás után a gyakorlatokon elhangzottak, megoldott feladatok.</p>								
<p>Értékelés</p> <p>A félévközi munka kollokviumi jeggyel zárul.</p> <p>Vizsgát csak az a hallgató tehet, aki megszerzi a félévi aláírást, melynek feltételei:</p> <ul style="list-style-type: none"> a szemináriumokon való részvétel: 3 alkalomnál több hiányzás esetén – függetlenül attól, hogy igazolt vagy igazolatlan a távollét – a TVSZ 11. § (2) alapján nem adunk aláírást. <p>Az érdemjegy (100%) megszerzésének követelményei:</p> <ul style="list-style-type: none"> A gyakorlatokon 6 alkalommal rövid írásbeli számonkérés kerül megírásra, melyből legalább 4-nek 60% fölött kell teljesülnie. Cikkolvasás – minden adónem végén egy olvasott és beadott cikk, a cikkek beadása az aláírás feltétele. A megszerzett ismeretek számonkérése írásbeli zárthelyi dolgozat formájában történik. A dolgozatok felépítése: az elméleti anyagra vonatkozó tesztek, igaz-hamis állítások és rövid kérdések (definíciók, képletek, összefüggések), valamint gyakorlati, számítási feladatok. A zárthelyi dolgozat javítása, pótlása, illetve az érdemjegy megszerzése a Tanulmányi és Vizsgaszabályzatnak megfelelően a vizsgaidőszakban is lehetséges. <p>A vizsga eredményei a következők szerint alakulnak:</p> <p>0-59% elégtelen 60-69% elégséges 70-79% közepes 80-89% jó 90% felett jeles</p>								

Kötelező szakirodalom:

Dr Herich György: Adótan 2017, Penta Unió

Dr Herich György: Adó 2017 Teszt és példatár, Penta Unió

Az előadásokon és szemináriumokon kiadott, illetve a kari honlapról letölthető anyagok.

Ajánlott szakirodalom:

Vámosi-Nagy: Az adózás nagy kézikönyve, Complex Kiadó

Heti bontott tematika	
	A félévi tantárgyi követelmények és feladatok ismertetése.
	TE* Megismeri a kurzus követelményeit.
	Adózási alapfogalmak (adó fogalma, alanya, tárgya, jellemzők, adózás céljai, adózás alapelvei, az adóhatósági szervek bemutatása, az adókötelezettség tartalma, illetékesség, hatáskör, adókedvezmények).
	TE Megismeri az adózási alapfogalmak gyakorlatát.
	Általános forgalmi adó (jellemzői, az adó tárgya, alanya, mértéke, az adó alapja, hatáskör, illetékesség, termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás)
	TE Képes megérteni és alkalmazni az általános forgalmi adóhoz kapcsolódó ismereteket
	Általános forgalmi adó (speciális termékértékesítések, EU-n belüli ÁFA szabályozás)
	Általános forgalmi adó (mentességek, az ÁFA különös szabályozásai)
	TE Képes megérteni és alkalmazni az általános forgalmi adóhoz kapcsolódó ismereteket
	Személyi jövedelemadó (általános jellemzők, céljai, alapelvei, adó hatálya és alanyai, adókötelezettség tartalma, a jövedelem megállapításának módjai, összevontan adózó jövedelmek)
	TE Képes megérteni és alkalmazni az szja-hoz kapcsolódó ismereteket
	Személyi jövedelemadó (összevontan adózó és külön adózó jövedelmek)
	TE Képes megérteni és alkalmazni az szja-hoz kapcsolódó ismereteket
	Személyi jövedelemadó (külön adózó jövedelmek), EVA
	TE Képes megérteni és alkalmazni az szja-hoz, EVA-hoz kapcsolódó ismereteket, bevallásokat készíteni.
	BESZÁMOLÁSI HÉT
	TE Félévközben felmerült problémák gyakorlása.
	Társasági adó (jellemzői, az adó tárgya, alanya, mértéke, az adó alapja, hatáskör, illetékesség, jövedelem-minimum, adóalap módosító tételek I.)
	TE Képes megérteni és alkalmazni a társasági adóhoz kapcsolódó ismereteket, bevallásokat készíteni.
	Társasági adó (adóalap módosító tételek II., a szokásos piaci ár meghatározásának módszerei, adókedvezmények)
	TE Képes megérteni és alkalmazni a társasági adóhoz kapcsolódó ismereteket, bevallásokat készíteni.
	Kisadózó vállalkozási forma
	TE Képesse válik a kisadózó vállalkozási formáról szerzett ismeretek gyakorlati alkalmazására.
	Helyi adók, gépjárműadó (jellemzői, az adó tárgya, alanya, mértéke, az adó alapja, hatáskör, illetékesség, vagyoni típusú helyi adók, kommunális típusú helyi adók, helyi iparüzési adó)
	TE Képesse válik a helyi adókról szerzett ismeretek alkalmazására.
	ILLETÉK, VÁM
	TE Képesse válik az illetékekről, vámokról szerzett ismeretek alkalmazására.
	Írásbeli Dolgozat
	TE A megszerzett tudás átadására képes lesz.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	ÁHT ismeretek és számvitel				Kódja:	GT_APSL043-17	
	angolul:	State administration and accounting						
Felelős oktatási egység:		Számviteli és Pénzügyi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		6	magyar	
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Kotormán Annamária			beosztása:	adjunktus	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:	Bíróné dr. Furcsa Anita			beosztása:	külső óraadó	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerjék az államháztartás sajátos tevékenységét, felépítését és működését, lényegi kapcsolatrendszerének, a versenyszféra és a közszféra függőségi viszonyait. A tantárgy tanulása az államháztartási számvitel alapjainak és lényegi összefüggéseinek megismeréséhez és a mindennapi gyakorlatban történő megszervezéséhez, működtetéséhez ad segítséget. Az oktatási anyag mindazoknak megalapozott tudást nyújt, akik fejezeteknél, központi költségvetési szerveknél, önkormányzatoknál és intézményeiknél gazdálkodással, számvittel, ellenőrzéssel foglalkoznak.</p>								
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p>								
<p><i>Tudás:</i> Ismeri a pénzügyi és számviteli összefüggéseket, áttekintése van a legfontosabb elméleti megközelítésekről, elsajátította a pénzügyi és a számviteli gondolkodás alapjait. Elsajátította a pénzügyi, számviteli folyamatok tervezésének, szervezésének, irányításának, ellenőrzésének elméleti alapjait és gyakorlatát, az értékelés technikáit. Ismeri az államháztartás feladatait és felépítését, a költségvetési gazdálkodás alapvető törvényszerűségeit, a költségvetési finanszírozás alapelveit és lehetséges technikáit, valamint a magyar ellenőrzési és felügyeleti rendszert.</p> <p><i>Képesség:</i> Gazdasági tevékenységet, projektet tervez, szervez, kisebb vállalkozást, gazdálkodó szervezetet, irányít és ellenőriz. A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is. Képes a pénzügyi, befektetési, finanszírozási, beruházási döntések előkészítésére, a hitelkérelmek, pénzügyi tervek, pályázatok készítésére, értékelésére. Képes a pénzügyi és a számviteli nyilvántartási rendszerek használatára. Számviteli beszámolókat, pénzügyi kimutatásokat készít és elemez.</p> <p><i>Attitűd:</i> Nyitott a pénzügyeket és számvitelt érintő jelenségek, problémák iránt, elkötelezettek a megoldásukat illetően. Folyamatosan törekszik az önképzésre, tudása, ismeretei aktualizálására.</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i> Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi a munkaköri leírásban meghatározott feladatokat. Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal. Alkalmassá válik munkavégzésre (módszertan, technika kiválasztása; a munka szervezése, tervezése, irányítása; az adatok gyűjtése, rendszerezése, elemzése, értékelése; általános és szakmai fejlődése). Felelősséget vállal a munkájával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi és etikai normák és szabályok betartásáért, tevékenysége következményeiért, javaslataiért, döntéseiért.</p>								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p>								
<p>A kurzus során a hallgatók megismerik az államháztartás működését, felépítését és gazdálkodásának sajátosságait a vonatkozó jogszabályok alapján. Ezt követően és ezzel összefüggésben megismerik az államháztartási szervek számviteli rendszerét, annak jogszabályi alapjait. A kurzus során a vállalkozói és a költségvetési számvitel közötti</p>								

hasonlóságok és különbségek is feltáráásra kerülnek. Mindezekre alapozva a hallgató a kurzus során elsajátítja a költségvetési könyvvitel és beszámoló készítés gyakorlati alapjait is.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Az előadásokon az államháztartás működésére és számvitelére vonatkozó jogszabályi előírásokra alapozva összeállított, a hallgatók számára elektronikusan elérhető elméleti tananyagot sajátítják el a hallgatók azok értelmezésével, az összefüggések feltáráásával és értelmezésével.

A gyakorlati tevékenység az előadások alapján megismert számviteli és költségvetési ismeretek gyakorlatban történő alkalmazását foglalja magába konkrét példák megoldásával.

Értékelés

A félév elismerésének és a vizsgára bocsátás feltétele a félév során egy alkalommal eredményes (60%), elméleti és gyakorlati ismereteket 50-50%-ban tartalmazó dolgozat megírása, valamint az órákon való részvétel a Tanulmányi és Vizsga Szabályzatban (TVSZ) foglaltaknak megfelelően. A hallgatók kollokviumi jegyet írásbeli kollokviummal szereznek. A kollokvium 50-50% arányban az elméleti és gyakorlati ismeretekre alapozva kerül összeállításra, mely a hatályos TVSZ-ben foglaltak szerint ismételtető.

A kollokvium értékelése: 0-60% elégtelen, 61-70% elégséges; 71-80% közepes; 81-90% jó; 91-100% jeles

Kötelező szakirodalom:

Előadások anyaga (elektronikusan a hallgatók rendelkezésére áll), gyakorlatokon rendelkezésre bocsátott és kidolgozott példák

2011. évi CXCV. törvény az államháztartásról

4/2013. Kormányrendelet az államháztartás számviteléről

2000. évi C. törvény a számvitelről

Ajánlott szakirodalom:

Szankó Józsefné: Költségvetési szervek gazdálkodása és pénzügyei, Complex Kiadó, 2013.

Dömötörfy Józsefné-Szankó Józsefné: Számviteli és gazdálkodási változások az államháztartás területén, Complex Kiadó, 2013.

<http://allamhaztartas.kormany.hu/peldak-az-allamhaztartasban-felmerulo-gyakoribb-gazdasagi-esemenyek-kotelezo-elszamolasi-modjához>

Heti bontott tematika	
1.	<p>Az állam, az államháztartás rendszere, alrendszerei, közfeladatok. Az államháztartás alrendszerének jellemzői, a költségvetési tervezés, költségvetési szervek. A költségvetési tervezés folyamata, módszerei, szabályai</p> <p>TE Az állam, mint gazdasági szereplő megismerése. Az állami feladat ellátás rendszerének és a költségvetés megismerése. Alapvető költségvetés tervezési feladatok elsajátítása</p>
2.	<p>A központi költségvetés (felépítés, időbeli ütemezés), kiemelt kiadási és bevételi jogcímek, rovatrend. Költségvetés készítés központi – és önkormányzati költségvetési szerveknél, előirányzat módosítás, előirányzat átcsoportosítás. A költségvetés végrehajtásának folyamata</p> <p>TE Az állam bevételei és kiadásai megismerése, rendszerben történő elhelyezése. Elemi költségvetéssel, előirányzat módosítással kapcsolatos feladatok elsajátítása. Költségvetési szervek napi gazdálkodási feladatainak, azok szabályainak megismerése.</p>
3.	<p>Államháztartási szervek számviteli alapjai: költségvetési és pénzügyi számvitel, alapfogalmak (követelés, kötelezettségvállalás, vagyon, előirányzat teljesítés) Az államháztartási szervezetek vagyona, a mérleg. Az államháztartási könyvvitelben alkalmazott főkönyvi számlák: nyilvántartási számlák, könyvviteli számlák, nyilvántartási ellenszámlák. A főkönyvi számlák összefüggései, azok számlakeretben történő elhelyezése. A számviteli alapelvek érvényesülése az államháztartási szervezeteknél: sajátosságok, értelmezés a költségvetési- és a pénzügyi számvitelben.</p> <p>TE A számviteli sajátosságok értelmezése, összefüggések az állam, mint gazdasági szereplő sajátosságaival. Államháztartási könyvviteli alapok megszerzése. A számviteli alapelvek megértése az államháztartás szervezeteire.</p>
4.	<p>A költségvetési szervek beszámolási kötelezettsége: beszámoló részei, az egyes részek tartalma. Az eredménykimutatás felépítése, tételeinek értelmezése. Könyvviteli zárlat az államháztartási szerveknél: gyakoriság, zárlati feladatok. Nyitási-, nyitás utáni számviteli feladatok az államháztartási szerveknél.</p> <p>TE Költségvetési beszámolás alapismereteinek elsajátítása. Az eredménykimutatás, az eredmény jelentőségének megismerése az államháztartási szerveknél. Számviteli politika, számviteli szabályzatok az államháztartási szerveknél. Sajátos vonások megismerése az államháztartási szervek számviteli szabályzatainál. Az államháztartási szervezetek zárlati folyamatainak, azok jelentőségének megismerése. Az államháztartás nyitási, nyitás utáni sajátos számviteli feladatainak megismerése</p>

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Ellenőrzés és könyvvizsgálat				Kódja:	GT_APSL044-17	
	angolul:	Controlling and Business Auditing						
Felelős oktatási egység:		Számviteli és Pénzügyi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		Számvitel II.				Kódja:	GT_APSL021	
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		Kollokvium	3	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	5			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Rózsa Attila			beosztása	egyetemi adjunktus	
Tantárgy oktatásába bevont oktatók		neve:	Galicz Kata			beosztása	ügyvivő szakértő	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerjék az ellenőrzési és könyvvizsgálati feladatokat. Elsajátítsák az ellenőrzési és könyvvizsgálói rendszerrel, annak egyes elemeivel kapcsolatos ismeretanyagot. A hallgatók általános ismereteket szereznek az ellenőrzés módszertanáról, annak tervezésétől a lebonyolításáig. Betekintést nyerhetnek a könyvvizsgálat nemzetközileg elfogadott és használt módszereibe, filozófiájába, illetve a pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatába.</p>								
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i> Megfelelő ismeretek megszerzése az elvégzendő ellenőrzési és könyvvizsgálati feladatokról, a kapcsolódó módszertanról.</p> <p><i>Képesség:</i> Rendszerben látja az ellenőrzési és könyvvizsgálati feladatokat, megfelelő ismeretanyaggal rendelkezik a folyamat egyes elemeiről a tervezéstől egészen a lebonyolításig.</p> <p><i>Attitűd:</i> A kurzus sikeres teljesítéséhez a hallgatónak fogékonyá kell válnia az új, ellenőrzésre, könyvvizsgálatra vonatkozó ismeretek iránt.</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i> A rendszerben gondolkodás képességének fejlesztése révén a hallgató alkalmas az önálló feladatmegoldásra, átlátja az ellenőrzéshez, könyvvizsgálati munkához tartozó felelősségi köröket. Képes felelősséget vállalni munkájával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi és etikai normák és szabályok betartásáért.</p>								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <p>A tárgy megismerteti a hallgatókat az ellenőrzés kialakulásával, alapfogalmaival, az államhatalmi szervek ellenőrző tevékenységével, valamint a belső ellenőrzés folyamataival. A hallgató ismereteket szerez továbbá a könyvvizsgálat szerepéről, feladatairól, módszereiről, a Nemzetközi Könyvvizsgálati Standardokról, azok belső összefüggéseiről.</p>								
<p>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek</p> <p>A szükséges elméleti ismeretek elsajátítása után a gyakorlati órákon feladatok megoldása.</p>								
<p>Értékelés</p> <p>A félévközi munka írásbeli kollokviummal zárul. Az aláírás feltétele: •A konzultációs alkalmakon való aktív részvétel. A jegy (100%) megszerzésének feltételei: •A félév végén az elméleti és gyakorlati anyagából 1 zárthelyi dolgozat sikeres (legalább 60%-os) megírása, valamint eredményes önálló dolgozat megírása. A dolgozat az elméleti anyagot is számon kéri, ezért az eredmény alapján jegymegajánlás történik. •Aki a megajánlott jegyet nem szerez, vagy azt nem fogadja el, annak írásbeli vizsgát kell tennie. Az eredmények a következők szerint alakulnak: 0-59% elégtelen 60-69% elégséges 70-79% közepes 80-89% jó 90-100% jeles</p>								

Kötelező szakirodalom:

- Bary L. - Bíró T. - Boros J. - Fekete I. - Kresalek P. - Lukács J. - Nagy I. - Nyikos L. (2005): Könyvvizsgálat és ellenőrzés, MKVK, Budapest
- Lukács J (2007): Könyvvizsgálat és ellenőrzés feladatgyűjtemény, Aula kiadó, Budapest
- A SZAKMA c. folyóirat témához kapcsolódó cikkei
- Az előadásokon és szemináriumokon kiadott, illetve a kari honlapról letölthető anyagok.

Ajánlott szakirodalom:

- Magyar Nemzeti Könyvvizsgálói Standardok (MKVK, 2005.)
- Nemzetközi Könyvvizsgálói standardok (MKVK, 2005.)
- ACCA (Association of Chartered Certified Accountants) tankönyvei angolul (Foulks Lynch, 2001. Feltham) vagy magyarul (MKVK OK, 2003. Budapest)
- Nyikos L. (1997): Ellenőrzési kézikönyv, Saldó Kiadó, Budapest
- Vörös L. (2008): Az ellenőrzés rendszere és általános módszertana, Saldo Kiadó, Budapest,
- Vörös L. (2002): Mintapéldák az ellenőrzés tantárgyhoz, Perfekt Kiadó, Budapest

Konzultációs alkalmakra bontott tematika	
1. alkalom (5 óra)	Az ellenőrzés kialakulása, alapfogalmi.
	TE* A hallgató megismeri az ellenőrzés kialakulását, a kapcsolódó alapfogalmakat.
	Magyarország ellenőrzési rendszere. Az államhatalmi szervek ellenőrző tevékenysége.
	TE A hallgató megismeri Magyarország ellenőrzési rendszerét, ismereteket szerez az államhatalmi szervek ellenőrző tevékenységéről.
	Az államigazgatási ellenőrzés. A tulajdonosi, a pénzügyi ellenőrzés
	TE A hallgató betekintést nyer az államigazgatási ellenőrzés folyamataiba, a tulajdonosi és pénzügyi ellenőrzésbe.
	A belső ellenőrzés rendszere. A vezetői ellenőrzés, a munkafolyamatba épített ellenőrzés, a belső ellenőr.
	TE A hallgató megismeri a belső ellenőrzés rendszerét.
	Az ellenőrzések megszervezése, megtervezése, munkaszakaszai.
	TE A hallgató képessé válik az ellenőrzés folyamatának, munkaszakaszainak átlátására.
2. alkalom (5 óra)	Az ellenőrzés előkészítése. A felkészülés az ellenőrzésre.
	TE A hallgató pontos ismereteket szerez az ellenőrzés előkészítésének folyamatáról.
	Az ellenőrzés megállapításainak írásba foglalása.
	TE A hallgató megismeri az ellenőrzés során tehető megállapításokat.
	Első zárthelyi dolgozat megírása.
	TE A hallgató képes a gyakorlatok során szerzett ismereteinek szintetizálására, megfelelő órai aktivitás és otthoni felkészülés mellett sikeres zárthelyi dolgozat megírására.
	A könyvvizsgálat szerepe, fogalma, célja, alapelvei, módszertana, jogforrások, jogi és szervezeti formái Magyarországon.
	TE A hallgató ismereteket szerez a könyvvizsgálat szerepéről, fogalmáról, módszertanáról, valamint a kapcsolódó jogforrásokról.
	A Nemzetközi Könyvvizsgálói Standardok (ISA) szerkezete, a legfontosabb standardok tartalma és belső összefüggései, más standardokhoz való kapcsolódása.
	TE A hallgató megismeri a Nemzetközi Könyvvizsgálói Standardok szerkezetét, a legfontosabb standardok tartalmát, azok belső összefüggéseit.
3. alkalom (5 óra)	A könyvvizsgálói folyamat részei, szakaszai. Könyvvizsgálói kockázatok.
	TE Megismeri a könyvvizsgálói folyamat egyes szakaszait, a kapcsolódó kockázatokat.
	A független könyvvizsgáló jogintézménye. A könyvvizsgálattal összefüggő alapvető kérdések. A könyvvizsgálat kapcsolati rendszere. A könyvvizsgáló és a Felügyelő Bizottság.
	TE Átlátja a könyvvizsgálattal kapcsolatos alapvető kérdéseket, annak kapcsolati rendszerét.
	Könyvvizsgálói bizonyítékok, dokumentálás/1. Tervezés és egyéb standardok.
	TE A hallgató megismeri a könyvvizsgálói bizonyítékokat, betekintést nyer a könyvvizsgálathoz kapcsolódó dokumentációba.
	Becslés és mintavételezés a könyvvizsgálásban. Csalás és hamisítás.

	TE A hallgató megismeri a becslés és a mintavételezés fontosságát, a csalás, hamisítás eseteit. Képesé válik a beszámolóra vonatkozó állítások helyességének megítélésére.
	Könyvvizsgálói jelentés, pénzügyi kimutatások könyvvizsgálata. Egyéb könyvvizsgálói jelentések.
	TE Képesé válik véleménynyilvánításra (könyvvizsgálói záradék) adott esetekről.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Tanácsadás módszertana				Kódja:	GT_APSL039-17	
	angolul:	Consulting methodology						
Pénzügy-számvitel BSc								
Felelős oktatási egység:		Vidékfejlesztési és Regionális Gazdaságtani Tanszék						
Kötelező előtanulmány neve:					Kódja:			
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		gyakorlati jegy	3	magyar
Levelező	x	Féléves	0	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató			neve:		Godáné Dr. Sőrés Anett		beosztása:	adjunktus
Tantárgy oktatásába bevont oktató			neve:				beosztása:	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<p><i>Tudás:</i> Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan.</p> <p><i>Képesség:</i> Gazdasági tevékenységet, projektet tervez, szervez, kisebb vállalkozást, gazdálkodó szervezetet, irányít és ellenőriz. A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.</p> <p><i>Attitűd:</i> Folyamatosan törekszik az önképzésre, tudása, ismeretei aktualizálására.</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i> Alkalmasság önálló munkavégzésre (módszertan, technika kiválasztása; a munka szervezése, tervezése, irányítása; az adatok gyűjtése, rendszerezése, elemzése, értékelése; általános és szakmai fejlődése).</p>								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
<p>A szaktanácsadás alapjai Pénzügyi tanácsadás A tanácsadói munka tervezése, szervezése, menedzselése Ismeretátadási technikák</p>								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
tudásépítés, előadás, megbeszélés, kérdezés								
Értékelés								
írásbeli vizsga jegye								
Kötelező szakirodalom:								
Peter Block (2005): Makulátlan tanácsadás, HVG Kiadói Rt., Budapest Norman E. Amundson - William A. Borgen - Diane E. Pollard - Marvin J. Westwood (2013): Csoportos tanácsadás, ELTE Eötvös Kiadó, Budapest								
Ajánlott szakirodalom:								
Poór József (2016): Menedzsment-tanácsadási kézikönyv, Akadémiai Kiadó, Budapest								

Heti bontott tematika	
1.	<p>Félévkezdés (követelmények, tartalom) TE*</p> <p>A szaktanácsadás fogalmi lehatárolása, kialakulása, célja, feladatai TE</p> <p>Pénzügyi tanácsadás fogalma és jellemzői TE</p> <p>A tanácsadói munka tervezése, szervezése, a szaktanácsadás folyamata I. (a prioritásokat élvező gazdák, az ügyfelek megnyerése, a prioritások megválasztása, a problémamegoldó szaktanácsadás folyamatának modellje és elemei) TE</p> <p>A tanácsadói munka tervezése, szervezése, a szaktanácsadás folyamata II. (a problémamegelőző szaktanácsadás folyamatának modellje és elemei) TE</p> <p>Döntéstámogatás TE</p> <p>Válság-előrejelzés és - menedzsment TE</p> <p>A vállalkozások reorganizációja TE</p> <p>A szaktanácsadás menedzsmentje I. (a szaktanácsadói menedzsment alapjai, önmenedzselés) TE</p> <p>A szaktanácsadás menedzsmentje II. (a tanácsadói szervezet menedzselése) TE</p> <p>Ismeretátadási technikák I. (egyéni módszerek) TE</p> <p>Ismeretátadási technikák II.(csoportos módszerek)</p>

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Nemzetközi üzleti ismeretek				Kódja:	GT_APSL046-17	
	angolul:	International business						
Felelős oktatási egység:		Világ gazdasági és Nemzetközi Kapcsolatok Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		K	3	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	0			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Erdey László			beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:	Dr. Erdey László			beosztása:	egyetemi docens	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerkedjenek az áruk és szolgáltatások külkereskedelmének alapvető koncepcióival, állami szabályozásának eszközrendszerével, legfontosabb nemzetközi intézményeivel, a hazai és a nemzetközi makro- és mikro-környezet közötti legjelentősebb különbségekkel, a külkereskedelem technikájának egyes részleteivel, valamint európai uniós és magyarországi szabályozásának logikájával és részleteivel.</p> <p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i> Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan. Ismeri és érti a gazdálkodási folyamatok irányításának, szervezésének és működtetésének alapelveit és módszereit, a gazdálkodási folyamatok elemzésének módszertanát, a döntés-előkészítés, döntéstámogatás módszertani alapjait.</p> <p><i>Képesség:</i> A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is. - Követi és értelmezi a világgazdasági, nemzetközi üzleti folyamatokat, a gazdaságpolitika és a szakterület szerint releváns, kapcsolódó szakpolitikák, jogszabályok változásait, azok hatásait, ezeket figyelembe veszi elemzései, javaslatai, döntései során. - Képes a gazdasági folyamatok, szervezeti események komplex következményeinek meghatározására. Képes a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően kis- és közepes vállalkozást, illetve gazdálkodó szervezetben szervezeti egységet vezetni.</p> <p><i>Attitűd:</i> A minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, proaktív magatartást tanúsít, projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező. - Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelőségek vállalására. Nyitott az adott munkakör, munkaszervezet, vállalkozás tágabb gazdasági, társadalmi környezetének változásai iránt, törekszik a változások követésére és megértésére. - Törekszik mások véleményét, az ágazati, regionális, nemzeti és európai értékeket (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is) a döntések során felelősen figyelembe venni.</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i> - Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi a munkaköri leírásban meghatározott feladatokat. - Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. - Az elemzéseiért, következtetéseivel és döntéseiért felelőséget vállal. - Önállóan kíséri figyelemmel a társadalmi-gazdasági-jogi környezet szakterületét érintő változásait...</p>								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
<p>A piacok globalizációja és a cégek nemzetközivé válása. A nemzetközi üzleti élet kulturális környezete. Etika, társadalmi felelősség, fenntarthatóság és irányítás. A nemzetközi kereskedelem és beruházások elmélete. A nemzeti környezet politikai és jogi rendszerei. Kormányzati beavatkozás, regionális integrációk. Feltörekvő piacok. A nemzetközi pénzügyi rendszer. A globális cégek pénzügyi menedzsmentje és számvitele. A globális vállalatok stratégiája és szervezete. Piaci lehetőségek értékelése a globális piacokon. Export és globális outsourcing. Külföldi</p>								

<p>működőtöke-befektetések, tulajdoni alapú együttműködések, licenc, franchise és egyéb szerződéses együttműködések. A globális cégek marketing és humán erőforrás menedzsmentje</p>	
<p>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek Előadások a legfontosabb aktuális nemzetközi üzleti folyamatokra kitérve.</p>	
<p>Értékelés A vizsgaidőszakban írt vizsgadolgozat. 0– 50% elégtelen (1), 51– 62% elégséges (2), 63– 74% közepes (3), 75– 86% jó (4), 87–100% jeles (5)</p>	
<p>Kötelező szakirodalom: Csáki György: A nemzetközi gazdaságtan és a világgazdaságtan alapjai, 2011, 4. kiadás, Napvilág kiadó, kijelölt részek Az előadásokon és a szemináriumokon elhangzottak</p>	
<p>Ajánlott szakirodalom: A Külgazdaság c. folyóirat számai S. Tamer Cavusgil, Gary Knight, John R. Riesenberger (2017): International Business: The New Realities, Global ed., 4th edition, Boston: Pearson, [2017], ISBN: 978-1-292-15294-3</p>	

Heti bontott tematika	
1.	<p>Bevezetés, A nemzetközi üzleti ismeretek tárgyköre</p> <p>TE* A nemzetközi üzleti ismeretek kulcskoncepcióinak felvázolása. Megvilágítani, miben különböznek a nemzetközi tranzakciók a hazaiaktól. Azonosítani a nemzetközi üzleti élet legfontosabb szereplőit. Leírni a cégek nemzetközivé válásának legfontosabb okait. Miért érdemes nemzetközi üzleti ismereteket tanulni?</p> <p>A piacok globalizációja és a cégek nemzetközivé válása</p> <p>TE: A piacok globalizációja mint gondolati keretrendszer. A globalizáció előmozdítói. A technológiai fejlődés és a globalizáció. A globalizáció dimenziói. A piacok globalizációjának vállalati szintű következményei. A globalizáció társadalmi következményei.</p> <p>A nemzetközi üzleti élet kulturális környezete</p> <p>TE: Kultúra és kulturális kockázat, a kultúra dimenziói, a nyelv és a vallás szerepe a kultúrában, a kultúra hatása a nemzetközi üzleti kapcsolatokra, a kultúra modelljei és magyarázatai, a kultúra hatása a menedzsment folyamatokra</p> <p>Etika, társadalmi felelősség, fenntarthatóság és irányítás</p> <p>TE: Az etikus viselkedés és jelentősége a nemzetközi üzleti életben. Etikai kihívások a nemzetközi üzleti kapcsolatokban. A vállalatok társadalmi felelőssége. Fenntarthatóság. A vállalati kormányzás szerepe. Az etikus viselkedés keretrendszere.</p> <p>A nemzetközi kereskedelem és beruházások elmélete</p> <p>TE: Miért kereskednek a nemzetek? Hogyan növelhetik a nemzetek versenyképességüket? Miért és hogyan válnak a vállalatok nemzetközivé? Milyen stratégiákkal szerezhet a nemzetközivé váló vállalat versenyelőnyöket és hogyan tarthatja fenn azokat?</p> <p>A nemzeti környezet politikai és jogi rendszerei</p> <p>TE: A politikai és a jogi környezet. Politikai rendszerek. Jogrendszerek. A politikai és jogi rendszerek szereplői. A politikai rendszerből fakadó országgcockázati típusok azonosítása. A jogrendszerből fakadó országgcockázati típusok azonosítása. Az országgcockázat menedzsmentje</p> <p>Kormányzati beavatkozás, regionális integrációk</p> <p>TE: A kormányzati beavatkozások természete. A kormányzati beavatkozás eszközrendszere. A kormányzati beavatkozások evolúciója és következményei. A vállalatok lehetséges reakciói a kormányzati beavatkozásokra. A regionális integráció és gazdasági blokkok. A vezető gazdasági blokkok azonosítása. A regionális integráció előnyeinek és következményeinek azonosítása.</p>
2.	Feltörekvő piacok.

TE: A fejlett, a fejlődő és a feltörekvő piacok. A feltörekvő piacok vonzereje a nemzetközi üzleti élet számára. A feltörekvő piacok tényleges piacpotenciáljának értékelése. A feltörekvő piacok kockázatainak és kihívásainak értékelése. Sikerstratégiák feltörekvő piacokon. A vállalat társadalmi felelőssége, a fenntarthatóság és a globális szegénységi válság.
Piaci lehetőségek értékelése a globális piacokon
TE: A vállalat külföldi piacokra való lépésével kapcsolatos jellemzők elemzése. A termékek és szolgáltatások külföldi piacokon történő értékesítésre való alkalmassága. A célországok azonosítása. A piacpotenciál elemzése. Külföldi partnerválasztás. A vállalat értékesítési potenciáljának becslése.
Export és globális outsourcing
TE: Az export mint külpiacra lépési stratégia. Az export-import tranzakciók menedzsmentje. A külföldi közvetítők azonosítása és a velük végzett munka. Az outsourcing, a global sourcing és az offshoring. A global sourcing előnyei és kockázatai. A global sourcing stratégiái és az értéklánc menedzsment
Külföldi közvetlen tőkebefektetések és vállalati együttműködések
TE: Nemzetközi tőkeáramlás és együttműködés. Az FDI jellemzői. Az FDI és a vállalati együttműködések jellemzői. A külföldi közvetlen tőkebefektetések típusai. A nemzetközi vállalati együttműködések. A kiskereskedői tapasztalatok fontossága a külpiacokon
Licencia, franchise és egyéb szerződéses stratégiák
TE: Szerződéses belépési stratégiák. Licencátadás mint belépési stratégia. A licencátadás előnyei és hátrányai. A franchise mint belépési stratégia. A franchise előnyei és hátrányai. Egyéb szerződéses belépési stratégiák. A szellemi tulajdonjogok megsértése mint globális probléma.
A globális cégek marketingmenedzsmentje
TE: A globális piacszegmentáció. Standardizáció és adaptáció a nemzetközi marketingben. Globális márkázás és termékfejlesztés. Nemzetközi árazás. Nemzetközi marketingkommunikáció. Nemzetközi disztribúció.
A globális cégek humán erőforrás-menedzsmentje
A HR stratégiai szerepe a nemzetközi üzleti kapcsolatokban. A nemzetközi toborzási politika. A nemzetközi alkalmazottak felkészítése és képzése. A nemzetközi alkalmazottak teljesítményértékelése és kompenzációja. A nemzetközi munkaügyi kapcsolatok. A nemzetközi munkaerő diverzitása.

*TE tanulási eredmények